

Wąbrzeźno**Chwilowa zmiana na fotelu burmistrza**

Przez jeden dzień Wąbrzeźnem „rządził” Michał Niemyt, który wylicytował funkcję wójtowską podczas finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

➤ str. 2

Gmina Dębowa Łąka**Na wodę nie ma mocnych? – część druga**

Andrzej Pawłowski, właściciel domu niszczącego przez wodę, przesyła dodatkowe wyjaśnienia nt. przyczyny swoich problemów

➤ str. 3

Gmina Ryńsk**Jak działa gmina pod nową nazwą?**

O gminnych inwestycjach, reformie oświaty i wyzwaniach na 2018 rok opowiada Władysław Łukasik, wójt gminy Ryńsk

➤ str. 4

Wąbrzeźno**Ścieżki pod znakiem zapytania?**

Styczniowy przetarg na budowę ścieżek rowerowych w Wąbrzeźnie został unieważniony. Na ogłoszenie władz miasta nie wpłynęła żadna oferta

➤ str. 5

Piłka nożna**Srebro młodzików**

Pierwszoligowy zespół młodzików Unii Wąbrzeźno, trenowany przez Roberta Tomaszewskiego, zajął drugie miejsce w brodnickim turnieju halowym Sparta Cup

➤ str. 31

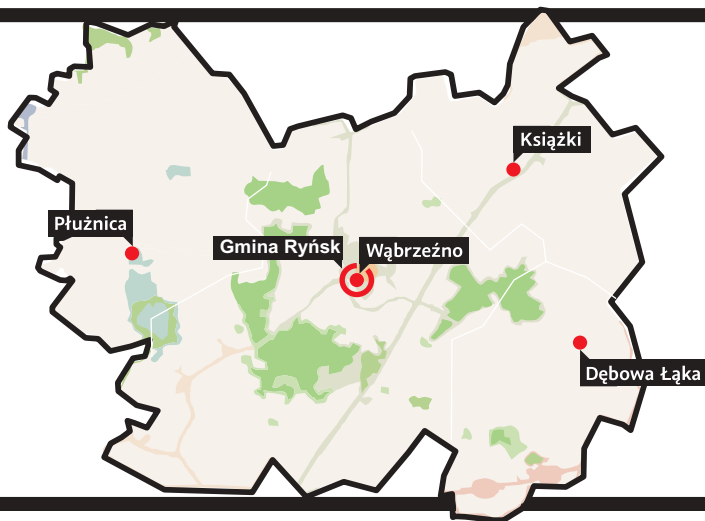
CZWARTEK
1 LUTEGO 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 05/2018 (459)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Co z tym PKS-em?

POWIAT ➤ Zgłosiła się do nas Czytelniczka (dane do wiadomości redakcji), która nie może doczekać się reakcji grudziądzkiego PKS-u na skargi dotyczącego nieregularnego kursowania autobusów na trasie Wąbrzeźno – Lipnica. – Bardzo często autobus albo się spóźnia, albo w ogóle nie przyjeżdża. Zarówno rano, jak i po południu. A w siedzibie firmy w Grudziądzu nikt nie traktuje nas poważnie – mówi Czytelniczka

Na tej trasie regularnie jeździ ok. 10 osób, bywa też więcej. – Sporo młodych dojeżdża do szkół w Wąbrzeźnie. Z powodu spóźnień mamy kłopoty w szkole, marzniemy na przystanku. W ostateczności muszą nas podwozić rodzice, a nie każdy ma czas – dodaje.

Według relacji Czytelniczki, problemem jest również zachowanie niektórych kierowców.

– Szczególnie do młodzieży odnoszą się niekulturalnie, nawet dość arogancko. Poza tym, od tych, którzy nie mają biletu miesięcznego biorą pieniądze za

przejazd, ale jednorazowego biletu nie wydają – alarmuje Czytelniczka.

Chcieliśmy poprosić władze spółki PKS z Grudziądza o komentarz, jednak dodzwonić się pod numer podany na stronie internetowej firmy graniczy z cudem. Podobnie z kontaktem mailowym. Wysłaliśmy pytania pocztą elektroniczną: Do redakcji Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA zgłosili się Czytelnicy, którzy wyrażają rozżalenie z powodu słabej jakości usług świadczonych przez Państwa firmę. Chodzi o kurs na trasie

Wąbrzeźno – Lipnica (i z powrotem). Wg Czytelników nagminne są spóźnienia autobusów, a nawet często zdarza się, iż autobus w ogóle nie wyjeżdża na trasę. Poza tym szczególnie młodzież (dojeżdżająca do szkół średnich) skarży się na aroganckie zachowanie kierowców. Czytelnicy informują również, że częstą praktyką kierowców jest pobieranie opłaty za przejazd, ale bez wydania biletów. W związku z powyższym prosimy o komentarz władz Spółki. Co jest powodem nieregularnego kursowania autobusów na podanej trasie? Czy do Państwa także docierają sygnały o nieuczciwym zachowaniu niektórych kierowców? Czy takie sytuacje znalazły potwierdzenie?

Jednak ani na adres Zarządu, ani działu przewozów poczta nie dociera. Można jedynie otrzymać komunikat zwrotny: Wysłana wiadomość nie może zostać dostarczona do jednego lub więcej jej odbiorców. Nastąpiło 16 prób. Pozostałe próby dostarczenia: 24.

Do tematu wrócimy.

(krzan)
fot. internet

WĄBRZEŹNO ➤ Ostatni taniec

W piątek 26 stycznia sezon studniówkowy w powiecie wąbrzeskim zakończyli uczniowie Zespołu Szkół we Wroniu. Młodzież bawiła się w Wąbrzeskim Domu Kultury.

– Jeszcze nie tak dawno ruszaliście w swój wielki rejs. Opuszczaliście swoją bezpieczną przystań. Dokonywaliście jeszcze pod czujnym okiem rodziców wyboru pierwszej trasy rejsu. Przybyliście do portu Zespołu Szkół we Wroniu. Ciężka wspólna praca, którą wykonywaliście w murach naszej szkoły ukształtowała nie tylko jednostki, ale też uczyła odpowiedzialności zespołowej, jednoczyła i wzmacniała. Przeżyliście tu najpiękniejsze lata swojego życia – mówił dyrektor Bogusław Gumuła.

Więcej na stronie 6.

Tekst i fot. Paulina Grochowska

kredyty gotówkowe**Gotówka na Twoje potrzeby!**

RRSO 21,82%

Wąbrzeźno
ul. Kościuszki 2a
czynne pon.–pt. 9.00–17.00

Santander
CONSUMER BANK

Dla kredytu gotówkowego oferowanego przez Santander Consumer Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu wskazana wartość Rzeczywistej Rocznej Stopy Oprocentowania (RRSO) 21,82% wyliczona została na podstawie przykładu reprezentatywnego na dzień 15.09.2017 r.

Chwilowa zmiana na fotelu burmistrza

WĄBRZEŹNO ▶ Przez jeden dzień Wąbrzeźnem „rządził” Michał Niemyt, który wylicytował funkcję wójarza podczas finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

Symboliczny fotel burmistrza został wylicytowany podczas finału WOŚP w Wąbrzeskim Domu Kultury za 1400 zł. Michał Niemyt, który 23 stycznia na jeden dzień „objął” pieczę nad miastem przyznaje, że nie po raz pierwszy brał udział w licytacji podczas finału WOŚP, ale nigdy w tak spektakularnej.

– Interesował mnie przede wszystkim cel licytacji. Przedmiot licytacji jest wartością dodaną, czymś ciekawym i nowym – mówi Michał Niemyt. – Ta wygrana pozwoliła mi spojrzeć na miasto z drugiej strony. Złożoność problemów i poskładanie tego w całość wymaga bardzo dużo pracy, nie tylko burmistrza, ale także całego zespołu, który pracuje w ratuszu, łącznie z powiązanymi spółkami, po to, by osiągnąć wspólny efekt.

Tymczasowy burmistrz rozpoczął dyżur w ratuszu o 7.30. Najpierw spotkał się z burmistrzem Leszkiem Kawskim. Michał Niemyt zawodowo zajmuje się budową dróg. Miał więc okazję wymienić się z wójarzem Wąbrzeźna doświadczeniami na płaszczyźnie

wykonawcy i zamawiającego.

– Mając doświadczenie z innymi zamawiającymi w regionie, w którym więcej działamy z naszą firmą, rozmawiałem z burmistrzem o tym, jak to wygląda w innych miastach, u innych zamawiających, a jak tu – mówi pan Michał. – Gdzie można coś poprawić, żeby efekt dla miasta był lepszy, a współpraca bardziej przejrzysta, aby uniknąć problemów i utrudnień przy realizacjach.

Po rozmowie z Leszkiem Kawskim przyszedł czas na radę z kierownikami wydziałów ratusza i przedstawicielami Straży Miejskiej, Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Następnie Michał Niemyt wziął udział w podsumowaniu pracy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie oraz spotkał się z prezesem Regionalnego Wąbrzeskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego – Marianem Świsem i prezesem Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji – Markiem Kandraciewiczem,

a także z interesantami.

Poprosiliśmy pana Michała o dokończenie zdania „Gdybym naprawdę był burmistrzem to szczególną uwagę zwróciłbym...”

– ... na kierunek rozwoju miasta: w którą stronę należy iść, jaka perspektywa czeka miasto za ileś lat w świetle dzisiejszych realiów polityczno-gospodarczych – mówi. – Sytuacja, patrząc na perspektywę ostatnich kilku lat, zmienia się diametralnie i kwestia dostosowania się do zmian jest kluczowa. Główny nacisk kładłbym na wykorzystanie tego, co jest dostępne i na poszukiwanie kolejnych rozwiązań i inwestycji. Jesteśmy niedużym miastem, ale jakiś potencjał jest. Miasto wizerunkowo bardzo nam się poprawia. Mamy bardzo ładny rynek, obwodnica pozwoliła odciążyć miasto od tranzytu, dzięki temu drogi, które są remontowane nie są niszczone. Oczywiście jest jeszcze wiele do zrobienia. Trzeba sobie odpowiedzieć na trudne pytania, co i gdzie w pierwszej kolejności należy zrobić. Należałoby z punktu widzenia rozwoju miasta zastanowić się jeszcze co można zrobić, żeby zatrzymać młodzież. Administracja lokalna też musi się zaangażować w zachęcenie do rozwoju poprzez różnego rodzaju programy dla młodych firm i młodych przedsiębiorców, ułatwianie startu. Podstawą jest dialog ze społeczeństwem i znalezienie porozumienia.

Dzień urzędowania Michała Niemyty skończył się o 16.30. Przez cały czas towarzyszył mu burmistrz Leszek Kawski.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Nowa oferta dla najmłodszych

Od marca w Wąbrzeskim Domu Kultury rusza nowa sekcja zainteresowań dla dzieci. Tym razem będą to bezpłatne zajęcia artystyczne, skierowane do osób, które skończyły 7 lat.

– Podczas cotygodniowych spotkań będziemy tworzyć różnymi technikami plastycznymi oraz aktywnie i ciekawie spędzać czas – podaje WDK.

Zajęcia odbywać się będą we wtorki w godz. 17.30-18.30. W ramach godzinnych spotkań planowane są m.in. zajęcia manualne, plastyczne, zabawy in-

tegracyjne oraz elementy tańca animacyjnego.

– Naszym celem jest przede wszystkim stworzenie młodym osobom możliwości do rozwijania swoich zainteresowań oraz wspólnej kreatywnej zabawy – dodają organizatorzy.

Zajęcia prowadzone będą przez Agnieszkę Lepisz i Doro-

tę Otrembę. Zapisy oraz bliższe informacje w Dziale Animacji Kultury, tel. 56 688 17 27 wew. 24 lub u Doroty Otremby. Liczba miejsc ograniczona. Zgłoszenia są przyjmowane do 21 lutego. Więcej na stronie: wdkwabrzezno.pl.

(ToB)

NA SYGNALE

WĄBRZEŹNO Złodziej torebki w rękach policyj

Wąbrzescy kryminalni zatrzymali sprawcę kradzieży damskiej torebki. Okazał się nim 37-letni mieszkaniec Wąbrzeźna. Do kradzieży doszło w 25 stycznia wieczorem, w jednym z gabinetów lekarskich w Wąbrzeźnie.

– Sprawca wszedł do poczekalni i ukradł znajdującą się tam torebkę jednej z pacjentek, która w tym czasie przebywała w gabinecie lekarskim. W torebce była gotówka, dowód osobisty oraz karta płatnicza – informuje sierż. sztab. Michał Głębocki.

Sprawca kradzieży został ustalony i zatrzymany już następnego dnia.

POWIAT Kolejna wpadka z narkotykami

Policjanci zatrzymali za posiadanie środków narkotycznych 30-letniego mieszkańca powiatu. Mężczyzna wpadł w ręce funkcjonariuszy w Wałyczku. W jego samochodzie ujawniono marihuanę i amfetaminę.

– Mężczyzna został zatrzymany, ponieważ wzbudzał podejrzenia funkcjonariuszy. W trakcie przeszukania jego auta policjanci ujawnili ponad 8 g marihuany i 0,5 g amfetaminy – informuje sierż. sztab. Michał Głębocki.

Za popełnione przestępstwo mężczyzna odpowie przed sądem.

WĄBRZEŹNO Nielegalne automaty do gry

Funkcjonariusze celno-skarbowi wspólnie z wąbrzeskimi policjantami ujawnili i zabezpieczyli pięć automatów do gier. Za urządzenie gier hazardowych bez zezwolenia grozi kara grzywny lub pozbawienia wolności.

– Informacje te potwierdziły się, a stróże prawa ujawnili łącznie pięć maszyn, na których działalność właściciel nie posiadał wymaganego zezwolenia. Urządzenia zostały zabezpieczone przez funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej – podaje oficer prasowy KPP.

Kodeks karano-skarbowy za prowadzenie gier na automatach bez zezwolenia przewiduje karę grzywny lub ograniczenia wolności do lat 3.

(krzan)

WĄBRZEŹNO ▶ Optymistyczne statystyki

We wtorek 30 stycznia od wczesnych godzin kierowcy podróżujący przez Wąbrzeźno mogli spotkać policjantów, przeprowadzających wzmożone kontrole pojazdów. Funkcjonariusze zbadali stan trzeźwości 608 kierowców. Wszyscy przeszli badanie pomyślnie.

– Tego typu działania prowadzone są w celu wyeliminowania użytkowników drogi, którzy wsiedli za kółko po alkoholu, co ma wpływ na bezpieczeństwo zarówno innych kierujących jak i pieszych – tłumaczy sierż. sztab. Michał Głębocki.

oprac. (ToB)

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszczewicz

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Na wodę nie ma mocnych? – część druga

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Po naszym ubiegłotygodniowym artykule o kłopotach jednego z mieszkańców Niedźwiedzia (Na wodę nie ma mocnych? CWA nr 04/2018) otrzymaliśmy list od pana Andrzeja Pawłowskiego, właściciela domu niszczonego przez wodę. Przesyła w nim dodatkowe wyjaśnienia nt. przyczyny swoich problemów

Wilgoć w moim domu jest nie do zniesienia – mówi Andrzej Pawłowski

Winien przydrożny rów

– Dom, w którym mieszkam kupiłem dwadzieścia lat temu. Po jego wyremontowaniu i odwodnieniu nigdy w piwnicy nie było wody. Jeżeli chodzi o wodę, która obecnie napływa do piwnicy, to dostaje się ona tam z rowu przy drodze powiatowej. Stan wody w rowie jest zbyt wysoki. Jednak istnieje możliwość jego obniżenia o 50 centymetrów. Kilka lat temu sąsiad przerabiał wjazd i podniósł go do takiej wysokości, że woda nie ma ujścia. W listopadzie 2017 r. pan Bas poinformował moją żonę w rozmowie, że istnieje możliwość odprowadzenia wody, która mnie zalewa, do rzeki Drwęcy. Można ją poprowadzić w stronę sąsiada, do ścieku wodnego, który prowadzi do strugi Wawrzonki i dalej do Drwęcy. Jednak sąsiad to wszystko blokuje. Wykonana ostatnio praca

przez zarząd dróg powiatowych okazała się zbędna i doprowadziła do tego, że szambo sąsiada spływa w stronę mojego domu. Czy tak wygląda prawo wodne? Wilgoć w moim domu jest nie do zniesienia. Mieszka ze mną mama (z 1 grupą inwalidzką), chora żona i ja (z 2 grupą inwalidzką). W perspektywie będziemy musieli mieszkać w garażu lub pod mostem? Czy tak nasze państwo dba o starszych i chorych ludzi? – napisał Andrzej Pawłowski.

To sprawa właściciela gruntu

Poproszony o komentarz kierownik Zarządu Dróg Powiatowych w Wąbrzeźnie Krzysztof Bas stanowczo zaprzecza słowom Andrzeja Pawłowskiego.

– Przede wszystkim nigdy nie składałem takich deklaracji, że ZDP zajmie się odprowadzeniem wody

z gruntów należących do pana Pawłowskiego. Po raz kolejny powtórzę, że nie jest to naszym zadaniem. A za stan melioracji na własnym polu odpowiada właściciel – mówi kierownik ZDP. – Po interwencjach pana Pawłowskiego przeprowadziliśmy konserwację przydrożnego rowu. Zrobiliśmy to zresztą w nie sprzyjających warunkach, ale wykonaliśmy nawet więcej pracy, niż wymagała tego sytuacja. Wszystko, aby wykazać dobrą wolę w załatwieniu tej sprawy. Sprawdzaliśmy też temat rowu melioracyjnego na gruncie pana Pawłowskiego i okazuje się, iż kilka lat temu rów ten został zasypany – dodaje Krzysztof Bas.

Zdanie kierownika potwierdza prezes Spółki Wodnej z Dębowej Łąki Stanisław Macikowski.

– Pan Pawłowski sam przyczynił się do takiej sytuacji – uważa prezes spółki wodnej. – Oddał w dzierżawę grunt, a później wyraził zgodę, aby rów melioracyjny na tym gruncie został przez dzierżawcę zakryty. A to na właściciela spoczywa obowiązek pilnowania, aby melioracja była sprawna. Jak w ciągu ostatnich kilku lat było sucho, to problem się nie pojawiał. Jednak ubiegłoroczne opady spowodowały, że wody na polach jest znacznie więcej. Jak melioracja jest niesprawna, to woda i tak znajdzie ujście – dodaje Stanisław Macikowski.

Z kolei technik spółki wodnej

Tadeusz Gorzach wyjaśnia, że rozmawiał z Andrzejem Pawłowskim na temat przyczyn jego kłopotów z wodą i tłumaczył, jak sprawa wygląda.

– Woda, która przesiąka do jego domu nie pochodzi z przydrożnego rowu. Nie ma takiej opcji. Raczej z gruntu, ale z drugiej strony budynku, nie od tego rozlewiska. Dreny na polach są zarośnięte, rozjeżdżone przez maszyny rolnicze, to wszystko powoduje, że woda wsiąka w grunt – mówi Tadeusz Gorzach. – Ponadto dysponujemy danymi na temat opadów. W ubiegłym roku od żniw do grudnia na naszym terenie spadło 1m3 wody na 1 m2 gruntu. To wielokrotnie więcej niż bywało wcześniej, bo w ostatnich latach było to średnio 1/3 m3 wody na 1 m2 gruntu przez cały rok – tłumaczy.

Tadeusz Gorzach również zwraca uwagę, że do obecnego stanu przyczynił się właściciel ziemi.

– Jeszcze kilka lat temu pan Pawłowski chciał wymusić na mnie zgodę na przykrycie rowu melioracyjnego, który przebiegał przez jego pole. Jako przedstawiciel spółki wodnej nie mogłem się na to zgodzić. Jedynie gdyby miał wszelkie ustalenia ze starostwem, dokumenty i zgodę wydziału rolnictwa, ochrony środowiska i gospodarki wodnej, to można by tak zrobić. Musiałyby zostać zachowane różne wymagania, np. odpowiedni spadek odpływu itd. Ten rów nie po-

winien zostać przykryty. Kiedy pan Pawłowski wydzierżawił, a potem sprzedał ziemię, to nowy właściciel doprowadził do zasypiania, ale on nie protestował. Niby przed przykryciem tego rowu zostały zrobione odpowiednie połączenia do przepustu pod drogą, ale ja tego nie widziałem – zaznacza technik spółki wodnej.

Tadeusz Gorzach zwraca uwagę na ogromne znaczenie, jakie ma odpowiednie przeprowadzanie prac melioracyjnych i właściwe utrzymanie infrastruktury. Dodaje, iż po latach suchych nadeszły obfite opady i teraz szerzą się problemy.

– Niektóre obiekty melioracyjne mamy jeszcze z 1906 roku. A zdarza się, że korzystamy z dokumentacji nawet z 1897 roku. Tam wszystko jest dokładnie opisane. Każda, nawet najcieńsza rurka. Kiedyś tych spraw bardziej pilnowano – podkreśla.

Według pracownika spółki wodnej jedyny sposób na rozwiązanie problemów Andrzeja Pawłowskiego to odtworzenie omawianego rowu melioracyjnego. Ale nie jest to ani proste, ani tanie.

– Spółka nie zajmuje się odwadnianiem budynków, tylko pól. Sprawę musi więc załatwić właściciel. Myślę, że może to kosztować nawet 50 tys. złotych – ocenia Tadeusz Gorzach.

Krzysztof Zaniewski
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Wspólne patrole

Wąbrzescy mundurowi, wspólnie ze strażnikami miejskimi, w trakcie codziennej służby patrolują ulice miasta. W ubiegłym roku odbyli aż 137 takich patroli.

Łączone patrole to współpraca sprawdzająca się już od wielu lat. Funkcjonariusze policji, wspólnie z przedstawicielami straży miejskiej, kontrolują ulice Wąbrzeźna, zapobiegając popełnianiu czynów zabronionych, zwiększając poczucie bezpieczeństwa i dbając o porządek publiczny.

– Patrole pojawiają się w pobliżu szkół, przejść dla pieszych, gdzie ma miejsce zwiększony ruch pojazdów i pieszych, miejsc grupowania się młodzieży, w okolicach wąbrzeskich jezior – tłumaczy sierż. sztab. Michał Głębocki z KPP w Wąbrzeźnie. – W ubiegłym roku odbyliśmy 137 takich wspólnych służb.

Każdy mieszkaniec miasta może mieć wpływ na to w jakich miejscach pojawiają się patrole. Pomocna może być Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Na każde zgłoszenia w tej aplikacji policjanci podejmą właściwą reakcję na pewno pojawiają się we wskazanym miejscu.

oprac. (ToB)
fot. KPP Wąbrzeźno

W SKRÓCIE

WĄBRZEŹNO Czysta woda

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie zbadał, że woda z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie nadaje się do spożycia. Wcześniej przeprowadzono badania laboratoryjne pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym. Próbkę wody została pobrana z punktu kontrolnego na stacji uzdatniania wody oraz od odbiorców indywidualnych.

(ToB)

OGŁOSZENIE

**Wójt Gminy Płużnica
poszukuje pracownika na stanowisko pracy**

Konserwator sieci wodno-kanalizacyjnej

*Umowa o pracę na czas zastępstwa
w pełnym wymiarze czasu pracy*

Zakres obowiązków, m.in.:

1. Utrzymanie sieci kanalizacyjnych i wodociągowych na terenie gminy Płużnica.
2. Konserwacja urządzeń.
3. Usuwanie awarii.

**CV przyjmowane są w sekretariacie
Urzędu Gminy w Płużnicy (budynek GOPS)
do dnia 9 lutego 2018r.**

Jak działa gmina pod nową nazwą?

GMINA RYŃSK ➤ O gminnych inwestycjach, reformie oświaty i wyzwaniach na 2018 rok opowiada Władysław Łukasik, wójt gminy Ryńsk

– Jak zapisze się rok 2017 w historii gminy, którą kieruje Pan już od blisko 16 lat?

– Niewątpliwie bardzo ważnym wydarzeniem minionego roku był powrót do nazwy gmina Ryńsk. Mimo początkowych obaw, po roku można stwierdzić, że nie było żadnych trudności związanych z powrotem do nazwy historycznej. Ani dla mieszkańców, ani dla urzędu. Pojawiały się oczywiście pytania, wątpliwości, ale okazało się, że cały proces przebiegł bezproblemowo. Szczególnie zewnętrzne podmioty i instytucje szybko przywykły do nowej nazwy. Jednak już ten pierwszy rok potwierdza, że wzrosła rozpoznawalność naszej gminy, co było jednym z argumentów, kiedy podejmowaliśmy decyzję. Natomiast jeśli chodzi o zrealizowane inwestycje, to naszym priorytetem była kontynuacja budowy gminnych dróg asfaltowych. W ubiegłym roku powstało ich ok. 5 kilometrów. Wszystkich gminnych tras mamy ok. 30 km, więc z prostego wyliczenia wynika, że gdybyśmy utrzymali takie tempo, to po sześciu latach mielibyśmy je wszystkie wyremontowane. Ale potrzeb jest dużo. Mieszkańcy właściwie wszystkich sołectw zgłaszają kolejne odcinki dróg, które wymagają remontów, poprawy stanu nawierzchni. W tym roku także stawiamy na drogi.

– Na czym jeszcze skupiają się gminne inwestycje?

– Kontynuujemy między innymi budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2017 udzieliliśmy prawie 50 dotacji na ten cel. W tym roku przeprowadziliśmy kolejny nabór i mieszkańcy złożyli kilkadziesiąt wniosków o dofinansowanie. Wykorzystując środki zewnętrzne, także skupialiśmy się na budowie dróg. Wybudowaliśmy ponadto remizo-świetlicę w Jaworzu. Niestety, nie wszystkie zaplano-

wane inwestycje udało się wykonać z uwagi na pewne opóźnienia w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego czy Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. A były to źródła dofinansowania naszych inwestycji, bez których nie mieliśmy możliwości zrealizowania planów. To zresztą problem większości samorządów. Przygotowywaliśmy projekty pod kątem dofinansowania unijnego, dlatego czekaliśmy na ogłoszenie konkursów.

Niestety, w ślad za przeniesieniem inwestycji na bieżący rok, zmieniły się koszty. Firmy wykonawcze mają problemy kadrowe, często brakuje im pracowników. Poza tym ogłaszanych jest więcej przetargów, więc tworzy się rynek sprzyjający wykonawcom. Rosną także ceny materiałów budowlanych. Wszystko to powoduje, że realne koszty inwestycji będą w tym roku wyższe, niż gdybyśmy te same zadania mogli zrealizować rok wcześniej. Przykładem może być choćby rozbudowa wodociągu, którą zaplanowaliśmy do wykonania w trzynastu miejscowościach, na odcinku 24 km. Niestety, w pierwszych przetargach firmy zaproponowały bardzo wysokie kwoty, a w kolejnych już nawet nikt się nie zgłosił z ofertą. Wystąpiliśmy do urzędu marszałkowskiego z wnioskiem o przedłużenie terminu wykonania inwestycji i będziemy ogłaszać kolejny przetarg. Taka sama sytuacja dotyczy budowy ścieżki rowerowej Wąbrzeźno – Myśliwiec. W przetargu na wykonanie nie zgłoszono żadnej oferty. W 2017 czekaliśmy na ogłoszenie konkursów, a teraz będziemy czekać na zgłaszanie się wykonawców, którzy mogą te inwestycje zrealizować. Obawiam się, że stawia to część z inwestycji pod dużym znakiem zapytania. Mamy również świadomość, że ceny będą inne od kosztorysowych.

– Co można uznać za sukcesy gminy?

– Uważam, że sukcesem kilku samorządów, nie tylko gminy Ryńsk, było porozumienie o współfinansowaniu bardzo ważnej przebudowy drogi Wąbrzeźno – Stolno. Poszczególne samorządy, przez które przebiega ta trasa, finansują budowę ścieżek pieszo-rowerowych. Zwiększy to na pewno bezpieczeństwo naszych mieszkańców, użytkowników drogi. Z drugiej strony wpływa również na obni-

żenie kosztów budowy. Np. przez gminę Ryńsk będzie przebiegać 6 km ścieżki, co stanowi dla nas koszt 1 mln 56 tysięcy zł. To znacznie mniej, niż gdybyśmy musieli budować ścieżkę realizować indywidualnie. Ponadto kupiliśmy nowy samochód pożarniczy dla OSP Jarantowice. Wartość zakupu 730 tys. zł to spory wydatek, ale 300 tys. zł otrzymaliśmy jako dofinansowanie z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Pozostała część pochodziła z budżetu gminy. Należy podkreślić, że OSP w Jarantowicach jest jedyną taką jednostką w północnej części gminy (a także powiatu) i jest bardzo aktywna w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Używany do tej przez strażaków samochód Star został przekazany do OSP w Przydworzu, która również działa bardzo prężnie. Tak więc jeden zakup pozwolił na wzbogacenie wyposażenia dwóch jednostek OSP. Star, mimo że używany, jest w pełni sprawny i może być wykorzystywany w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Dbamy również o sprawy społeczne. We Wroniu został uruchomiony drugi Środowiskowy Dom Samopomocy. Co prawda organem prowadzącym nie jest gmina, lecz powiat, jednak nowy ŚDS mieści się w wyremontowanym gminnym budynku. Można to uznać za wspólne osiągnięcie. Po pierwsze budynek jest w pełni zagospodarowany, a po drugie obecnie już sto osób z powiatu wąbrzeskiego korzysta z bardzo ważnego wsparcia (z racji wieku czy określonej sytuacji zdrowotnej). Poza tym od kilku lat w naszej gminie prowadzona jest nieodpłatna pomoc prawna. Niezależnie od rządowego programu (dyżury prawnika w Urzędzie Skarbowym - red.) mieszkańcy gminy Ryńsk również mogą skorzystać z porad prawnych. W minionym roku udzielono ich 160. Problemy były rozmaite. Najczęściej dotyczyły prawa rodzinnego (alimenty, ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej, ustalenie kontaktów z dziećmi), ale też zasad odpowiedzialności małżonków za zobowiązania zaciągnięte w czasie trwania małżeństwa, odpowiedzialności za długi rodziców, spraw spadkowych, ustalania praw do emerytury rolniczej, podatków od darowizn, spadków, prawa rzeczowe (wypowiedzenie umowy gruntów), zasiedzenia nieruchomości, spraw pracowniczych i wielu innych. Oczywiście, nie jesteśmy w stanie prowadzić zastępstwa procesowego, bo to są już zupełnie inne koszty i wymagania. Podczas udzielania porad staramy się jedynie ukierunkować zaintere-

sowanych, co mogą w danej sprawie zrobić. Nigdy natomiast nie rozstrzygamy spornych sytuacji. To już są kompetencje sądów.

– W jaki sposób reforma oświaty wpłynęła na funkcjonowanie gminnych szkół?

– Pewnie powiem coś niepopularnego, ponieważ wszyscy przyzwyczaili się do krytykowania zmian. Ale w naszym przypadku rewolucja oświatowa (jak niektórzy to określają) nie spowodowała poważniejszych problemów. Co prawda może mieć wpływ na finansowanie, ponieważ ubędzie nam jeden rocznik uczniów. Zamiast dziewięciu (6 lat SP + 3 lata gimnazjum) będziemy mieli osiem. Poza tym w Szkole Podstawowej w Jarantowicach mogą pojawić się problemy lokalowe, gdyż zamiast sześcioklasowej, będzie szkoła ośmioklasowa. Ale to wszystko są sprawy możliwe do opanowania. Natomiast w Myśliwcu, Ryńsku i Zieleniu i tak działały zespoły szkół, więc proces wygaszania gimnazjum i rozszerzania szkoły podstawowej przebiega w naturalny sposób. W tych placówkach powierzchnie w stosunku do liczby uczniów były optymalne, więc zmiany organizacyjne nie powodują rewolucji.

– Jest pan prezesem Lokalnej Grupy Działania Ziemia Wąbrzeska. Jak układa się współpraca samorządu ze stowarzyszeniem?

– Do Ziemi Wąbrzeskiej należą cztery samorządy: miasto Wąbrzeźno oraz gminy Ryńsk, Książki i Dębowa Łąka. LGD w ubiegłym roku działała bardzo aktywnie. Jej pierwsze propozycje to projekty związane z rozwojem przedsiębiorczości i tworzeniem nowych miejsc pracy. Czekamy ponadto na kolejne konkursy ogłaszane przez urząd marszałkowski, np. na kulturę i turystykę. Warto przypomnieć, że ze sporym zainteresowaniem spotkały się stypendia pomostowe dla studentów pierwszego roku. Otrzymało je pięć osób Stowarzyszenie promuje poza tym aktywność mieszkańców, np. poprzez warsztaty, wyjazdy integracyjne. W każdej gminie zrealizowano po kilka takich inicjatyw. To bardzo ważne, iż mieszkańcy wykazują chęć działania. Aktywność LGD pozytywnie uzupełnia działania samorządu, a współpraca z JST daje mieszkańcom wiele korzyści.

– Czy poza osiągnięciami materialnymi gmina może pochwalić się jeszcze jakimiś działaniami?

– Na pewno wielkim sukcesem okazało przedstawienie przygotowane przez uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej w Zieleniu.

Musical pt. „Józef i cudowny płaszczyk w technikolorze”, wystawiony w grudniu 2017, spotkał się z bardzo dobrym przyjęciem publiczności. Myślę, że to najważniejsze wydarzenie kulturalne ubiegłego roku w naszej gminie. Nieprofesjonalności przygotowali w profesjonalny sposób wspaniałe widowisko. Uczniowie zostali zmotywowani, docenieni i dowartościowani. Ma to również pozytywny wpływ na atmosferę nauki w szkole. Nauka nie jest dla dzieciaków przykrym obowiązkiem, a relacje uczniowie – nauczyciele zyskały rangę prawdziwego partnerstwa. Młodzież docenia fakt, że sukces został osiągnięty dzięki zaangażowaniu dyrekcji szkoły, nauczycieli i oczywiście dzięki im samym. Ogromne emocje, opinie rodzin, znajomych spowodowały, że postrzeganie szkoły i nauczyciela także się zmieniło. Młodzież zdecydowanie mocniej wierzyła w swoje możliwości. To bardzo cenne przekonanie.

– Jakie jest największe wyzwanie na 2018 rok?

– To przede wszystkim inwestycje, które zaplanowaliśmy na poziomie 15 mln zł. Po stronie dochodów mamy w budżecie prawie 41 mln zł, a po stronie wydatków niemal 47 mln zł. Deficyt zostanie pokryty z kredytów i pożyczek. Czy zrealizujemy ten budżet, zależy to od wielu czynników. Tak jak już wcześniej wspominałem, istnieją obawy w kwestii wykonawstwa robót budowlanych. Poza przywołaną już ścieżką pieszo-rowerową z Wąbrzeźna do Myśliwca, chcemy inwestować w drogi, m.in. w Orzechówku, Ryńsku. Czekamy także na Gminny Program Rewitalizacji. Jesteśmy na etapie uzgodnień z urzędem marszałkowskim. GPR będzie obejmować nie tylko zadania inwestycyjne, ale też społeczne. Ponadto planujemy termomodernizację budynku urzędu gminy, świetlic w Nielubiu, Ludowicach, remont świetlicy w Węgorzynie, budowę przedszkola i świetlicy w Jarantowicach. No i przed nami budowa wodociągu. Liczymy na to, że jednak uda się ruszyć z tą inwestycją. Potrzeb jest dużo, ale możliwości budżetowe są ograniczone. Mamy w zanadrzu budowę nowej stacji uzdatniania wody czy też budowę kolejnych odcinków dróg. Proces inwestycyjny często trwa przez kilka lat, więc już teraz się do niego przygotowujemy, zaczynając od map, poprzez projekty techniczne, dokumentację itd.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał:
Krzysztof Zaniewski
Fot. (krzan)

Ścieżki pod znakiem zapytania?

WĄBRZEŹNO ▶ Styczniowy przetarg na budowę ścieżek rowerowych w Wąbrzeźnie został unieważniony. Na ogłoszenie władz miasta nie wpłynęła żadna oferta

Przetarg nieograniczony na budowę ścieżek pieszo-rowerowych został ogłoszony 2 stycznia, zaś do 17 stycznia do godz. 10.00 wyznaczono termin przyjmowania ofert.

– W wyznaczonym terminie nikt nie złożył oferty, więc przetarg został unieważniony. Kolej-

ne postępowanie będzie ogłoszone wkrótce – informuje Anna Borowska, rzeczniczka ratusza.

Jak informowały władze samorządowe Wąbrzeźna, projekt „Ścieżki pieszo-rowerowe – alternatywa dla komunikacji samochodowej” ma być zrealizowany przy wsparciu środków

unijnych, przyznanych miastu przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zakres prac obejmuje budowę ścieżek na ulicach: Macieja Rataja (1108 m), Akacjowej (447 m), Okrężnej (179 m), Generała Hallera (480 m) i Łabędziej (314 m).

– Pięć nowych odcinków o łącznej długości 2,53 km połączy istniejące ścieżki w jeden ciąg komunikacyjny. Na budowanych odcinkach mają być wykonane również nowe zjazdy na posesje oraz oznakowania poziome i pionowe. Zadanie obejmuje także budowę oświetlenia na odcinkach ul. Akacjowej, ul. Generała Hallera i ul. Okrężnej. Nawierzchnie ścieżek (o szerokości 2,5 - 3,5 m) mają być wyłożone masą bitumiczną, a wjazdów – kostką betonową – wyjaśnia Anna Borowska.

Projekt na wykonanie ście-

żek został wykonany przez Biuro Projektów Drogowych Patryk Schultz z Grudziądza jeszcze w 2016 roku. Koszt przygotowania dokumentu to 44 tys. zł brutto.

Inwestycja będzie finansowana z budżetu miasta oraz z dofinansowania w wysokości prawie 759 tys. zł, które stanowi 35,5 proc. wartości wydatków kwalifikowanych inwestycji. Umowę o dofinansowanie burmistrz Leszek Kawski podpisał z przedstawicielem Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w grudniu ubiegłego roku. Projekt otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 3. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie Działania 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii

niskoemisyjnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

Przetarg na budowę ścieżek pieszo-rowerowych był już ogłoszany w ubiegłym roku. Wówczas także został unieważniony, ponieważ w postępowaniu wzięła udział tylko jedna firma, której oferta znacznie przewyższała kwotę zaplanowaną na przeprowadzenie tej inwestycji. Co się stanie, jeśli do kolejnego przetargu nikt się nie zgłosi lub cena będzie przewyższać zaplanowane wydatki?

– Zakres prac ani specyfikacja nie będą zmieniane. Liczymy na to, że kolejny przetarg przyniesie rozstrzygnięcie, a jeżeli nie, to ogłoszony zostanie kolejny – informuje Anna Borowska.

(krzan)

fol. ilustracyjne

Region

Czym jest bezrobocie?

O bezrobociu w naszym kraju zaczęto mówić dopiero w latach 90., kiedy to doszło do zmian ustrojowych, a tym samym – do zmian w gospodarce. Przed 1990 rokiem tematu bezrobocia starano się unikać, a jeżeli problem ten istniał, był głęboko ukrywany.

Według definicji encyklopedycznych z bezrobociem mamy do czynienia, gdy występuje sytuacja, w której grupa pracowników zdolna do pracy oraz gotowych do jej podjęcia nie może jej znaleźć. Bezrobocie występuje w każdej gospodarce, niezależnie od ustroju politycznego. Obecnie, a mowa tu o danych na koniec grudnia 2017 roku, stopa bezrobocia wyniosła w naszym kraju 6,6 proc. W porównaniu z rokiem 2003, gdy ta sama stopa bezrobocia wynosiła 20,7 proc, jest to więc bardzo duży spadek.

Mamy różne rodzaje bezro-

bocia. Jego rodzaj jest uzależniony od wielu czynników np. czasu trwania, przyczyn czy też konsekwencji. Najczęściej wymienianym bezrobociem jest to strukturalne, do którego dochodzi w przypadku zmian w całej gospodarce bądź poszczególnych jej gałęziach. Innym przykładem jest natomiast bezrobocie technologiczne, związane ze zmianami i postępem technicznym. Jest również bezrobocie przymusowe i dobrowolne. Takich przykładów bezrobocia jest wiele.

O stanie bezrobocia mówi stopa, czyli procentowy udział

osób bezrobotnych w całości siły roboczej w danej populacji. Określa ona procent pracowników zdolnych i aktywnych ekonomicznie, którzy nie pracują, lecz poszukują pracy. Jest to jeden z głównych wskaźników, którym posługują się ekonomiści przy ocenianiu bezrobocia.

W naszym regionie, w latach 2013-2017 stopa bezrobocia spadła o 12,7 proc., w województwie o 8,4 proc., w kraju o 6 proc. Są dwa główne powody spadku bezrobocia. Pierwszy, związany ze wzrostem gospodarczym w całym kraju, a tym samym dużym zapotrzebowaniem w rozwijających się przedsiębiorstwach na siłę roboczą. Druga przyczyna to proces demograficzny, który wystąpił w latach 90. czyli spadek liczby urodzin wśród pokolenia, które teraz wchodzi na rynek pracy. Ma tu również wpływ emigracja zarobkowa Polaków. Prawie 2 mln młodych ludzi wyjechało do pracy za granicę. Na spadek bezrobocia miała wpływ również zmiana przepisów emerytalnych, która obniżyła granice przejścia na emeryturę wśród bezrobotnych w wieku bardzo dojrzałym.

(Maw)

fol. ilustracyjne

Region

Powalczą w olimpiadzie

Znamy już 321 zespołów, które 16 marca będą się zmagać w drugim, wojewódzkim etapie olimpiady „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”. Z 30 tys. uczniów, którzy przystąpili do konkursu, pozostało 963 najlepszych.

– „Lekcje z ZUS” i olimpiada cieszą się z roku na rok coraz większym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli – przyznaje rzecznik ZUS-u Krystyna Michałek. – W pierwszej edycji w „Lekcjach” brało udział ponad 17 tys. uczniów, z czego 11 tys. uczestniczyło w konkursie. W tym roku 62 tys. uczniów wzięło udział w „Lekcjach” z czego aż 30 tys. zdecydowało się na udział w olimpiadzie.

Tegoroczny, pierwszy etap szkolny olimpiady wyłonił zespoły z 321 szkół. W województwie kujawsko-pomorskim udział wzięło 1801 uczestników z 56 szkół ponadgimnazjalnych. Do drugiego etapu z naszego województwa zakwalifikowane zostały 22 szkoły. Każdą placówkę będzie reprezentował trzyosobowy zespół. Zespoły będą konkurować ze sobą na drugim, wojewódzkim etapie olimpiady już 16 marca. Miesiąc później 16 najlepszych drużyn z całej Polski będzie

walczyć w finale w Warszawie.

Do zdobycia są nagrody rzeczowe (laptopy, tablety, czytniki e-booków) oraz indeksy i preferencyjne warunki w rekrutacji na uczelnię. Na najlepszych czekają indeksy Uniwersytetu Warszawskiego, UJK w Kielcach, Akademii Pomorskiej, UMK w Toruniu, UWM w Olsztynie, lubelskiego KUL oraz UPH w Siedlcach.

Ułatwienia w rekrutacji na studia oferują Wyższa Szkoła Biznesu z Dąbrowy Górniczej, Akademia Pomorska, Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe w Płocku, Krośnie, Nowym Sączu, Kaliszu, Pile, Wałbrzychu i Zamościu, Wyższe Szkoły Bankowe w Poznaniu i Toruniu, UMK w Toruniu, WSZiA w Zamościu, Uniwersytet Zielonogórski oraz WSAP w Ostrołęce. Dla uczniów zainteresowanych olimpiadą, ZUS uruchomił w połowie lutego na Facebooku oficjalny fanpage o nazwie „Olimpiada – Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”.

oprac. (ToB)

Ostatni polonez

WĄBRZEŻNO ▶ Uczniowie z Zespołu Szkół we Wroniu jako ostatni w tym sezonie zatańczyli studniówkowego poloneza

W piątek poloneza zatańczyli uczniowie Zespołu Szkół we Wroniu

W piątek na scenie Wąbrzeskiego Domu Kultury stanęli uczniowie z liceum o ukierunkowaniu: służby mundurowe i łączonej klasy – technikum informatycznego i technikum żywienia i usług gastronomicznych. Przejęci rozpoczęli studniówkę od tradycyjnego poloneza. Następnie uczestników uroczystości przywitał dyrektor szkoły Bo-

gusław Gumuła.

– Jeszcze nie tak dawno ruszaliście w swój wielki rejs. Opuszczaliście swoją bezpieczną przystań. Dokonywaliście jeszcze pod czujnym okiem rodziców wyboru pierwszej trasy rejsu. Przybyliście do portu Zespołu Szkół we Wroniu. Ciężka wspólna praca, którą wykonywaliście w murach naszej szkoły ukształ-

towała nie tylko jednostki, ale też uczyła odpowiedzialności zespołowej, jednoczyła i wzmacniała. Przeżyliście tu najpiękniejsze lata swojego życia – powiedział dyrektor.

Młodzież podziękowała nauczycielom za wspólnie spędzone lata, wręczając każdemu z pedagogów kwiaty. Nie zabrakło też krótkiego programu artystycznego. Popłynęły łzy wzruszenia.

– Wzruszyłam się, bo wiem, że już za sto dni koniec szkoły, matura i praca. Wronie to taka ciepła szkoła, miło się do niej chodziło i miło spędzało czas ze wszystkimi, nie tylko ze swoją klasą – mówi Paulina Różycka.

Patrycja Lipowska w trakcie uroczystości powstrzymała łzy, ale przyznaje, że też będzie tęsknić za szkołą.

– Na koniec roku szkolnego na pewno popłyną łzy. Będzie mi brakowało znajomych i niektórych nauczycieli – stwierdza.

Po części oficjalnej przyszła pora na zabawę. Parkiet należał do tegorocznych maturzystów.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Patrycja Lipowska i Paulina Różycka będą tęskniły za szkołą

Nie zabrakło wzruszających momentów

„Niech żyje bal” zaśpiewała Paulina Różycka

Uczestnicy studniówki otrzymali od wychowawców okolicznościowe znaczki

Przyszli maturzyści obdarowali kwiatami pedagogów

Dadzą kasę na nowe miejsca pracy

REGION ▶ OWES TŁOK rozpoczyna kolejny nabór pomysłów na utworzenie miejsc pracy w nowych i istniejących przedsiębiorstwach społecznych, czyli m.in. w organizacjach pozarządowych, spółdzielniach socjalnych osób fizycznych i prawnych. Nabór potrwa do 1 marca

Na stworzenie jednego miejsca pracy można uzyskać dotację do 24 tys. zł oraz dodatkowo roczne wsparcie pomostowe na czynsz, media, obsługę księgową, składki ZUS i inne koszty związane z funkcjonowaniem nowo powstałego przedsiębiorstwa społecznego.

– Nabór pomysłów w szóstej edycji tzw. „Ścieżki PS” stanowi pierwszy etap ubiegania się o dotację na utworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Zakwalifikowanie się pomysłu do projektu daje możliwość dalszej pracy z doradcą oraz skorzystania ze szkoleń na celu przygotowania biznesplanu. Nowoutworzone przedsiębiorstwa społeczne (założone w ramach projektu) mogą dodatkowo ubiegać się o wsparcie pomostowe – informuje Elżbieta Oskwarek z biura Ośrodka Wsparcia Inicjatyw Ekonomii Społecznej.

Kto może uczestniczyć w naborze?

– Jest to propozycja adresowana do beneficjentów z subregionu obejmującego powiaty brodnicki, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, m. Grudziądz, świecki, rypiński i wąbrzeski. W przypadku pomysłów dotyczących zakładania nowego przedsiębiorstwa społecznego mogą to być zarówno osoby

fizyczne, jak też osoby prawne, tj. organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jednostki samorządu terytorialnego, kościelne osoby prawne. Natomiast w przypadku pomysłów dotyczących tworzenia miejsc pracy w istniejących podmiotach ekonomii społecznej (w tym przedsiębiorstwach społecznych) do naboru mogą zgłaszać się przedsiębiorstwa społeczne (tzw. PS) np. spółdzielnie socjalne, spółki non-profit, fundacje i stowarzyszenia prowadzące działalność gospodarczą oraz spełniające pozostałe wymogi określone w dokumentacji konkursowej) – wyjaśnia Elżbieta Oskwarek. – Natomiast podmioty ekonomii społecznej PES (np. fundacje, stowarzyszenia nieprowadzące działalności gospodarczej) wyłącznie pod warunkiem przekształcenia podmiotu ekonomii społecznej w przedsiębiorstwo społeczne (tzw. ekonomizacja, czyli rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej) – dodaje.

Aby wziąć udział w naborze, należy wypełnić i złożyć w wersji papierowej formularz rekrutacyjny wraz załącznikiem nr 1. Dokumenty można pobrać ze strony internetowej <https://owies.eu/>

w zakładce Oferta/Ścieżka PS.

Formularz rekrutacyjny przygotowany został w trzech wersjach: dla osób fizycznych w związku z utworzeniem nowego PS, dla osób prawnych w związku z utworzeniem nowego PS, dla osób prawnych w związku z utworzeniem miejsca pracy w istniejącym PS/PES. Z kolei Załącznik nr 1 do formularza rekrutacyjnego to Deklaracja Ostatecznego Beneficjenta OWES. Trzeba ją przygotować w odpowiedniej liczbie egzemplarzy (deklarację wypełnia każdy z członków grupy inicjatywnej oddzielnie; w sytuacji, gdy Deklaracja Ostatecznego Beneficjenta OWES została przez daną osobę wypełniona i przekazana OWES TŁOK wcześniej, nie jest konieczne załączanie formularza).

– Dokumenty należy złożyć w zamkniętej kopercie w siedzibie OWES TŁOK w Toruniu, ul. Sukienicza 6/2 osobiście w godzinach pracy biura tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00 (liczy się data przekazania dokumentów pracownikowi dyżurującemu). Można także wysłać je pocztą, za pośrednictwem kuriera lub innej formy pośredniczącej. Decyduje wówczas data nadania korespondencji, czyli maksymal-

nie 1 marca br. – mówi Elżbieta Oskwarek.

Jak zaznaczają organizatorzy, zakwalifikowanie się pomysłu do projektu nie jest równoznaczne z otrzymaniem wsparcia finansowego i pomostowego. Przyznanie środków finansowych stanowi drugi etap procedury ubiegania się o dotację na utworzenie miejsc pracy i dokonywane jest w oparciu o analizę przygotowanego biznesplanu.

Organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne oraz osoby, którym z różnych przyczyn trudno wejść na rynek pracy, od ubiegłego roku mogą korzystać z bezpłatnej pomocy Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej TŁOK. OWES TŁOK pomaga organizacjom pozarządowym, osobom i nieformalnym grupom w rozwijaniu inicjatyw biznesowych, które poza świadczeniem usług wysokiej jakości, wprowadzają pozytywną zmianę w lokalnych społecznościach, a ich celem jest nie tylko osiąganie zysków, ale także dostarczanie usług społecznie użytecznych, integracja społeczna. OWES TŁOK zapewnia bezpłatne doradztwo dotyczące m.in. zakładania stowarzyszeń, fundacji, spółdzielni socjalnych, w ramach których można rozwijać

działania z zakresu ekonomii społecznej. Jest również operatorem bezzwrotnych dotacji na tworzenie miejsc pracy w organizacjach pozarządowych, prowadzących działalność gospodarczą oraz w spółdzielniach socjalnych. Dotacjom towarzyszy kompleksowa pomoc merytoryczna doradców, mentorów, ekspertów. Każdej grupie czy organizacji zostaje przydzielony tzw. doradca kluczowy, który opracowuje dla niej indywidualną ścieżkę wsparcia.

W ramach wsparcia OWES TŁOK można też korzystać z Inkubatora Aktywności Społecznej, który mieści się w Domu Kultury przy pl. Wolności 13 w Kowalewie Pomorskim. Udostępniana jest tu bezpłatna przestrzeń na spotkania organizacji pozarządowych i grup inicjatywnych. W inkubatorze można także spotkać się z doradcą, wypożyczyć publikacje nt. organizacji pozarządowych i ekonomii społecznej. OWES TŁOK jest prowadzony przez Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK.

Więcej informacji udzielają pracownicy OWES telefonicznie, tel. 56 655 50 22, kom. 500 127 355. (krzan)

Wąbrzeźno

W groszach siła

Szkoła Podstawowa nr 3 w Wąbrzeźnie już po raz szesnasty przyłączyła się do ogólnopolskiej akcji Góra Grosza, organizowanej przez Towarzystwo Nasz Dom. Wszystkie zebrane drobne monety zostaną wykorzystane na pomoc dzieciom, które wychowują się poza swoją rodziną – w domach dziecka i rodzinach zastępczych. W tym roku uczniowie „trójki” zebrali ponad 3,2 tys. zł.

Uczennice „trójki” podczas segregowania monet: Iga Grzybek, Paulina Sosnowka, Aleksandra Wiśniewska, Aleksandra Sankiewicz, Natalia Tymińska

– Pośrednim, ale najważniejszym celem akcji jest działanie edukacyjne, pokazanie najmłodszym, jaką siłę może stanowić niewielka pomoc wielu ludzi i wspólne

działanie dla dobra potrzebujących – mówi koordynatorka akcji Aleksandra Balicka. – W ubiegłym roku udało nam się zebrać najwięcej groszy w województwie kujawsko-

pomorskim. Zebraliśmy wówczas 85 tys. 535 sztuk monet o łącznej wartości 2 tys. 450,06 zł, co w przeliczeniu na jednego ucznia stanowiło kwotę 5,65 zł. Natomiast w tym roku usypaliśmy „góre” ze 107 tysięcy 731 sztuk monet o łącznej wartości 3 tys. 236,09 zł (6,18 zł w przeliczeniu na jednego ucznia w szkole) – informuje nauczycielka. – W zbiórkę groszy zaangażowała się cała społeczność szkolna. Nawet przedszkolaki z oddziałów przedszkolnych w SP 3 dorzuciły niemałą górę grosików – dodaje.

Jak zaznacza Aleksandra Balicka, na szczególne podziękowania zasługują następujące klasy: VII a (wychowawczyni Edyta Kuczkowska) zebrała 561,43 zł (25,52 zł na jednego ucznia w klasie); VI b (wychowawczyni Karolina Bartoś) zebrała 561,43 zł (17,54 zł na jednego ucznia w klasie); I b (wychowawczyni Małgorzata Wesołowska) zebrała 308,41 zł (12,85 zł na jednego ucznia w klasie); I a (wychowawczyni Małgorzata Pieczywok) zebrała 261,21 zł (11,36 zł na jednego ucznia w klasie). Wszyscy uczestnicy akcji podkreślają ideę akcji, którą wyraża hasło: Jeden grosz znaczy niewiele, ale Góra Grosza jest największa na świecie!

(krzan), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Dla ekologów

Wąbrzeski Dom Kultury organizuje kolejną edycję konkursu ekologicznego Ekodzieła.

Inicjatywa skierowana jest do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych.

– Planowane przedsięwzięcie ma na celu zwrócenie uwagi na możliwość wykorzystania niektórych odpadów trafiających na wysypiska oraz rozwijanie inwencji twórczej, kreatywności i aktywności wśród uczestników konkursu – informuje WDK.

Tematem pracy może być m.in. zabawka ekologiczna, przed-

miot użyteczny lub inne wytwory dziecięcej wyobraźni. Prace powinny być wykonane wyłącznie z przedmiotów będących odpadami – śmieciami. Dzieła należy dostarczyć osobiście do Wąbrzeskiego Domu Kultury lub przesłać na adres: Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno do 8 marca (decyduje data wpływu do WDK).

oprac. (ToB)
fot. WDK

Jak ścigać hejtera?

WYWIAD ▶ Dwa tygodnie temu pisaliśmy o hejcie na forach internetowych. Kontynuując temat, zapytaliśmy mecenas Marka Redeckiego, prowadzącego sprawy o zniesławienie w internecie, jak ma dochodzić swoich praw osoba, która czuje się pokrzywdzona obraźliwymi wpisami

– **Panie mecenasie, czy czytał Pan artykuł o „hejcie” w naszym tygodniku?**

– Tak, jest on niezwykle interesujący. Od strony praktyki procesowa sprawa jest nieco bardziej skomplikowana. Na szczęście orzecznictwo Sądu Najwyższego idzie w dobrym kierunku. Niedawno w głośnej sprawie, w której mecenas Roman Giertych reprezentował byłego ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego, w sprawie przeciwko wydawcy „Faktu” o naruszenie dóbr osobistych, Sąd Najwyższy wskazał, że odpowiedzialność za obraźliwe wpisy ponosi nie tylko ich autor, lecz także administrator portalu czy forum.

– **To bezprecedensowy wyrok.**

– To prawda, Sąd Najwyższy dostrzegł zasadniczy problem jakim jest ustalenie autorów wpisów, w sytuacji kiedy administrator forum odmawia ich udostępnienia osobie, która czuje się dotknięcia ich treścią. Wnioskowanie SN jest bardzo logiczne, skoro administrator ma wiedzę o obraźliwych wpisach i je toleruje, a jednocześnie nie chce ujawnić danych autora, to samo powinien odpowiadać za naruszenie dóbr osobistych. Kilka lat temu prowadziłem sprawę, w której administrator, zasłaniając się tajemnicą telekomunikacyjną, odmówił udostępnienia danych osobowych właściciela IP urządzenia, z którego pochodziły wpisy, zaś sądu obydwu instancji odmówiły zwolnienia go z tej tajemnicy. W takiej sytuacji pokrzywdzonemu wpisami zamknięto drogę do odpowiedzialności karnej autora pomówień.

– **Wobec tego, jak skutecznie ustalić dane osobowe autora wpisów?**

– Po pierwsze, ścieżka administracyjna, gdzie zwracamy się o udostępnienie danych wprost do administratora. Jeżeli ten odmawia to można zaskarżyć jego decyzję do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO), który w drodze decyzji administracyjnej może nakazać udostępnienie danych osobowych. Jednak dotychczasowa praktyka wskazuje, że GIODO ostrożnie, a wręcz niechętnie, nakazuje udostępnienie tych danych. Na przychylność GIODO możemy liczyć, jeżeli wpisy są jednoznacznie obraźliwe, noszą znamiona zniesławienia lub zniewagi i obiektywnie naruszają dobra osobiste.

Druga możliwość to ścieżka karna. Zawiadamiamy organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zniesławienia z art. 212 § 2 k.k. Następnie policja, z własnej inicjatywy lub na polecenie sądu, zabezpiecza dowody, ustalając IP i dane autora wpisów, co umożliwia pokrzywdzonemu wniesienie do sądu prywatnego aktu oskarżenia o przestępstwo zniewagi lub zniesławienia.

Trzecia możliwość to wytoczenie procesu cywilnego o naruszenie dóbr osobistych. Aby wnieść pozew musimy jednak imiennie wskazać pozwanego i tu wracamy do problemu ustalenia danych autora wpisu, o czym mówiłem wcześniej. Z wyroku SN, o którym również wcześniej wspominałem wynika, że jeżeli nie znamy autora wpisów, ponieważ administrator forum odmówił udostępnienia danych, możemy pozwać bezpośrednio ten portal. Broniąc się przed powództwem administrator albo ujawni dane autora, albo sam narazi się na odpowiedzialność.

– **Wobec tego, co Pan radzi osobom pomówionym na forum?**

– Jeżeli pomówienia na forum dotyczą osób publicznych to powinny one zawiadomić organy ścigania. Jeżeli prokurator odmówi wszczęcia postępowania z urzędu, mogą wnieść prywatny akt oskarżenia, do którego prokurator może przystąpić, na co bym jednak nie liczył. Niestety i „ten kij ma dwa końce”. Pamiętam jak w jednej ze spraw o zniesławienie osoby pełniącej istotną funkcję publiczną sąd

odmówił ujawnienia danych autorów obraźliwych wpisów twierdząc, że „politycy muszą mieć grubszą skórę niż zwykli ludzie”.

W orzecznictwie sądów można też dostrzec taki pogląd, że nie mamy do czynienia ze zniesławieniem jeżeli krytyka, a nawet dosadne i ostre wypowiedzi dotyczące osoby publicznej mieszczą się w ramach uzasadnionej krytyki. Z pewnością poza granice krytyki w interesie społecznym wykracza pomawianie osób sprawujących funkcje publiczne, np. o branie łapówek, pijaństwo czy też „ustawianie przetargów”. Takie zachowanie z pewnością jest zniesławieniem w rozumieniu art. 212 § 2 k.k., gdyż naraża tę osobę na utratę zaufania niezbędnego do sprawowania funkcji publicznej.

– **W przypadku osób publicznych sprawa wydaje się dość jasna. Jak powinna dochodzić swoich praw osoba, która nie pełni żadnej funkcji, a jest pomawiana lub znieważana w internecie?**

– W przypadku osób prywatnych trudno mówić o zniesławieniu. Natomiast wpisy przybierające formy obelg, wulgaryzmów, naruszające cześć i dobre imię, mogą być podstawą do wniesienia prywatnego aktu oskarżenia o zniewagę w rozumieniu art. 216 § 2 k.k. Krótko mówiąc zniewaga to „ujma na honorze”. Jak pisał Fredro w „Zemście” „ta zniewaga krwi wymaga”. Dawniej, chociażby przed wojną, sprawy o zniewagę faktycznie kończyły się rozlewem krwi. „Polski kodeks honorowy” Władysława Bożewicza wymagał, aby człowiek honoru stanął do pojedynku albo popadał w infamię. Ostatni taki honorowy pojedynek odnotowano w 1946 r. pomiędzy oficerami Wojska Polskiego. Tu znowu wypada przytoczyć inne powiedzenie – „jakie czasy takie obyczaje”, a raczej „jakie czasy takie zniewagi”.

Internet dając pozorne poczucie anonimowości zachęca do pomawiania i znieważania innych osób. Oczywiście w świetle współczesnego prawa stanowi to naruszenie dóbr osobistych w rozumieniu art. 24 k.c., których ochrony, zaprzestania ich naruszania, zadośćuczynienia oraz odszkodowania można dochodzić przed sądem... o ile uda nam się ustawić autora wpisów.

Rozmawiał: (ToB)
fot. nadesłane

Region

Szansa na nagrody dla uczniów

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaprasza nauczycieli szkół gimnazjalnych i podstawowych do wzięcia udziału w „Projekcie z ZUS”, do którego można przystąpić w każdej chwili.

Projekt z ZUS

ZRÓB PRACĘ, KTÓRA WYJAŚNI, DLACZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE SĄ WAŻNE!

WYBIERZ JEDNĄ Z CZTERECH FORM:

PLAKAT

KOMIKS

FILM

PREZENTACJA

„Projekt z ZUS” skierowany jest do młodzieży uczącej się w gimnazjach i szkołach podstawowych. Podczas jednej lekcji uczniowie dowiedzą się, dlaczego warto podlegać ubezpieczeniom społecznym i na jakie świadczenie można liczyć w zamian za opłacenie składek. Zadaniem uczestników projektu jest wykonanie pracy, w której wyjaśnią, dlaczego ubezpieczenia są ważne. Projekt może mieć formę filmu, plakatu, komiksu lub prezentacji multimedialnej. Na najlepsze prace uczniów czekają nagrody rzeczowe.

– „Projekt z ZUS” może być prowadzony w każdym czasie (przez cały rok) we wszystkich szkołach, które się do niego zgłoszą – tłumaczy Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS-u. – ZUS zapewnia materiały dydaktyczne do przeprowadzenia lekcji

o ubezpieczeniach społecznych. Nauczyciele mogą skorzystać ze scenariusza lekcji, prezentacji zawierającej kilkuminutowy film, karty projektu i arkuszy ocen. W każdym oddziale ZUS jest również koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji, który pomoże przeprowadzić lekcje o ubezpieczeniach społecznych.

Nauczyciele zainteresowani realizacją „Projektu z ZUS” w roku szkolnym 2017/2018 mogą nadsyłać zgłoszenia w formie elektronicznej do koordynatora ds. komunikacji społecznej i edukacji. Kontakt: Oddział ZUS w Bydgoszczy – Joanna Karsznia tel. 52 341 81 24 joanna.karsznia@zus.pl; Oddział ZUS w Toruniu – Bożena Wankiewicz tel. 56 610 93 13 wankiewiczbo@zus.pl.

oprac. (ToB)
fot. ZUS

WĄBRZEŻNO ▶ Społeczna lekcja w praktyce

W miniony poniedziałek i wtorek wąbrzeski magistrat odwiedzili uczniowie klas: III a i III b Gimnazjum nr 1. Młodzież gościła w urzędzie w ramach lekcji wiedzy o społeczeństwie. Obrady poprowadził burmistrz Leszek Kawski, który zapoznał młodych społeczników ze strukturą samorządu terytorialnego i kompetencjami osób, które pełnią najważniejsze funkcje. Następnie sekretarz Dorota Stempska oprowadził gości po urzędzie.

oprac. (ToB), fot. UM

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Obowiązek odśnieżania

Policjanci przypominają o obowiązku odśnieżania, wynikającym z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Właściciele, użytkownicy, osoby posiadające nieruchomości w zarządzie, a także inne podmioty władające nieruchomościami, zobowiązani są do utrzymania czystości i porządku na chodnikach położonych wzdłuż nieruchomości. Do obowiązków należy oczyszczanie ze śniegu i lodu oraz usuwanie błota i innych zanieczyszczeń. Należy również na bieżąco usuwać sople lodowe i nawisy śniegu z dachów i gzymsów obiektów budowlanych bezpośrednio sąsiadujących z drogami i chodnikami. Każdy kto nie wywiązuje się z obowiązku utrzymania porządku w obrębie swojej nieruchomości podlega karze grzywny do 1500 zł albo karze nagany.

Kolonoskopia uratuje życie

Ruszył, finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego, wojewódzki program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego, z bezpłatnymi badaniami kolonoskopowymi, którymi zostanie objętych blisko 25 tys. osób. Badania realizuje 14 placówek medycznych w całym regionie, wybranych w konkursie o dofinansowanie. Z bezpłatnych przesiewowych badań kolonoskopowych mogą skorzystać osoby z grup podwyższonego ryzyka zachorowania na raka jelita grubego – w wieku 50-65 lat, a także młodsze, w których rodzinach stwierdzono wcześniej tego rodzaju schorzenia. O tym, gdzie można się przebadac, informuje marszałkowska infolinia pod numerem telefonu 56 652 18 73. Rak jelita grubego to jeden z najczęściej występujących nowotworów złośliwych.

O problemach młodzieży

Pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie zapraszają na cykl spotkań na temat zagrożeń, z którymi styka się młodzież. Planowane są trzy wydarzenia. 21 lutego będzie mowa o zaburzeniach odżywiania, 21 marca o depresji i próbach samobójczych, a 25 kwietnia o samookaleczeniach. Wszystkie spotkania rozpoczną się o 16.00 w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie, przy ul. Wolności 35. Udział należy potwierdzić osobiście lub telefonicznie: 56 688 21 75.

Ruszyła wysyłka PIT-ów

Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął wysyłanie deklaracji podatkowych PIT za 2017 r. Formularze PIT trafią do wszystkich osób, które w 2017 roku chociaż raz pobrały świadczenie z ZUS. Deklaracje będą wysyłane do podatników sukcesywnie, nie później niż do końca lutego 2018 r. Świadczeniobiorcy (emeryci lub renciści), którzy chcą przekazać 1 proc. podatku na rzecz wybranej organizacji pożytku publicznego, mają taką możliwość w składanym do urzędu skarbowego rocznym zeznaniu PIT.

Zgłoszenie narodzin dziecka i wybór imienia przez internet

W ubiegłym tygodniu rząd przyjął projekt zmian w ustawie o ewidencji ludności. Urodzenia i wybór imienia dziecka można będzie zgłaszać w formie dokumentu elektronicznego. Obecnie narodziny dziecka należy zgłosić w urzędzie osobiście. Zmiana powinna wejść w życie od początku czerwca. Od grudnia nastąpi także jednoznaczne powiązanie danych rodziców i dzieci w rejestrze PESEL. Testowe wnioski dla użytkowników dostępne są na stronach ministerstwa. Uwagi można zgłaszać na adres: narodzinydziecka@mc.gov.pl

Sejm przedłużył finansowanie lokali zamiennych

Sejm uchwalił projekt nowelizacji ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Przepisy zakładają wydłużenie do 31 grudnia 2019 r. okresu, w którym na gminie spoczywa obowiązek zapewnienia najemcom prawa do lokalu zamiennego oraz pokrycia kosztów przeprowadzki w związku z koniecznością remontu lub rozbioru budynku, który wymaga opróżnienia. Obowiązek ten będzie spoczywać na gminie jedynie w przypadku, gdy najemca nie posiada tytułu prawnego do innego lokalu.

Pomogą wrócić do pracy

Samorząd województwa organizuje bezpłatne szkolenia pod hasłem „Mama może wszystko 2!”. Są one skierowane do mam i ojców dzieci do 3 lat, którzy obecnie nie pracują, a planują w najbliższym czasie podjąć zatrudnienie. Spotkania poprowadzą pracownicy punktów informacyjnych funduszy europejskich, którzy przedstawią formy wsparcia ze środków unijnych: zasady dofinansowania na nianie lub żłobki, możliwości wsparcia na założenie własnej firmy itp. 14 lutego szkolenie odbędzie się w Brodnicy (Hotelik Centrum, ul. Kamionka 24), a 28 lutego w Golubiu-Dobrzyniu (Starostwo Powiatowe, ul. Plac Tysiąclecia).

Na maszyny i wyposażenie

FUNDUSZE UNIJNE ▶ Od 19 lutego do 20 marca będzie można ubiegać się o pomoc w związku z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu

To szansa m.in. na wzbogacenie gospodarstwa o nowy sprzęt. Ostatni nabór z tego obszaru odbył się w 2016 roku i chętnych nie brakowało.

Tym razem do zdobycia jest dofinansowanie w wysokości 50-60 proc. poniesionych kosztów kwalifikowanych. Maksymalna kwota wsparcia nie może przekroczyć 500 tys. zł. W przypadku inwestycji niezwiązanych bezpo-

średnio z budową, modernizacją budynków inwentarskich (w tym z ich wyposażeniem) lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których jest prowadzona produkcja zwierzęca (w tym z ich wyposażeniem) – górny pułap pomocy to 200 tys. zł.

Aby ubiegać się o te pieniądze, gospodarstwo musi mieścić się odpowiednim przedziale wiel-

kości ekonomicznej. Wynosi on od 10 tys. euro do 200 tys. euro. Wyjątek od tej reguły stanowią rolnicy, którzy będą wspólnie składać wniosek.

Formularze są dostępne na stronach internetowych ARiMR, a dokumenty będzie można składać w oddziale regionalnym ARiMR w Toruniu.

(pw)

ASF

Jeśli znajdziesz padłego dzika

W związku z przesuwaniem się wirusa afrykańskiego pomoru świń na zachód, przedstawiamy instrukcję postępowania na wypadek znalezienia padłego dzika. To właśnie te zwierzęta są wektorami choroby.

Należy zacząć od tego, że ludzie nie są wrażliwi na ASF. Także kontakt z padłym, chorym zwierzęciem nie jest dla nas groźny.

Pierwsze, co należy zrobić, to oznakować miejsce znalezienia padłego dzika. Zwierzęcia nie wolno jednak dotykać. Telefonicznie trzeba powiadomić o wszystkim powiatowego lekarza weterynarii lub najbliższą lecznicę weterynaryjną.

W trakcie zgłoszenia podajemy: miejsce znalezienia zwłok (np. charakterystyczne punkty orientacyjne lub współrzędne GPS), dane osoby zgłaszającej (w tym numer telefonu kontaktowego), liczbę znalezionych zwłok dzików w danym miejscu, ewentualnie stan zwłok padłych dzików.

W związku ze zwalczaniem ASF, należy powstrzymać się od

wywoływania hałasu w lesie, który mógłby przepłoszyć dziki. Zakazano także spuszczenia psów ze smyczy. Osoba, która znalazła padłego dzika, nie powinna przez 72 godziny po tym fakcie wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świnię. Nie może też wykonywać czynności związanych z obsługą świń.

(pw)

Szkody w rolnictwie

Kto odpowiedzialny za ptaki?

Samorząd rolniczy chce, by Ministerstwo Środowiska zajęło się uregulowaniem kwestii szkód wyrządzanych przez ptaki. Chodzi o takie gatunki jak: muflon, kormoran, żuraw, łabędź, gęś i czapla.

Żurawie od wielu lat dają się we znaki rolnikom. Wydriobują z pól nasiona oraz niszczą młode rośliny. Na terenach szczególnie przez nie uczęszczanych straty na hektarze mogą wynieść nawet 30 proc. Kormorany są z kolei zmorą właścicieli stawów. Dorosły osobnik potrafi zjeść nawet pół kilograma ryb dziennie.

„Wymienione wyżej zwierzęta są zwierzętami dzikimi, za które odpowiedzialność powinien ponosić Skarb Państwa. Dlatego Zarząd KRIR wnosi o kompleksowe uregulowanie przedmiotowego problemu oraz wpisanie ww. zwierząt do katalogu gatunków wyrządzających szkody w uprawach rolnych” – czytamy w komunikacie Krajowej Rady Izby Rolniczych.

(pw)

fot. pixabay

Rynek

Świnie coraz tańsze

Koniec roku przyniósł dość istotne zmiany na rynkach. Zadowoleni mogą być hodowcy bydła mlecznego, natomiast powody do niepokoju mają ci, którzy zajmują się produkcją trzody chlewnej.

W grudniu ceny skupu trzody chlewnej spadły o ok. 10 proc. Ten niekorzystny trend utrzymuje się od trzeciego kwartału ubiegłego roku. Dodatkowy „dołek” w styczniu spowodował drastyczny spadek opłacalności produkcji. Najgorzej mają się producenci tuczników, u których koszt wyhodowania zwierzęcia jest wyższy niż cena.

Ekspert spodziewają się odbicia cen w marcu. Dużo zależy także

od tego, jak będzie wyglądała walka z wirusem ASF. Jeśli choroba dotrze do Niemiec, może to mieć znaczący wpływ na załamanie się rynków.

W naszym województwie cena tuczników 1. klasy waha się od 3,40 do 3,80 zł/kg. Jeszcze w połowie grudnia ceny wynosiły od 4,10 do 4,60 zł/kg. Rekordowe notowania przypadły na maj, gdy za kilogram w skupie płacono ponad 5 zł.

(pw), fot. pixabay

Prawo

Sznurek ocalony

W okresie PRL-u był przedmiotem pożądania w okresie przedświątecznym. Mowa o sznurku do snopowiązałki. W ostatnich tygodniach wrócił na łamy gazet, ale tym razem za sprawą interpretacji przepisów.

Jedna z firm produkujących sznurek została wezwana przez urząd skarbowy do uregulowania zaległego podatku VAT. Płaciła go w wysokości 8 proc., a fiskus stwierdził, że powinno to być 23 proc. Trwała prawna batalia, która zakończyła się szczęśliwie dla biznesmena. Gdyby nie to, firmę zapewne by czekało bankructwo.

Wszystko rozbijało się

o przeznaczenie sznurka. Podał w wysokości 8 proc. dotyczy bowiem produktów używanych w rolnictwie. Firma musiałaby udowodniać, że sznurek stosowano tylko do maszyn rolniczych. Sprawę ucięło Ministerstwo Finansów, które uznało, że firma poprawnie płaciła 8-procentowy VAT.

(pw)

Nowinki technologiczne

Krowa w internecie

Jak wiedzieć o krowie wszystko, chociaż ta przebywa daleko od nas, na pastwisku?

Bydło na amerykańskich pastwiskach wypasane jest przez okrągły rok. Zazwyczaj farmerzy sprawdzali dobrostan zwierząt, robiąc objazd konno. Od kilku lat na rynku pojawiają się urządzenia, które rejestrują niepokojące objawy u krów. Sensory wychwytyują m.in. podwyższoną temperaturę ciała.

Amerykańska firma quantifiedAG w kolczyku na ucho schowała sensor monitorujący stan zwierzęcia. Urządzenie analizuje aktywność bydła oraz apetyt. Każda krowa poprzez kolczyk jest połączona z internetem i dzięki temu farmer

otrzymuje dane o jej stanie na telefon komórkowy.

Vital Herd postawił na bardziej bezpośredni pomiar, przy pomocy inteligentnej tabletki, będącej w rzeczywistości sondą. Kiedy trafia do żołądka krowy, zbiera dane do końca jej żywota – o temperaturze ciała, rytmie pracy serca oraz częstotliwości oddechów. Efektem stosowania sondy jest podzielenie krów w oborze na grupy o podobnych wymaganiach. To przyczynia się do podwyższenia produktywności.

(pw)

Jak wzmocnić odporność?

ZDROWIE ➤ Dziś druga część materiału poświęconego wspieraniu układu immunologicznego. Dowiedz się, jak nie dać się chorobom

Jeżówka purpurowa

Znana też jako **echinacea**, aktywizuje układ odpornościowy m.in. poprzez pobudzenie leukocytów do wydzielania substancji przeciwwirusowych (interferonu). Zawarte w jeżówce substancje czynne wzmacniają naturalną odporność i pobudzają system immunologiczny, zmniejszając tym samym podatność na infekcje bakteryjne i wirusowe. Jeżówka stosowana jest także w zapaleniach jamy ustnej, gardła i dziąseł. Jak wynika z badań naukowych, zmniejsza ryzyko rozwoju infekcji do 58 proc. Jeszcze skuteczniejsza jest w połączeniu z witaminą C – wówczas zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania aż o 86 proc. Z kolei osoby już przeziębione, które będą przyjmować przetwory z jeżówki purpurowej, mogą liczyć na skrócenie choroby o półtora dnia.

Aloes

Możemy stosować w postaci soku, wyciągów z miąższu, syropu czy tabletek. Zawiera roślinne biostymulatory, które zwiększają produkcję przeciwciał i ilość limfocytów we krwi. Acemannan i glikozydy zawarte w soku aloesowym pobudzają mikrofagi do walki z wirusami. Aloes zasłużył nawet na opinię rośliny pomagającej dosłownie na wszystko, picie soku wzmacnia odporność – ma właściwości przeciwbakteryjne, przeciwzapalne i przeciwbólowe. Dlatego aloes pomaga rekonwalescentom i osobom osłabionym stanąć na nogi. Można go stosować uzupełniając w leczeniu astmy.

Co ważne, łączenie preparatów aloesowych z witaminą C powoduje gwałtowny wzrost tej witaminy w organizmie. Ilość przyswojonej witaminy C w ciągu 8 godzin wzrosła nawet o 208 proc., a witaminy E po 6 godzinach będzie wyższa nawet o 268 proc.!

Czosnek

Zawiera alliinę, związek przekształcany w allicynę podczas miażdżenia lub przeżuwania. To substancja wykazująca właściwości antybiotykowe, dlatego czosnek stosowany jest w leczeniu i profilaktyce. Przypisuje się mu cały wachlarz dobroczynnych właściwości, m.in. obniża poziom cholesterolu we krwi, działa przeciwmiażdżycowo, pomaga zwalczać grzybicę, wspomaga leczenie chorób układu oddechowego i trawienne, zapobiega powstawaniu chorób serca, obniża ciśnienie. Czosnek zwiększa także odporność i działa bakteriobójczo,

jest więc świetnym sposobem na wszelkie przeziębienia, ból gardła czy grypę.

Aby wykorzystać właściwości czosnku, wystarczy zjadać dziennie 1-2 ząbki (najlepiej, jeśli jest posiekany lub zmiażdżony). By zneutralizować nieprzyjemny zapach, można przeżryzać czosnek natką pietruszki, świeżą miętą, selerem, tymiankiem lub spożywać z lampką czerwonego wina. Zdrowszy jest surowy czosnek, jeśli jednak nie lubisz jego smaku, możesz suplementować się powlekkanymi kapsułkami. Zaleca się stosowanie czosnku w kapsułkach w ilości 400-600 mg dziennie. Podczas leczenia przeziębienia dawka może być zwiększona nawet 4-krotnie.

Czosnku nie zaleca się osobom z ostrym i przewlekłym niedożywieniem żołądka i jelit. Szczególną ostrożność powinny zachować cukrzycy, a konkretnie osoby ze skłonnością do hipoglikemii (zbyt niskiego poziomu cukru). Osoby, które stosują insulinę w formie zastrzyków, przed zastosowaniem czosnku powinny skonsultować się z diabetologiem.

Czarny bez

Jest niezwykle bogaty we flawonoidy, cenne związki pochodzenia roślinnego, które wzmacniają nasz układ odpornościowy. Spożywając go, organizm zaczyna produkować dużą ilość cytokin – białek pobudzających komórki odpowiedzi odpornościowej. Dzięki temu białe krwinki są w stanie zahamować replikację wirusa lub proces namnażania bakterii, a następnie samodzielnie rozprawić się z patogenami atakującymi organizm. Dzięki tym właściwościom czarny bez jest niezwykle skuteczny m.in. przy zwalczaniu zapalenia ucha, grypy, przeziębienia oraz wszelkich innych infekcji wirusowych.

Czarny bez jest bardzo bogatym źródłem antocyjanów (naturalnych barwników pochodzenia roślinnego), które mają właściwości przeciwzapalne. Pomagają one w łagodzeniu najróżniejszych objawów chorobowych, takich jak: wysoka gorączka, katar, drapanie w gardle, kaszel, bóle stawów, bóle głowy, zmęczenie czy dreszcze.

Podsumowując, czarny bez ma właściwości: przeciwwirusowe, przeciwzapalne, przeciwbólowe. Jest on szczególnie skuteczny w leczeniu infekcji wirusowych takich jak: grypa, przeziębienie, zapalenie oskrzeli, zapalenie gardła, zapalenie migdałków, zapalenie zatok czy opryszczka. Dodatkowo czarny bez wykazuje działanie napotne oraz przeciwgorączkowe,

co pozwala znacznie przyspieszyć proces leczenia infekcji.

Probiotyki a odporność

Nazwa probiotyk wywodzi się z greckiego „pro bios” – dla życia. Probiotyki to żywe mikroorganizmy, które podawane w odpowiednich ilościach wywierają korzystne skutki zdrowotne. Najczęściej jako probiotyki wykorzystuje się bakterie kwasu mlekowego z rodzajów *Lactobacillus* i *Bifidobacterium*, ale prozdrowotne właściwości wykazują także niektóre gatunki bakterii *Escherichia* i *Bacillus* oraz drożdże *Saccharomyces cerevisiae ssp. boulardi*.

Probiotyki, czyli tzw. dobre bakterie, mają potwierdzone licznymi badaniami właściwości lecznicze – wspomagają m.in. leczenie biegunki, alergii, atopii, chorób zapalnych jelit i wątroby, wzmacniają odporność organizmu. Występują naturalnie w niektórych produktach spożywczych oraz są dostępne jako suplementy diety.

Jak zwiększyć ilość drobnoustrojów probiotycznych w organizmie? Pierwszym krokiem jest odpowiedni sposób odżywiania. Dieta, która sprzyja namnażaniu się dobrych bakterii, zawiera ograniczone ilości węglowodanów w postaci produktów zbożowych i praktycznie eliminuje rafinowany cukier. Dorosły człowiek współdzieli swój organizm z ok. 2 kilogramami bakterii. Większość z nich bytuje w przewodzie pokarmowym. Spożywanie coraz większej ilości leków, szczególnie antybiotyków, a także żywności wysokoprzetworzonej, bardzo łatwo prowadzi do zakłócenia naszego wewnętrznego eko-systemu.

Źródła naturalnych probiotyków to: domowa kapusta kiszona, domowe ogórki kiszone i przetwory mleczne. Jogurt naturalny, maślanka, kefir w 1 gramie powinny zawierać minimum 10 mln jednostek bakterii *Bifidobacterium* lub 100 mln bakterii *Lactobacillus*, aby mogły być uznane za produkt probiotyczny. Na opakowaniach dobrej jakości jogurtów i maślanek jest podane, których szczepów bakterii użyto do produkcji. Wybierając produkt, zwróćmy uwagę na skład. Składników powinno być jak najmniej, tylko produkty nie zawierające cukru mogą być uznane za produkty probiotyczne. Dobre bakterie zawiera też jednodniowe zsiadłe mleko z mleka nieprzetworzonego (nie UHT), kwas chlebowy i chleb pieczony na zakwasie.

mgr farmacji

Karolina Kowalczyk-Baran

fot. pixabay

Wizyta himalaisty

LUDZIE Z PASJĄ 6 kwietnia o 17.00 w rypińskiej księżnicy odbędzie się spotkanie z Adamem Bieleckim, himalaistą i podróżnikiem

Gość biblioteki pochodzi z Tychów, a obecnie mieszka w Łopuchowie pod Poznaniem. Jest absolwentem psychologii na UJ i członkiem kadry narodowej we wspinaczce wysokogórskiej. Wspiął się od 18 lat.

– Adam Bielecki to lider kilkudziesięciu wypraw w różne góry na pięciu kontynentach – mówi Marek Taczyński, dyrektor rypińskiej księżnicy. – Otrzymał wyróżnienie w konkursie Kolosy 2000 za dokonanie w wieku siedemnastu lat samotnego i w stylu alpejskim wejścia na Khan Tengri 7010 m.

Jesienią 2011 roku zdobył piąty

szczyt świata Makalu 8463 m bez użycia tlenu. 9 marca 2012 r., wraz z Januszem Gołębem, dokonał pierwszego zimowego wejścia na Gasherbrum I 8068 m, co zostało uhonorowane Kolosem i nagrodą Travelera National Geographic, a także uznane zostało za największe osiągnięcie w dziedzinie eksploracji w 2012 roku przez prestiżowy portal amerykański explorersweb.

W grudniu 2012 otrzymał Srebrną Odznakę Za Zasługi Dla Sportu, nadaną przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Wiosną 2014 roku wziął udział w zakończonej sukcesem wyprawie na północną

ścianę Kanczendzongi, kierowanej przez Denisa Urubko. Zimą 2016 r., razem z Jackiem Czechem, podjął próbę pierwszego zimowego wejścia na Nanga Parbat 8125 m. Nigdy nie używał dodatkowego tlenu z butli podczas swoich wspinaczek.

Adam Bielecki w ostatnich dniach stał się bohaterem akcji ratunkowej, podczas której wspólnie z Denisem Urubko sprowadził Elisabeth Revol ze zbocza Nanga Parbat. Tomka Mackiewicz, drugiego uczestnika wyprawy, nie udało się uratować.

(ToB)

Muzyka

Przypomną Republikę

24 lutego o 19.00 w Brodnickim Domu Kultury wystąpi zespół Agressiva 69.

Agressiva 69 powstała w 1987 roku z inicjatywy Tomka Grocholi i Jacka Tokarczyka. Występowała na największych scenach muzycznych Europy, z takimi artystami jak: Young Gods, Prodigy, Paradise Lost, New Model Army, The Mission, Front 242, Marc Almond, Al-

phaville. W nagraniach wydanego w 2005 roku albumu „In” wzięli udział: Martin Atkins (legendarny perkusista PIL, Killing Joke, Nine Inch Nails, Pigface) i Wayne Hussey (The Mission).

Zespół wydał też album z coverami toruńskiej Republiki, za-

tytułowany „Republika 69”. Płyta w 2012 roku była nominowana do Fryderyka w kategorii „muzyka alternatywna”. W 2011 roku ukazał się krążek „Ummet”. Bilety na brodnicki koncert kosztują 25 zł.

(ToB)

Wystawa

Dla miłośników dawnej broni

W poniedziałek 5 lutego o 17.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury zostanie otwarta wystawa zatytułowana „Militaria I Rzeczypospolitej”. Wstęp jest bezpłatny.

– Ciekawe osobowości, pasja godna pozazdroszczenia i niewątpliwie ogrom wiedzy historycznej, to atuty współtwórców wąbrzeskiej wystawy – zachęca Wąbrzeski Dom Kultury. – Dzięki tym zagorzałym kolekcjonerom odwiedzający będą mieli okazję zobaczyć m.in. miecze, buzdługany, broń czarnoprochową, sztylety, tarcze rycerskie, zbroje oraz chorągwie.

Gołubsko-Toruńskie Bractwo Rycerskie reprezentują: Andrzej Stasiński, Marek Małolepski i ks. Paweł Dąbrowski. Z kolei przedstawicielem Bractwa Rycerskiego Komturii Radzyńskiej jest

Mieczysław Łata.

– Osoby te mają wspólne pasje, krzewią idee towarzyszące ruchom rycerskim w Polsce, są również aktywnymi uczestnikami inscenizacji historycznych m.in. bitwy pod Grunwaldem, oblężenia Malborka, turnieju rycerskiego w Golubiu czy też spotkań na zamku w Radzynie Chełmińskim – podaje WDK.

Andrzej Stasiński działa w ruchach rycerskich od 1998 roku. Na co dzień mieszka w Kiełpinach koło Golubia-Dobrzynia. Na rycerza został pasowany w 2006 roku na Zamku Drahim w Starym Drawsku. Od blisko 20 lat w rycerstwo zaangażowany jest kusznik i autor replik Marek Małolepski, mieszkaniec Wronia, który został pasowany na rycerza w 2011 roku na zamku w Toruniu. Goście zobaczą także zbiory ks. Pawła Dąbrowskiego z Wąbrzeźna i Mieczysława Łaty, który posiada samodzielnie wykonane repliki dawnej broni, chorągwie i pieczęcie historyczne.

(ToB)
fot. WDK

Co? Gdzie? Kiedy?

Wąbrzeźno

3 lutego o 19.00 warto wybrać się do WDK na koncert operetkowy. Będzie można usłyszeć dobrze znane przeboje oraz utwory przedwojenne. Artyści wykonają m.in. „Już taki jestem zimny drań”, „Ja się boję sama spać” oraz tanga argentyńskie „La cumparsita”, czy „Por una Cabeza” z filmu „Zapach kobiety”. Bilety w cenie 30 zł/os., 25 zł grupowy (grupa od 15 osób) do nabycia w kasie WDK, od pon. do pt. w godz. 12.00-16.00 do 23 stycznia. Więcej informacji w Dziale Animacji Kultury WDK, tel. 56 688 17 27, wew. 24.

9 lutego od godz. 17.30 Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza dzieci w wieku 6-11 lat na kolejną odsłonę zabaw z animatorami. Tym razem będą to „Karnawałowe Animki”. Aby wziąć udział w zabawie, wystarczy wypełnić kartę zgłoszenia znajdującą się w Dziale Animacji Kultury WDK, wpłacić 10 zł i stawić się w piątkowe popołudnie 9 lutego w WDK. Mile widziane stroje karnawałowe. Liczba miejsc ograniczona.

20 lutego o godz. 11.00 Wąbrzeski Dom Kultury organizuje bezpłatny spektakl teatralny dla dzieci pt. „Tam, gdzie mieszkają lalki...”. Wykonawcami przedstawienia będą młodzi aktorzy koła teatralnego w Plemiętach. Rezerwacja miejsc i odbiór wejściówek w Dziale Animacji Kultury WDK osobiście lub pod numerem telefonu 56 688 17 27, wew. 24. Liczba miejsc ograniczona.

22 i 23 lutego w godz. 17.00-18.00 w domu kultury zaplanowane są warsztaty manualne pt. „Filcowanki”. Zajęcia poprowadzi Marta Paradowska. Koszt to 20 zł. Więcej informacji pod nr. tel. 56 688 17 27, wew. 24.

W piątek 23 lutego o 17.00 w WDK Paweł Becker zaprezentuje prelekcję pt. „Wąbrzeźno w czasach Anny Wazówny”. Wstęp bezpłatny.

Golub-Dobrzyń

Ośrodek Chopinowski zaprasza uczniów szkół muzycznych do udziału w 26. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Jest on skierowany do dzieci i młodzieży do 16. roku życia. Muzyczną rywalizację oceni międzynarodowe jury, któremu przewodniczyć będzie prof. Andrzej Jasiński. Na laureatów czekają nagrody finansowe i specjalne. Konkurs odbędzie się w dniach 18-20 maja 2018 r. Termin przyjmowania zgłoszeń upływa 15 marca 2018 r. Więcej na stronie www.szafrania.art.pl.

Rypin

W czwartek 1 lutego o 17.00 w Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej zostanie otwarta wystawa Wojciecha Chwiałkowskiego pt. „Między skrzydłami łabędzi”. Wstęp bezpłatny.

We wtorek 6 lutego o godz. 16.00 w Sali Wystaw i Promocji centrali MPBP w Rypinie przy ul. Warszawskiej 20 odbędzie się kolejne spotkanie Klubu Filozoficznego, działającego przy bibliotece. Temat spotkania: Ekonomia dobra i zła. Wstęp wolny.

8 lutego o 14.00 w tym samym miejscu planowane jest kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki. Tym razem będzie mowa o „Klarze” Agnieszki Wojdowicz. Wstęp bezpłatny.

20 lutego o 16.00 w centrali księżnicy, w ramach Klubu Filmowego, będzie można obejrzeć „Blade Runner 2049” w reżyserii Denisa Villeneuve. W rolach głównych m.in. Ryan Gosling, Harrison Ford, Jared Leto. Film stanowi kontynuację „Łowcy androidów” z 1982 roku. Wstęp wolny.

Od 21 do 23 lutego w księżnicy odbędzie się V edycja Warsztatów Animacji Filmowej. Dzieci i młodzież będą mieli okazję pracować z animatorką Magdą Bryll, posiadającą doświadczenie w pracy nad oscarową polską produkcją „Piotruś i Wilk”. Efektem pracy warsztatowej będą filmy animowane, których projekcje będą odbywać się przy okazji imprez kulturalnych w mieście. Tematem przewodnim tegorocznych warsztatów jest „Rypin na Marsie”.

Gmina Skrwilno organizuje kolejny Wieczerz Kabaretowy. Podczas ósmej edycji, która odbędzie się 3 marca o 19.00, w hali sportowej w Skrwilnie wystąpią: Marcin Daniec i kabaret Jurki. Bilety kosztują 55 zł i są dostępne w kasie urzędu gminy przy ul. Rypińskiej 7. Liczba miejsc ograniczona.

Lipno

W niedzielę 4 lutego o 17.00 i 19.00 Urząd Miejski w Lipnie i Miejskie Centrum Kulturalne zapraszają na doroczny spektakl świąteczny. Tym razem lokalni artyści wystawią „Kolor nadziei”. Autorką scenariusza jest Katarzyna Malinowska, a za reżyserię odpowiada Anna Sawicka-Borkowicz. Bilety w cenie 20 zł są do nabycia w sekretariacie MCK. Dochód zostanie przeznaczony na organizację zajęć feryjnych dla dzieci.

Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie zaprasza do wzięcia udziału w II Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki „Żołnierze wyklęci”, który odbędzie się 17 marca. Karta zgłoszeniowa oraz regulamin na stronie www.mcklipno.pl.

oprac. (ToB)

01.02.2018-07.02.2018

program

LEGION

Sobota 2 lutego

Polsat 22:10

TVP 1

20:25 Ojciec Mateusz

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Magazyn śledczy Anity Gargas
09:15 Blondynka odc. 71, - serial
10:10 Doktor Quinn odc. 15 s. 3, - serial
11:10 Zagadka hotelu Grand
odc. 32, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
13:00 Ekstremalne oeski
odc. 5, - serial
14:00 Elif odc. 186, - serial
15:10 Obserwator - publicystyczny
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 Komisarz Alex odc. 57, - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - muzyczny
17:55 Klan odc. 3253 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 21, - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz odc. 195, - serial
21:20 Sprawa dla reportera
22:20 Warto rozmawiać
- publicystyczny
23:25 Pola Negri. Życie gwiazdy
- dokumentalny

TVP 2

19:40 Barwy Szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 7, - serial
06:30 Afryka od kuchni odc. 13, - serial
07:05 M jak miłość odc. 218, - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:05 Barwy szczęścia
odc. 1793, - serial
11:45 Na dobre i na złe
odc. 531, - serial
12:45 Tylko z tobą odc. 76, - serial
13:40 Na sygnale odc. 132, - serial
14:20 O mnie się nie martw
odc. 79 s. 7, - serial
15:25 Na dobre i na złe
odc. 693, - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:10 Meandry uczuć odc. 40, - serial
18:00 Panorama odc. 2908
18:35 Sport-telegram odc. 5009,
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 14, - serial
19:40 Barwy szczęścia
odc. 1793, - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1794, - serial
20:40 Wszystkiego zabawnego
odc. 1 - kabaret
21:05 The Good Doctor odc. 8, - serial
21:55 Dzień ojca - komedia
23:45 Urodzeni romantycy - komedia

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 8 s. 13
07:50 Doradca smaku
odc. 23 - kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2177
10:55 Ukryta prawda odc. 539 - serial
12:00 Szkoła odc. 281 - serial
13:00 19+ odc. 183 - serial
13:30 19+ odc. 184 - serial
14:00 Szpital odc. 425 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 8
16:00 Szkoła odc. 282 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 540 - serial
18:00 Szpital odc. 426 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 80
19:50 Uwaga! odc. 5208 reporterów
20:10 Doradca smaku odc. 12 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2623, - serial
20:55 Milionerzy odc. 55 - - teleturniej
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 15
22:35 Testosteron - komedia

POLSAT

17:00 Gliniarze

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 610 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 302 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 303 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 115 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 602 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 223 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 416 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2622, - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 662 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3563 reporterów
16:30 Na ratunek 112 odc. 106 - serial
17:00 Gliniarze odc. 94 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2623, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 475, - serial
20:05 Diabeł ubiera się u Prady
- komedia
22:35 Zła kobieta - komedia
00:20 Fighter - dramat

HITY DNIA

**„Testosteron”
(2007r.) TVN 22:35**

Ślub Kornela z piosenkarką Alicją, gwiazdą muzyki pop, ma być jednym z najważniejszych wydarzeń towarzyskich sezonu. Panna młoda ucieka jednak sprzed ołtarza.

**„Zła kobieta”
(2011r.) Polsat 22:35**

Elizabeth jest egoistką. Kiedy narzeczony z nią zrywa, szuka kolejnego kandydata na męża. Wkrótce poznaje Scotta. Niestety, jemu podobają się kobiety z dużym biustem, a Elizabeth do takich nie należy.

7 tvn

08:10 Zaklinaczka duchów

05:20 Ukryta prawda
odc. 139 - serial
06:15 Szpital odc. 244 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 177 - serial
08:10 Zaklinaczka duchów
odc. 22 s. 4 - serial
09:10 Kryminalni odc. 10, - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 519
- serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 178
- serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 418 - serial
14:55 Szpital odc. 245 - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 2 s. 3, - serial
16:55 Zaklinaczka duchów
odc. 23 s. 4 - serial
17:55 Kryminalni odc. 11, - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 520 - serial
20:00 Niewiarygodny Burt Wonderstone
- komedia
22:10 Z Archiwum X odc. 3 s. 10
- science fiction
23:10 Kongo - przygodowy

4

06:00 Kacper : Szkoła Postrachu

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 3 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 6 - serial
07:05 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 1 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 4 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 60
09:00 Esmeralda odc. 125 - telenowela
10:00 Esmeralda odc. 126 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 8 s. 2 - serial
12:00 Policjantki i policjanci
odc. 342, - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 35 - serial
14:00 STOP Drogówka
odc. 163 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 36 - serial
16:00 Esmeralda odc. 127 - telenowela
17:00 Esmeralda odc. 128 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 9 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 343, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 139, - serial
21:00 Gladiator - sensacyjny
23:10 CSI: Kryminalne zagadki Miami
odc. 137, - serial
00:10 Spadkobiercy odc. 35 - rozrywka

puls

14:45 Królowa serc

06:00 To moje życie! odc. 217 s. 3
- telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 22, - serial
08:00 Gwiazdy polskiego kabaretu
odc. 6 - kabaret
09:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 9 s. 16 - serial
10:00 Napisła: morderstwo
odc. 17 s. 12, - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 10 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 15 s. 2, - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 19 s. 2, - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 3, - serial
14:45 Królowa serc odc. 81
- telenowela
15:45 Gliniarz i prokurator
odc. 1, - serial
16:45 13. posterunek
odc. 2 s. 2, - serial
17:25 13. posterunek
odc. 3 s. 2, - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 22, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 23, - serial
20:00 Czyściciel - komedia kryminalna
21:50 Agent XXL: Rodzinny interes
- komedia sensacyjna
00:00 Ostatni dom po lewej - thriller

TVP KULTURA

16:20 Chuligan literacki

08:05 Zakładka odc. 5,
- publicystyczny
08:35 Informacje kulturalne
08:55 Wenecja - obyczajowy
11:00 Przygody pana Michała
odc. 9, - serial
11:40 Przygody pana Michała
odc. 10, - serial
12:20 Stan posiadania - obyczajowy
14:15 Miasto z morza Film historyczny
16:20 Chuligan literacki
odc. 65, - publicystyczny
16:55 Życie za życie. Maksymilian
Kolbe - dramat
18:40 Maurizio Pollini - wirtuoz
fortepianu - dokumentalny
19:45 Lokomotywa - animowany
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Adela jeszcze nie jadła kolacji
- komedia kryminalna
22:10 Dziennik filozofa
odc. 24
22:20 Jutro nas nie będzie
- dokumentalny

TVP HISTORIA

13:20 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 459 - felieton
06:55 Uciekinier - dokumentalny
08:00 Działo się w Krakowie Magazyn
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 7
08:35 Ukryte skarby odc. 23
09:10 Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem odc. 1, - serial
10:05 Sól skarbu UNESCO odc. 2
10:20 Nowe Ateny odc. 71,
- publicystyczny
11:10 Flesz historii Magazyn
11:30 Pewnego razu na Zachodzie
odc. 1, - serial
11:50 W cieniu prezydenta
- dokumentalny
12:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:20 Sensacje XX wieku odc. 87,
13:55 Sensacje XX wieku odc. 161,
14:30 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 39, - serial
15:05 Źródła naszej cywilizacji
odc. 5, - dokumentalny
16:05 Zamach na Kutschę
- dokumentalny
16:35 Współpracowałem z TW Ewa-Max - dokumentalny
17:05 Taśmy bezpieki odc. 36,
- dokumentalny
17:40 Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem odc. 2, - serial
18:35 Ścieżki pamięci odc. 10, - serial
18:55 Sensacje XX wieku odc. 114,
19:25 Sensacje XX wieku odc. 62,
19:55 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
20:30 Generałowie Hitlera
odc. 5, - serial
21:25 Szpiezy w Warszawie
odc. 2, - serial
22:20 Spór o historię odc. 131,
23:00 Szpiezy odc. 5, - serial
23:35 Szpiezy odc. 6, - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Kolumb - wyprawa na koniec świata - animowany
09:10 Papież Polak do Rodaków
- serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Największy dar odc. 2
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna - felieton
11:45 Młodzi Światu
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Trinity Goodheart - dramat
13:50 Święty na każdy dzień
14:00 Mojżesz - 10 przykazań odc. 54, - serial
14:50 Nasz fascynujący wszechświat
- dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
- edukacyjny
16:50 Express studencki
17:00 Chingola - dokumentalny
17:10 Prosto o gospodarce
- magazyn ekonomiczny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
- dla dzieci
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Święta za dolara - obyczajowy
23:40 Misja w Warszawie
- dokumentalny

TVP 1**17:55 Klan**

05:55 Dzień dobry, Polsko!
 08:00 Wiadomości
 08:10 Pogoda poranna
 08:15 Kwadrans polityczny
 - publicystyczny
 08:40 Rodzinny ekspres
 odc. 20 poradnikowy
 09:20 Ojciec Mateusz odc. 195, - serial
 10:15 Doktor Quinn odc. 16 s. 3, - serial
 11:10 Zagadka hotelu Grand
 odc. 33, - serial
 12:00 Wiadomości
 12:10 Agrobiznes
 12:35 Agropogoda
 12:40 Magazyn rolniczy
 12:55 Ekstremalne oeseki
 odc. 6, - serial
 14:00 Serial fabularny - serial
 14:55 Program rozrywkowy - rozrywka
 15:10 Ktokolwiek widział, ktokolwiek
 wie... - publicystyczny
 15:45 Wiadomości
 15:55 Pogoda
 16:05 Komisarz Alex odc. 58, - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:25 Jaka to melodia? - muzyczny
 17:55 Klan odc. 3254 - telenowela
 18:25 Komisarjat odc. 34 - serial
 18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport
 20:10 Pogoda
 20:25 The Wall. Wygraj marzenia
 odc. 19 - teleturniej
 21:20 Na ostrzu szpady - przygodowy
 23:40 Tragiczna pomyłka - thriller
 01:10 Inteligent w armii - komedia

TVP 2**19:35 Barwy Szczęścia**

05:50 Rodzinka.pl odc. 8, - serial
 06:25 Podróże z historią odc. 51,
 07:00 M jak miłość odc. 219, - serial
 08:00 Pytanie na śniadanie
 10:55 Panorama
 11:10 Barwy szczęścia
 odc. 1794, - serial
 11:45 Na dobre i na złe
 odc. 532, - serial
 12:40 Nabożeństwo Kościoła
 ewangelicko-reformowanego
 13:35 Na sygnale odc. 133, - serial
 14:05 Coś dla Ciebie
 odc. 137, - publicystyczny
 14:35 Rodzinka.pl
 odc. 214 s. 11, - serial
 15:15 Tygrysy Europy odc. 11, - serial
 16:30 Kolo fortuny - rozrywka
 17:10 Meandry uczuć odc. 41, - serial
 18:00 Panorama odc. 2909
 18:35 Sport-telegram odc. 5011,
 18:45 Pogoda
 18:55 Rodzinka.pl odc. 15, - serial
 19:35 Barwy szczęścia
 odc. 1794, - serial
 20:05 Barwy szczęścia
 odc. 1795, - serial
 20:45 Marley i ja - komediodramat
 22:45 Jak by to sprzedać? - komedia
 00:25 The Good Doctor odc. 8, - serial

tvn**08:00 Dzień Dobry TVN**

05:40 Mango - Telezakupy
 06:50 Kuchenne rewolucje
 odc. 9 s. 13
 07:50 Doradca smaku
 odc. 12 kulinarny
 08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2178
 10:55 Ukryta prawda odc. 540 - serial
 12:00 Szkoła odc. 282 - serial
 13:00 19+ odc. 185 - serial
 13:30 19+ odc. 186 - serial
 14:00 Szpital odc. 426 - serial
 15:00 Kuchenne rewolucje
 odc. 11 s. 8
 16:00 Szkoła odc. 283 - serial
 17:00 Ukryta prawda odc. 541 - serial
 18:00 Szpital odc. 427 - serial
 19:00 Fakty
 19:35 Sport
 19:40 Pogoda
 19:45 Raport smogowy - wiem czym
 oddycham odc. 81
 19:50 Uwaga! odc. 5209 reporterów
 20:00 Harry Potter i Zakon Feniksa
 - przygodowy
 22:55 G.I. Joe: Odwet - sensacyjny

POLSAT**12:00 Pielęgniarki**

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 08:00 Trudne sprawy odc. 611 - serial
 09:00 Malanowski i Partnerzy
 odc. 304 - serial
 09:30 Malanowski i Partnerzy
 odc. 305 - serial
 10:00 Dzień, który zmienił moje życie
 odc. 116 - serial
 11:00 Dlaczego ja? odc. 603 - serial
 12:00 Pielęgniarki odc. 224 - serial
 13:00 Trudne sprawy odc. 417 - serial
 14:00 Pierwsza miłość
 odc. 2623, - serial
 14:45 Dlaczego ja? odc. 663 - serial
 15:50 Wydarzenia
 16:10 Pogoda
 16:15 Interwencja odc. 3564 reporterów
 16:30 Na ratunek 112 odc. 107 - serial
 17:00 Gliniarze odc. 95 - serial
 18:00 Pierwsza miłość
 odc. 2624, - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Świat według Kiepskich
 odc. 476, - serial
 20:05 Nie ma mocnych - komedia
 22:10 Legion - horror
 00:35 Czarne złoto - przygodowy

7 tvn**07:15 Sąd rodzinny**

05:20 Ukryta prawda
 odc. 140 - serial
 06:20 Szpital odc. 245 - serial
 07:15 Sąd rodzinny odc. 178 - serial
 08:15 Zaklinaczka duchów
 odc. 23 s. 4 - serial
 09:10 Kryminalni odc. 11, - serial
 10:20 Mango - Telezakupy
 11:55 Ukryta prawda odc. 520 - serial
 12:55 Sąd rodzinny odc. 179 - serial
 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
 odc. 419 - serial
 14:55 Szpital odc. 246 - serial
 15:55 Gotowe na wszystko
 odc. 3 s. 3, - serial
 16:55 Zaklinaczka duchów
 odc. 1 s. 5 - serial
 17:55 Kryminalni odc. 12, - serial
 19:00 Ukryta prawda odc. 521 - serial
 20:00 Wyspa Nim - przygodowy
 22:05 Honey - komedia
 00:05 Zabójcza broń
 odc. 16, - serial

4**13:00 Galileo**

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu
 odc. 4 - serial
 06:35 Kacper: Szkoła Postrachu
 odc. 7 - serial
 07:05 Co nowego u Scooby'ego?
 odc. 2 - serial
 07:35 Co nowego u Scooby'ego?
 odc. 5 - serial
 08:00 Dom nie do poznania odc. 61
 09:00 Esmeralda odc. 127 - telenowela
 10:00 Esmeralda odc. 128 - telenowela
 11:00 Drużyna A odc. 9 s. 2 - serial
 12:00 Policjantki i policjanci
 odc. 343, - serial
 13:00 Galileo odc. 640
 - poplamonaukowy
 14:00 Galileo odc. 641
 - poplamonaukowy
 15:00 Detektywi w akcji odc. 37 - serial
 16:00 Esmeralda odc. 129 - telenowela
 17:00 Esmeralda odc. 130 - telenowela
 18:00 Drużyna A odc. 10 s. 2 - serial
 19:00 Policjantki i policjanci
 odc. 344, - serial
 20:00 Mecenasa Lena Barska
 odc. 5, - serial
 21:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
 odc. 136, - serial
 22:05 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
 odc. 137, - serial
 23:05 Na linii ognia - thriller

HITY DNIA

**„Harry Potter i Zakon Feniksa”
 (2007r.) TVN 20:00**

Harry wraca po wakacjach do Hogwartu, by rozpocząć piąty rok nauki. Zostaje oskarżony o bezprawne użycie magii poza szkołą. Musi stawić czoła kłamliwym plotkom. Dociera do domu Syriusza Blacka.

**„Legion”
 (2010r.) Polsat 22:10**

Bóg traci wiarę w człowieka i wysłał na ziemię legion aniołów. Archanioł Michael sprzeciwia się woli Stwórcy. Zamierza ocalić kelnerkę Charlie, której dziecko jest jedyną nadzieją dla ludzi.

puls**16:50 13. posterunek**

06:00 To moje życie!
 odc. 218 s. 3 - telenowela
 07:00 Lombard. Życie pod zastaw
 odc. 23, - serial
 08:00 Gliniarz i prokurator odc. 1, - serial
 09:00 Kobra - oddział specjalny
 odc. 10 s. 16 - serial
 10:00 Napisala: morderstwo
 odc. 18 s. 12, - serial
 11:00 Kobra - oddział specjalny
 odc. 11 s. 16 - serial
 12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
 odc. 16 s. 2, - serial
 12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
 odc. 20 s. 2, - serial
 13:50 Niedoręczony list odc. 4, - serial
 14:45 Królowa serc odc. 82 - telenowela
 15:50 Gliniarz i prokurator odc. 2, - serial
 16:50 13. posterunek odc. 3 s. 2, - serial
 17:25 13. posterunek odc. 4 s. 2, - serial
 18:00 Lombard. Życie pod zastaw
 odc. 23, - serial
 19:00 Lombard. Życie pod zastaw
 odc. 24, - serial
 20:00 Zabójczy cel - thriller
 21:55 13. dzielnica - sensacyjny
 23:25 Centurion - sensacyjny
 01:25 Allo, Allo odc. 8 s. 6, - serial

TVP KULTURA**11:00 Przygody pana Michała**

08:10 Antyfonie odc. 3, - publicystyczny
 08:50 Informacje kulturalne
 09:15 Życie za życie. Maksymilian
 Kolbe - dramat
 11:00 Przygody pana Michała
 odc. 11, - serial
 11:35 Przygody pana Michała
 odc. 12, - serial
 12:20 Riffi po sześćdziesiątce
 - komedia
 13:50 Przyjęcie na dziesięć
 osób plus trzy - obyczajowy
 14:55 Marc - Antoine Charpentier
 - A la venue de Noel
 - Ensemble Correspondances
 16:30 Nienasyceni odc. 4,
 - publicystyczny
 17:00 Mur - obyczajowy
 18:35 Cartier, małe czerwone pudełko
 - dokumentalny
 19:40 Videofan odc. 91
 20:00 Informacje kulturalne
 20:20 Pewnego razu w Anatolii - dramat
 23:05 Tygodnik kulturalny
 23:50 Dziennik filozofa odc. 25
 00:10 Wieczór z Lou Reedem - koncert
 01:25 Adela jeszcze nie jadła kolacji
 - komedia kryminalna

TVP HISTORIA**08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat**

06:50 Był taki dzień odc. 460 - felieton
 06:55 Zamach na Kutschę
 - dokumentalny
 07:30 Współpracowałem
 z TW Ewa-Max - dokumentalny
 08:00 Działo się w Krakowie Magazyn
 08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez
 świat odc. 8
 08:40 Ukryte skarby odc. 24
 09:10 Stara baśń. Kiedy słońce było
 bogiem odc. 2, - serial
 10:00 Czarnobyłcy
 10:30 Śladami zbrodni i walki
 1944-1956 odc. 3, - serial
 10:55 Podróże z historią odc. 25,
 11:30 Taśmy bezpieczeństwa
 odc. 36, - dokumentalny
 12:05 Ze światłem - dokumentalny
 12:40 Male ojczyzny
 odc. 30, - dokumentalny
 13:05 Było, nie minęło
 - kronika zwiadowców historii
 13:40 Sensacje XX wieku odc. 114,
 14:05 Sensacje XX wieku odc. 62,
 14:40 Encyklopedia II wojny światowej
 odc. 28, - serial
 15:10 Najwspanialszy w królestwie
 zwierząt odc. 2, - serial
 16:10 Oddział do zadań specjalnych -
 „Parasol” - dokumentalny
 16:50 Ścieżki pamięci odc. 5, - serial
 17:10 Szpiedzy odc. 3, - serial
 17:45 Stara baśń. Kiedy słońce było
 bogiem odc. 3, - serial
 18:35 Flesz historii Magazyn
 18:55 Sensacje XX wieku odc. 179,
 19:25 Sensacje XX wieku odc. 180,
 19:55 Niecała nieprawda czyli PRL
 w DTV odc. 23
 20:30 Wielka Armada - kulisy kłeski
 odc. 2, - serial
 21:35 Szpiedzy w Warszawie
 odc. 3, - serial
 22:35 Szerokie tory odc. 88

TRAM

08:00 Informacje dnia
 08:15 Polski punkt widzenia
 - publicystyczny
 08:40 Słowo życia - rozważanie
 Ewangelii dnia
 08:45 Superksięga odc. 23 - serial
 09:10 Z wędką nad wodę
 w Polskę i świat
 09:35 Święty na każdy dzień
 09:45 Duc in altum
 10:00 Informacje dnia
 10:15 Jakby w zwierciadle
 - dokumentalny
 11:15 Spacer po misji w Gahunga
 11:25 Głos Polski - felieton
 11:35 Młodzi wybierają Ewangelię
 za regułę życia - dokumentalny
 12:00 Anioł Pański
 12:03 Informacje dnia
 12:20 Ikona Miłości - dokumentalny
 13:00 Wielcy duchem - serial
 13:55 Święty na każdy dzień
 14:00 Joanna d'Arc. Pod sztandarami
 wiary - dokumentalny
 14:55 Słowo życia - rozważanie
 Ewangelii dnia
 15:00 Modlitwa w Godzinie
 Miłosierdzia z Koronką
 do Bożego Miłosierdzia
 15:20 Mocni w wierze
 15:50 Ma się rozumieć
 16:00 Informacje dnia
 16:10 Siódmy sakrament
 16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
 17:00 Niebiańska bazylika
 17:30 Msza Święta w święto
 Ofiarowania Pańskiego
 18:55 Przegląd katolickiego tygodnika
 „Niedziela” - publicystyczny
 19:00 Warto zauważyć... w mijającym
 tygodniu - publicystyczny
 19:30 Latający dom odc. 8 - serial
 20:00 Informacje dnia
 20:20 Różaniec
 20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
 21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
 Cudownego Obrazu Matki
 Bożej Częstochowskiej
 na Jasnej Górze
 21:20 Informacje dnia
 21:40 Polski punkt widzenia
 22:00 Józef z Egiptu odc. 37, - serial
 22:40 Orłem być... - dokumentalny
 23:00 Katedra w głębinach -
 dokumentalny

HITY DNIA

**„Charlie St. Cloud”
(2010r.) TVN 22:15**

Młody żeglarz Charlie St. Cloud czuje się winny śmierci brata. Ponieważ obiecał chłopcu, że zawsze będą razem, próbuje dotrzymać słowa. Jest przekonany, że może komunikować się z duchem zmarłego.

**„Jutro nie umiera nigdy”
(1997r.) TVP 1 20:15**

Na chińskich wodach terytorialnych znika bez śladu brytyjska fregata Devonshire. James Bond ma zaledwie 48 godzin na zapobieżenie globalnemu konfliktowi, który może wybuchnąć w każdej chwili.

TVP 1

09:45 Korona królów

05:35 Jaka to melodia? - muzyczny
06:05 Sprawa dla reportera
07:00 Naszaarmia.pl Magazyn
07:30 Rok w ogrodzie
07:50 Rok w ogrodzie extra
- poradnikowy
08:15 Kulisy paryskiego luksusu
- dokumentalny
09:45 Korona królów odc. 18, - serial
10:20 Korona królów odc. 19, - serial
10:50 Korona królów odc. 20, - serial
11:25 Korona królów odc. 21, - serial
12:00 Studio Raban odc. 18
12:35 Oczy szeroko otwarte
- dokumentalny
13:25 Okrasa łamie przepisy
14:05 Dama w czarnym welonie
odc. 9, - serial
15:05 Puchar Świata w Willigen
Skoki narciarskie
16:00 Puchar Świata w Willigen
Skoki narciarskie
18:55 Jaka to melodia?
- muzyczny
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Jutro nie umiera nigdy
- sensacyjny
22:20 Inteligent w armii - komedia
00:35 Na ostrzu szpady - przygodowy

TVP 2

11:50 Barwy szczęścia

06:05 Stworzenia światła
- dokumentalny
07:05 M jak miłość odc. 1346, - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:50 Lajk! odc. 5
11:15 Ostoja odc. 180
11:50 Barwy szczęścia
odc. 1791, - serial
12:20 Barwy szczęścia
odc. 1792, - serial
12:50 Barwy szczęścia
odc. 1793, - serial
13:20 Było, nie minęło - ekstra odc. 4,
14:00 Familiada - teleturniej
14:40 Kolo fortuny - rozrywka
15:15 Rodzinka.pl
odc. 215 s. 11, - serial
15:45 Pierwsza randka
odc. 9 - rozrywka
16:50 Na dobre i na złe
odc. 692, - serial
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
- felieton
19:05 Postaw na milion - teleturniej
20:05 The Voice Kids odc. 11
- rozrywka
22:10 Sztuka zbrodni odc. 4, - serial
23:15 Rani odc. 4 - serial
00:20 Twierdza - sensacyjny

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:35 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem Magazyn
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1047
11:00 Na Wspólnej odc. 2620, - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2621, - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2622, - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2623, - serial
12:50 Domowe rewolucje odc. 4 s. 2
13:50 Azja Express odc. 11 s. 2
15:20 Happy Feet: Tupot małych stóp
- animowany
17:30 Kobieta na krańcu świata
odc. 7 s. 9
18:00 Kuchenne rewolucje
odc. 2 s. 15
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:40 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 82
19:45 Uwaga! odc. 5210 reporterów
20:00 Czego pragną dziewczyny
- komedia
22:15 Charlie St. Cloud - melodramat
00:30 Jonah Hex - sensacyjny

POLSAT

10:05 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:35 My3 odc. 1 - dla dzieci
i młodzieży
08:05 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk
odc. 4 - serial
08:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu
świata odc. 45 - serial
09:05 Jeźdźcy smoków: Na końcu
świata odc. 46 - serial
09:35 Przygody Kota w butach
odc. 36 - serial
10:05 Ewa gotuje odc. 289 kulinarny
10:35 Ewolucja - komedia
12:45 Nie ma mocnych - komedia
14:50 XXIII Festiwal Kabaretów
w Koszalinie - kabaret
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 137
- telenowela
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 477, - serial
20:05 Samoloty - animowany
22:00 Ja, szpieg - sensacyjny
00:05 Strzelec wyborowy - sensacyjny

7 tvn

09:25 Gotowe na wszystko

05:50 Ukryta prawda
odc. 141 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Dwóch i pół
odc. 6 s. 11, - serial
09:25 Gotowe na wszystko
odc. 23 s. 2, - serial
10:25 Gotowe na wszystko
odc. 24 s. 2, - serial
11:25 Gotowe na wszystko
odc. 1 s. 3, - serial
12:25 Kryminalni
odc. 8, - serial
13:30 Kryminalni
odc. 9, - serial
14:40 Miasto cienia - science fiction
16:40 Uwolnić orkę - przygodowy
19:00 Księżniczka na lodzie - dla dzieci
21:10 Przypadkowy mąż - komedia
23:00 Suma wszystkich strachów
- sensacyjny

4

13:40 STOP Drogówka

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 5 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 8 - serial
07:05 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 3 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 6 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 8 - serial
08:35 Tom i Jerry Show odc. 9 - serial
09:00 Tom i Jerry: Wielka ucieczka
- animowany
10:40 Policjantki i policjanci
odc. 340, - serial
11:40 Policjantki i policjanci
odc. 341, - serial
12:40 Policjantki i policjanci
odc. 342, - serial
13:40 STOP Drogówka
odc. 164 policyjny
14:50 Kulinarna miłość - komedia
16:45 Błękitny Grom - sensacyjny
19:00 Galileo odc. 642
- popularnonaukowy
20:00 Policjantki i policjanci
odc. 343, - serial
21:00 Policjantki i policjanci
odc. 344, - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 138, - serial
23:05 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 139, - serial
00:05 Gotówka - dramat

puls

09:55 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 9 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 44 s. 3
07:50 Tajemnice medyczne
odc. 6 - serial
08:50 Tajemnice medyczne
odc. 7 - serial
09:55 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 11, - serial
10:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 12, - serial
11:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 13, - serial
12:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 14, - serial
13:50 Agent XXL: Rodzinny interes
- komedia sensacyjna
15:55 Czyściciel - komedia kryminalna
17:45 Góra Dantego
- katastroficzny
20:00 13. dzielnica - ultimatum
odc. 13, - sensacyjny
22:00 Arena - thriller
00:00 Kult - thriller

TVP KULTURA

18:25 Tygodnik kulturalny

08:00 Wszystkie stworzenia duże
i małe odc. 6, Serial
09:00 Informacje kulturalne
09:20 Iluzja Nowele filmowe
09:45 Piosenki Jeremiego Przybory
i Jerzego Wasowskiego - koncert
11:00 Białoruski klimat odc. 4 kulturalny
11:35 Party przy świecach - komedia
12:45 Kłątwa Mony Lisy
- dokumentalny
13:55 Trędowata - melodramat
15:40 Wydarzenie aktualne
16:25 Alicja - komedia
18:25 Tygodnik kulturalny
19:15 Legendy rocka
odc. 40, - serial
19:40 Legendy rocka
odc. 41, - serial
20:20 Siedmiu wspaniałych Western
- dokumentalny
22:40 Radiohead - In Rainbows
- dokumentalny
23:50 Siła perswazji - thriller
01:30 Chaos - dramat

TVP HISTORIA

10:05 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 461 - felieton
07:00 Saga prastarej puszczy
odc. 5, - serial
08:00 Krótka historia
odc. 9, - dokumentalny
08:05 Dziedzictwo regionów
odc. 10, - krajoznawczy
08:30 Skarby czeskiego dziedzictwa
narodowego odc. 6, - serial
09:10 Siedem życzeń odc. 4, - serial
10:05 Okrasa łamie przepisy
odc. 120 kulinarny
10:40 Ziemia. Podwodny świat
odc. 14, - serial
11:35 Dzikie Chiny odc. 5, - serial
12:35 Amerykańska broń
odc. 5, - dokumentalny
13:30 Cofnąć czas na Karskiego
- dokumentalny
13:55 Szerokie tory odc. 79
14:35 Wielka gra odc. 56 - teleturniej
15:35 Spór o historię odc. 168,
16:20 Błękitna Armia 1917-1919
- dokumentalny
17:35 Pamięć Polski. I edycja Polskiej
Listy Krajowej Programu
UNESCO Pamięć Świata
odc. 3, - dokumentalny
17:45 Sprawiedliwi odc. 4,
- serial wojenny
18:35 Dziedzictwo regionów
odc. 11, - krajoznawczy
18:55 Generałowie Hitlera
odc. 5, - serial
19:55 Było, nie minęło - kronika
związków historii
20:30 Ekstradycja odc. 5 - serial
21:35 Trzcinica - karpacka Troja
- dokumentalny
22:20 Starożytni Rzymianie
odc. 1, - serial
23:30 900 dni - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Ikona Miłości - dokumentalny
08:55 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:00 Miasteczko Świętej Rodziny
- Cotignac - dokumentalny
09:50 Lusacą Bauleni - dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna - felieton
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
11:00 Kropelka radości
Program dla dzieci
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym
tygodniu - publicystyczny
12:50 Kościół w potrzebie
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Józef z Egiptu odc. 37, - serial
14:40 Kaplica Pamięci
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią
odc. 5 ekologiczny
16:00 Informacje dnia
16:10 Próba wiary odc. 3, - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
- publicystyczny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika
„Niedziela” - publicystyczny
19:30 Katecheza ks. bp.
Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Rdza - dramat
23:30 Moje leczenie wodą
- dokumentalny

TVP 1

18:40 Jaka to melodia?

05:35 Klan odc. 3254 - telenowela
06:10 Słownik polsko@polski - edukacyjny
06:35 Pełnosprawni - sportowy
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno odc. 647
09:15 Jak to działa? odc. 145 - popularnonaukowy
09:40 Halo, tu Pjongczang odc. 12 olimpijski
09:55 Puchar Świata w Willingen Skoki narciarskie
10:20 Puchar Świata w Willingen Skoki narciarskie
13:10 Między ziemią a niebem
14:00 Cudowny świat przyrody odc. 12, - serial
14:35 Poldark: Wichry losu odc. 6 s. 2, - serial
15:45 Poldark: Wichry losu odc. 7 s. 2, - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 The Wall. Wygraj marzenia odc. 19 - teleturniej
18:40 Jaka to melodia? - muzyczny
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Blondynka odc. 72, - serial
21:10 Wymarzona dziewczyna
Dramat miłosny
22:45 Jarhead: Żołnierz Piechoty Morskiej - dramat
00:55 Jutro nie umiera nigdy - sensacyjny

TVP 2

14:00 Familiada

06:00 Zaufaj mi, jestem lekarzem odc. 9, - serial
07:05 M jak miłość odc. 1347, - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
09:20 Barwy szczęścia odc. 1794, - serial
09:50 Barwy szczęścia odc. 1795, - serial
10:30 Zwierzęce superzmysły odc. 3, - dokumentalny
11:30 Makłowicz w podróży odc. 39 kulinarny
12:05 Rozgrywka Western
14:00 Familiada - teleturniej
14:40 Kolo fortuny - rozrywka
15:20 Na dobre i na złe odc. 693, - serial
16:25 The Voice Kids odc. 11 - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Na sygnale odc. 174, - serial
19:25 Rodzinka.pl odc. 222 s. 11, - serial
20:05 Twierdza - sensacyjny
22:35 Mama Tina - biograficzny
00:25 Przepis na kataklizm - komedia

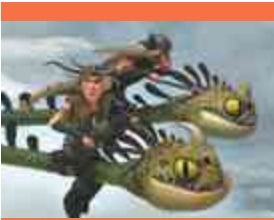
tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1048
11:00 Domowe rewolucje odc. 5 s. 2
12:00 Co za tydzień odc. 836
12:45 Drzewo marzeń odc. 7 - rozrywka
13:50 Czego pragną dziewczyny - komedia
16:15 Harry Potter i Zakon Feniksa - przygodowy
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:40 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 83
19:45 Uwaga! odc. 5211 reporterów
20:00 Hobbit: niezwykła podróż - fantastyczny
23:30 Turbulencja - sensacyjny
01:35 MasterChef odc. 12 s. 6

POLSAT

08:05 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:35 My3 odc. 2 - dla dzieci i młodzieży
08:05 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 5 - serial
08:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 47 - serial
09:05 Potwory kontra Obcy: Noc żywych marchwi - animowany
09:20 Przygoda w Paryżu - animowany
11:20 Karate Kid - sensacyjny
13:50 Samoloty - animowany
15:50 Mr. Deeds - milioner z przypadku - komedia
17:50 Nasz nowy dom odc. 91
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 258, - publicystyczny
20:00 Kabaretowa Noc Pod Gwiazdami - Lidzbark Warmiński - kabaret
23:05 Spartan - thriller
01:20 Skarb narodów - przygodowy

7 tvn

10:55 Kryminalni

05:50 Ukryta prawda odc. 142 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Gotowe na wszystko odc. 2 s. 3, - serial
09:55 Gotowe na wszystko odc. 3 s. 3, - serial
10:55 Kryminalni odc. 10, - serial
12:00 Kryminalni odc. 11, - serial
13:05 Kryminalni odc. 12, - serial
14:10 Zaklinaczka duchów odc. 1 s. 5 - serial
15:10 Wyspa Nim - przygodowy
17:20 Nowy Jork, nowa miłość - komedia
19:00 Zabójcza broń odc. 16, - serial
20:00 Polowanie na „Czerwony Październik” - sensacyjny
22:50 Zabójcza broń odc. 17 s. 1, - serial
23:50 Ninja zabójca - sensacyjny

4

10:30 Galileo

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 6 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 9 - serial
07:05 Co nowego u Scooby'ego? odc. 4 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 7 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 9 - serial
08:35 Tom i Jerry Show odc. 10 - serial
08:55 Diabeł z trzema złotymi włosami odc. 5, - przygodowy
10:30 Galileo odc. 641 - popularnonaukowy
11:30 Galileo odc. 642 - popularnonaukowy
12:35 Wakacje z belframi - komedia
14:35 Cud w Cokeville - dramat
16:35 Bitwa o Ziemię - science fiction
19:00 Galileo odc. 643 - popularnonaukowy
20:00 Taxi - komedia sensacyjna
21:50 Koszmar kolejnego lata - horror
23:50 STOP Drogówka odc. 164 policyjny

puls

06:55 Allo Allo

06:00 Skorpion odc. 10 s. 2 - serial
06:55 Allo, Allo odc. 7 s. 5, - serial
07:25 Allo, Allo odc. 8 s. 5, - serial
08:00 Allo, Allo odc. 9 s. 5, - serial
08:30 Allo, Allo odc. 10 s. 5, - serial
09:00 Allo, Allo odc. 11 s. 5, - serial
09:35 Przygody Merlina odc. 9 - serial
10:35 Przygody Merlina odc. 10 - serial
11:30 Przygody Hucka Finna - przygodowy
13:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
14:50 Najpiękniejsze baśnie odc. 29 s. 6, - fantastyczny
16:05 Fanfan Tulipan - przygodowy
18:15 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona odc. 2, - przygodowy
20:00 Van Helsing - horror
22:30 Scena klasyczna Recital
01:20 Zobacz to!

TVP KULTURA

17:15 Studio Kultura - niedziela z...

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 7, Serial
09:05 Scena klasyczna odc. 5 - recital
09:55 Trzeci punkt widzenia odc. 222, - publicystyczny
10:35 Syberiańska polska - dramat
13:00 Co mówią lekarze - krótkometrażowy
13:35 Siedmiu wspaniałych Western
16:05 Karnawał zwierząt - wstęp Rozmowa
16:15 Karnawał zwierząt Balet
17:05 Pomniki historii odc. 70, - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 506 kulturalny
18:10 Wojna, moja miłość - spektakl teatralny
19:35 Człowiek we fraku - program artystyczny
20:40 Komornik - dramat
22:30 Scena klasyczna Recital
23:20 Trzeci punkt widzenia odc. 222, - publicystyczny
23:55 Piotr Anderszewski - podróżujący fortepian - dokumentalny
01:30 Wieczór z Lou Reedem - koncert

TVP HISTORIA

09:10 Rodzina Leśniewskich

06:50 Był taki dzień odc. 462 - felieton
06:55 Piasek jest drapieżnikiem - Słowiński Park Narodowy - dokumentalny
08:00 Oblicze miłosierdzia - dokumentalny
09:10 Rodzina Leśniewskich odc. 5, - serial
09:40 Rodzina Leśniewskich odc. 6, - serial
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 128 kulinarny
10:45 Ziemia. Podwodny świat odc. 15, - serial
11:40 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 2, - serial
12:45 Egipt odc. 2 - serial
13:50 Szerokie tory odc. 78
14:20 Na Sybir - dokumentalny
16:00 Szlakiem miejsc niezwykłych odc. 24, - serial
16:20 Wielka gra odc. 59 - teleturniej
17:15 Ex libris Magazyn
17:45 Sprawiedliwi odc. 5, - serial wojenny
18:35 Szlakiem miejsc niezwykłych odc. 45, - serial
18:45 Wielka Armada - kulisy kłeski odc. 2, - serial
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 U pana Boga za piecem - komedia
22:15 Wcielenia zła odc. 2, - serial
23:20 Moja historia - 20 lat później - dramat
00:45 Starożytni Rzymianie odc. 1, - serial

TRAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
09:00 Myśląc ojczyzna - felieton
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek Program dla dzieci
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” - publicystyczny
10:40 Przyroda Ziemi Świętej - dokumentalny
11:40 Aktywna zima odc. 5
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska - magazyn rolniczy
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
13:55 Za Wenecją - Wyspy Laguny - dokumentalny
14:30 Moja Mongolia - dokumentalny
14:55 Święty na każdy dzień
15:00 Franciszek Ksawery - misjonarz i święty - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 - koncert życzeń - muzyczny
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Retrospekcja - publicystyczny
19:30 Brat Ogień odc. 22 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apeli Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Samson i Dalila odc. 12, - serial
22:20 Kamry wspomnień o ks. Jerzym Popieluszu
22:30 Vatican Magazine
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej - publicystyczny
23:30 Z Benedyktem XVI rok, po roku odc. 9, - serial
23:45 Matki dzieci niczyich - dokumentalny

HITY DNIA

„Wymarzona dziewczyna” (2015r.) TVP 1 21:10

Kimberly traci majątek. Przyzwyczajona do życia w luksusie kobieta zaczyna pracę w sklepie ze sprzętem sportowym. Nawiązuje bliższą znajomość ze swoim nowym szefem i jego kilkuletnim synem, Davidem.

„Hobbit: niezwykła podróż” (2012r.) TVN 20:00

Bilbo Baggins jest miłośnikiem dobrego jedzenia i tytoniu. To prawdziwy elegant i domator. Pewnego dnia czarodziej Gandalf namawia Bilba, by wziął udział w wyprawie krasnoludów przeciwko smokowi.

Poniedziałek, 5 lutego 2018

TVP 1

10:15 Doktor Quinn

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Łap start-up odc. 9
08:50 Łap start-up odc. 10
09:20 Jaka to melodia? - muzyczny
10:15 Doktor Quinn odc. 17 s. 3, - serial
11:10 Zagadka hotelu Grand
odc. 34, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:35 Agropogoda
12:40 To się opłaca Magazyn
12:55 Dziki park Yellowstone
odc. 1, - serial
14:00 Serial fabularny - serial
14:55 Program rozrywkowy - rozrywka
15:10 Obserwator - publicystyczny
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 Komisarz Alex odc. 59, - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - muzyczny
17:55 Klan odc. 3255 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 22, - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Opera „Armide”
- spektakl teatralny
22:15 General Nil Film biograficzny
00:30 Wymarzona dziewczyna
- dramat miłosny

TVP 2

06:05 Rodzinka.pl

06:05 Rodzinka.pl odc. 9, - serial
06:40 Coś dla Ciebie odc. 139,
- publicystyczny
07:05 M jak miłość odc. 220, - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:15 Program rozrywkowy - mini
audycja - rozrywka
11:20 Barwy szczęścia
odc. 1795, - serial
11:50 Na dobre i na złe
odc. 533, - serial
12:55 Tylko z tobą odc. 77, - serial
13:55 Na sygnale odc. 134, - serial
14:30 O mnie się nie martw
odc. 80 s. 7, - serial
15:30 Tygrysy Europy odc. 12, - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:10 Meandry uczuć odc. 42, - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 16, - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1795, - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1796, - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia”
odc. 23 - - felieton
20:50 M jak miłość odc. 1348, - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
- dokumentalny
21:50 Midnight Sun odc. 3, - serial
23:00 Midnight Sun odc. 4, - serial
00:05 ZOO - za i przeciw
odc. 106, - serial

tvn

16:00 Szkoła

05:40 Uwaga! odc. 5211 reporterów
06:15 Mango - Telezakupy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie
odc. 16 poradnikowy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2179
10:55 Ukryta prawda odc. 541 - serial
12:00 Szkoła odc. 283 - serial
13:00 19+ odc. 187 - serial
13:30 19+ odc. 188 - serial
14:00 Szpital odc. 427 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 8
16:00 Szkoła odc. 284 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 542 - serial
18:00 Szpital odc. 428 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 84
19:50 Uwaga! odc. 5212 reporterów
20:10 Doradca smaku odc. 31 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2624, - serial
20:55 Milionerzy odc. 56 - - teleturniej
21:30 Życie bez wstydu odc. 8 s. 5
22:30 Projekt Lady odc. 9 s. 2
23:30 Kroll - sensacyjny

POLSAT

13:00 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 612 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 306 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 307 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 117 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 604 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 225 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 418 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2624, - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 664 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3565 reporterów
16:30 Na ratunek 112 odc. 108 - serial
17:00 Gliniarze odc. 96 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2625, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 478, - serial
20:10 Skarb narodów - przygodowy
23:00 Eksperyment - thriller
01:05 Kod da Vinci - thriller

HITY DNIA

„Arena”
(2011r.) TV Puls 20:55

Biznesmen o sadystycznych skłonnościach
zbudował imperium z gladiatorami walczącymi na
śmierć i życie. Jego najnowszy wojownik to strażak
David Lord, porwany, uwięziony i skazany na walkę
o życie.

„Wiecznie żywy”
(2013r.) TVN 7 22:55

R jest jednym z nieumarłych. Pewnego dnia atakuje
Perry'ego i zjada jego mózg. Zaczyna myśleć i czuć
to samo, co czuła ofiara. Zakochuje się w Julie,
dziewczynie Perry'ego.

7 tvn

09:10 Kryminalni

05:20 Ukryta prawda odc. 143 - serial
06:20 Szpital odc. 246 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 179 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów
odc. 1 s. 5 - serial
09:10 Kryminalni odc. 12, - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 521 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 180 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 420 - serial
14:55 Szpital odc. 247 - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 4 s. 3, - serial
16:55 Zaklinaczka duchów
odc. 2 s. 5 - serial
17:55 Kryminalni odc. 13, - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 522 - serial
20:00 Żona terrorysty - dramat
22:00 Nie z tego świata
odc. 20 s. 5 - serial
22:55 Wiecznie żywy - horror
01:00 Moc magii odc. 35 - rozrywka

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 7 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 10 - serial
07:05 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 5 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 8 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 62
09:00 Esmeralda odc. 129 - telenowela
10:00 Esmeralda odc. 130 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 10 s. 2 - serial
12:00 Policjantki i policjanci
odc. 344, - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 38 - serial
14:00 STOP Drogówka
odc. 65 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 39 - serial
16:00 Esmeralda odc. 131 - telenowela
17:00 Esmeralda odc. 132 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 11 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 345, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 140, - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 12, - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 1, - serial
22:00 Galileo odc. 642 -
populamonaukowy
23:00 Galileo odc. 643 -
populamonaukowy
00:00 STOP Drogówka
odc. 164 policyjny

puls

18:00 Lombard.
Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 219 s. 3
- telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 24, - serial
08:00 Gliniarz i prokurator
odc. 2, - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 11 s. 16 - serial
10:00 Napisła: morderstwo
odc. 19 s. 12, - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 12 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 17 s. 2, - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 21 s. 2, - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 5, - serial
14:45 Królowa serc odc. 83
- telenowela
15:50 Gliniarz i prokurator
odc. 4 s. 1, - serial
16:45 13. posterunek
odc. 4 s. 2, - serial
17:20 13. posterunek
odc. 5 s. 2, - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 24, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 25, - serial
20:00 Inferno: Piekielna walka
- sensacyjny
21:55 Arena - thriller
23:55 Podziemny krag - dramat

TVP
KULTURA

11:00 Przygody pana
Michała

08:10 Scena klasyczna
odc. 5 - recital
08:55 Mur - obyczajowy
10:30 Za burtą - krótkometrażowy
11:00 Przygody pana Michała
odc. 13, - serial
11:45 Dom odc. 1, - serial
13:20 Łagodna - dramat
15:10 Studio Kultura - niedziela z...
odc. 506 kulturalny
16:05 Dyrigent - dramat
18:00 Blur - No Distance Left to Run
- dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Dziedzictwo Shakespeare'a
- dokumentalny
21:15 Kronos odc. 9, - publicystyczny
22:00 Którędy po sztuce odc. 71,
- publicystyczny
22:05 Videofan odc. 92
22:25 Dziennik filozofa odc. 26
22:40 M - morderca - dramat
00:35 Informacje kulturalne

TVP
HISTORIA

13:20 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 463 - felieton
07:00 Oddział do zadań specjalnych
- „Parasol” - dokumentalny
07:40 Sztab Generalny WP
- dokumentalny
07:45 Tajemnice, zamki i podziemia
odc. 14,
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez
świat odc. 9
08:35 Ukryte skarby odc. 25
09:10 Stara baśń. Kiedy słońce było
bogiem odc. 3, - serial
10:10 Amerykańska broń
odc. 5, - dokumentalny
11:00 Niecała nieprawda czyli PRL
w DTV odc. 23
11:35 Aria dla atlety - obyczajowy
13:20 Sensacje XX wieku odc. 179,
13:50 Sensacje XX wieku odc. 180,
14:15 Encyklopedia II wojny światowej
- serial
14:45 Spór o historię odc. 127,
15:25 Sztab Generalny WP
- dokumentalny
15:30 Szlakiem miejsc niezwykłych
odc. 29, - serial
15:50 Egipt odc. 2 - serial
16:55 Ex libris Magazyn
17:20 Flesz historii Magazyn
17:45 Królowa Bona odc. 1, - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 96,
19:55 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
20:30 Najdziwniejsza broń na świecie
odc. 5, - dokumentalny
21:30 Szpiezy w Warszawie
odc. 4, - serial
22:30 Piłsudski Bronisław: zesłaniec,
etnograf, bohater - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
- magazyn rolniczy
09:25 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Myśląc ojczyzna - felieton
11:35 Kikomeko 2 - dokumentalny
11:50 Retrospekcja - publicystyczny
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wytrwali w wierze
13:20 - koncert życzeń - muzyczny
14:10 Geniusz Stworzenia
- dokumentalny
15:30 Aktywna zima
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Zaw natury
16:55 Świadkowie - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jay Jay Odrzutowiec
- serial animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
- publicystyczny
22:10 Mojżesz - 10 przykazań
odc. 59, - serial
23:05 Pamięć Sybiru - dokumentalny

TVP 1

10:15 Doktor Quinn

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Sonda II - popularyzacja nauki
09:20 The Wall. Wygraj marzenia
odc. 19 - teleturniej
10:15 Doktor Quinn odc. 18 s. 3, - serial
11:10 Zagadka hotelu Grand
odc. 35, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:35 Agropogoda
12:40 To się opłaca Magazyn
12:55 Dzikie park Yellowstone
odc. 2, - serial
14:00 Serial fabularny - serial
14:55 Program rozrywkowy - rozrywka
15:10 Obserwator - publicystyczny
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 Komisarz Alex odc. 60, - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - muzyczny
17:55 Klan odc. 3256 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 23, - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 S.W.A.T. - jednostka specjalna
odc. 11 - serial
21:15 Sekundy, które zmieniły życie
- dokumentalny
21:35 Magazyn śledczy Anity Gargas
odc. 60
22:10 Weterani. Wyrwani śmierci
odc. 5, - serial
22:35 Uwieszone odc. 6, - serial
23:35 Gwardia odc. 1, - serial
00:30 General Nil Film biograficzny

TVP 2

06:05 Rodzinka.pl

06:05 Rodzinka.pl odc. 10, - serial
06:40 Arcybiskup Abel
07:00 M jak miłość odc. 221, - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia
odc. 1796, - serial
11:45 Na dobre i na złe
odc. 534, - serial
12:50 Tylko z tobą odc. 78, - serial
13:45 Na sygnale odc. 135, - serial
14:25 O mnie się nie martw
odc. 81 s. 7, - serial
15:20 Kulisy serialu „Barwy szczęścia”
odc. 23 - felieton
15:25 M jak miłość odc. 1348, - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:10 Meandry uczuć odc. 43, - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 17, - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1796, - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1797, - serial
20:40 Kulisy serialu „Na dobre i na złe”
odc. 20 - felieton
20:50 M jak miłość odc. 1349, - serial
21:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
- dokumentalny
21:55 25 lat „Gazety Polskiej”
- rozrywka
23:10 Pupil za 100 000 dolarów
- dokumentalny
00:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 278 s. 14, - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 10 s. 13
07:50 Doradca smaku odc. 31 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2180
10:55 Ukryta prawda odc. 542 - serial
12:00 Szkoła odc. 284 - serial
13:00 19+ odc. 189 - serial
13:30 19+ odc. 190 - serial
14:00 Szpital odc. 428 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 8
16:00 Szkoła odc. 285 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 543 - serial
18:00 Szpital odc. 429 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 85
19:50 Uwaga! odc. 5213 reporterów
20:10 Doradca smaku odc. 17 kulinarny
20:15 Gala Bestsellery Empiku 2017
22:15 Déjà vu - thriller
00:50 Superwizjer odc. 1117 reporterów

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 613 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 308 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 309 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 118 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 605 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 226 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 419 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2625, - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 665 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3566 reporterów
16:30 Na ratunek 112 odc. 109 - serial
17:00 Gliniarze odc. 97 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2626, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 479, - serial
20:05 Kod da Vinci - thriller
23:15 Cudzoziemiec - sensacyjny
01:20 Bruce Wszechmogący - komedia

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:30 W-11 - wydział śledczy
odc. 1111 - serial
06:15 Szpital odc. 247 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 180 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów
odc. 2 s. 5 - serial
09:10 Kryminalni odc. 13, - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 522 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 181 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 421 - serial
14:55 Szpital odc. 248 - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 5 s. 3, - serial
16:55 Zaklinaczka duchów
odc. 3 s. 5 - serial
17:55 Kryminalni odc. 1 s. 2, - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 523 - serial
20:00 Ucieczka z Nowego Jorku
- science fiction
22:10 Polowanie na „Czerwony
Październik” - sensacyjny
00:55 Z Archiwum X
odc. 3 s. 10 - science fiction

4

13:00 Detektywi w akcji

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 8 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu
odc. 11 - serial
07:05 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 6 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 9 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 63
09:00 Esmeralda odc. 131 - telenowela
10:00 Esmeralda odc. 132 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 11 s. 2 - serial
12:00 Policjanci i policjanci
odc. 345, - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 40 - serial
14:00 STOP Drogówka
odc. 66 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 41 - serial
16:00 Esmeralda odc. 133 - telenowela
17:00 Esmeralda odc. 134 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 12 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 346, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 141, - serial
21:00 Street Fighter: Legenda Chun-Li
- sensacyjny
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami
odc. 138, - serial
00:00 Spadkobiercy odc. 36 - rozrywka

HITY DNIA

„Kod da Vinci”
(2006r.) Polsat 20:05

W Luwrze zostaje zamordowany kustosz, Saunière. Sprowadzony z Harvardu światowej sławy historyk i badacz symboli ma pomóc policji w roszfrowaniu zagadkowych śladów znalezionych na miejscu zbrodni.

„Obrońca”
(2007r.) TV Puls 20:00

Odrodzone w czystości dusze mieszkają w upadłym mieście opanowanym przez siły zła. Kolejne próby jego odzyskania kończą się porażką. Nadzieja spoczywa w rękach ostatniego archanioła, Gabriela.

puls

16:40 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 220 s. 3
- telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 25, - serial
08:00 Gliniarz i prokurator
odc. 3, - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 12 s. 16 - serial
10:00 Napisła: morderstwo
odc. 20 s. 12, - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 13 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 18 s. 2, - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 22 s. 2, - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 6, - serial
14:45 Królowa serc odc. 84
- telenowela
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 4,
- serial
16:40 13. posterunek odc. 5 s. 2,
- serial
17:20 13. posterunek odc. 6 s. 2,
- serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 25, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 26, - serial
20:00 Gabriel - horror
22:15 Van Helsing - horror
01:00 Zoo odc. 1, Serial grozy

TVP KULTURA

16:00 Tygodnik kulturalny

08:15 Informacje kulturalne
08:30 Informacje kulturalne
08:50 Informacje kulturalne
09:10 Dyrygent - dramat
11:00 Dom odc. 2, - serial
12:40 Dom odc. 3, - serial
14:15 Big Bang - obyczajowy
16:00 Tygodnik kulturalny
- magazyn kulturalny
16:55 Próba ciśnienia - dramat
18:25 Czarna skrzynka - dokumentalny
19:55 Informacje kulturalne
20:20 Miesiąc z Kinga Preis
- wstęp Rozmowa
20:30 Skowronek Spektakl teatralny
22:15 Czworo do pary - komediodramat
00:00 Dziennik filozofa
odc. 27

TVP HISTORIA

10:30 Dzikie Chiny

06:50 Był taki dzień odc. 464 - felieton
07:00 Bez komentarza odc. 174
publicystyczny
07:25 Duchy, zamki, upiory odc. 7
08:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 10
08:35 Ukryte skarby odc. 26
09:10 Królowa Bona odc. 1, - serial
10:30 Dzikie Chiny odc. 5, - serial
11:30 Szpieg odc. 3, - serial
12:00 Ziemia. Podwodny świat
odc. 14, - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 96,
14:30 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 59, - serial
15:05 Najdziwniejsza broń na świecie
odc. 5, - dokumentalny
16:05 Skazani na siebie - dokumentalny
odc. 75 publicystyczny
17:20 Polska i świat z historią
w tle odc. 91
17:45 Królowa Bona odc. 2, - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 82,
19:55 Nowe Ateny odc. 72,
- publicystyczny
20:50 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
21:25 Miasto i morza odc. 1, Miniserial
22:25 Na krawędzi wojny odc. 6, - serial
23:25 Aria dla atlety - obyczajowy
01:15 Wojciech Cejrowski - boso przez
świat odc. 10

TRAM

08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:35 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
09:35 Życie Matki Teresy z Kalkuty
- dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka
widać lepiej - publicystyczny
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna - felieton
11:45 Młodzi Świata
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Rękopis błogosławionych
- dokumentalny
14:00 Mojżesz - 10 przykazań
odc. 59, - serial
14:55 „Będę jej głównym Patronem” -
Andrzej Bobola 1809 r.
- dokumentalny
15:40 20 lat dla świata
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
- edukacyjny
16:50 Express studencki
17:00 Przypowieści Jezusa - serial
17:10 Prosto o gospodarce
- magazyn ekonomiczny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
Program dla dzieci
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Yohan - wędrówki dzieci
- obyczajowy

HITY DNIA

**„Mgła”
(2007r.) TV Puls 20:00**

Miasteczko w stanie Maine. Po nawałnicy miejscowość spowita jest gęstą mgłą. Niebawem okazuje się, że czają się w niej potwory. Ludzie uwięzieni w supermarkecie wpadają w panikę.

**„Bruce Wszechmogący”
(2003r.) Polsat 20:40**

Sfrustrowany pracą reporter lokalnej stacji telewizyjnej w Buffalo wypowiada wojnę samemu Stwórcy. Niebawem otrzymuje od Najwyższego propozycję: na czas jego wakacji Bruce przejmie boskie obowiązki.

TVP 1

17:55 Klan

05:55 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny - publicystyczny
08:40 Jak to działa? odc. 152 - popularnonaukowy
09:20 Statysci odc. 3, - serial
10:15 Doktor Quinn odc. 19 s. 3, - serial
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 36, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy Magazyn
12:55 24 godziny na sawannie afrykańskiej - dokumentalny
14:00 Serial fabularny - serial
14:55 Program rozrywkowy - rozrywka
15:10 Obserwator - publicystyczny
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 Komisarz Alex odc. 61, - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - muzyczny
17:55 Klan odc. 3257 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 24, - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Wielki test o igrzyskach olimpijskich Quiz
22:00 Senator - dokumentalny
23:15 Oczy Julii - thriller

TVP 2

11:45 Na dobre i na złe

06:00 Rodzinka.pl odc. 11, - serial
06:35 Pożyteczni.pl - publicystyczny
07:05 M jak miłość odc. 222, - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:15 Barwy szczęścia odc. 1797, - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 535, - serial
12:50 Tylko z tobą odc. 79, - serial
13:45 Na sygnale odc. 136, - serial
14:25 O mnie się nie martw odc. 82 s. 7, - serial
15:25 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 23 - felieton
15:30 M jak miłość odc. 1349, - serial
16:30 Kolo fortuny - rozrywka
17:10 Meandry uczuć odc. 44, - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 18, - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1797, - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1798, - serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 694, - serial
21:45 Na sygnale odc. 177, - serial
22:25 Zaskoczeni przez miłość - komedia
00:00 Akwariem, czyli samotność szpiega odc. 3, - serial

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 13
07:50 Doradca smaku odc. 17 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2181
10:55 Ukryta prawda odc. 543 - serial
12:00 Szkoła odc. 285 - serial
13:00 19+ odc. 191 - serial
13:30 19+ odc. 192 - serial
14:00 Szpital odc. 429 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 14 s. 8
16:00 Szkoła odc. 286 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 544 - serial
18:00 Szpital odc. 430 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 86
19:50 Uwaga! odc. 5214 reporterów
20:10 Doradca smaku odc. 13 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2625, - serial
20:55 Milionerzy odc. 57 - - teleturniej
21:30 Incepcja - sensacyjny
00:40 Sztos - sensacyjny

POLSAT

18:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 614 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 310 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 311 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 119 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 606 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 227 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 420 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2626, - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 666 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3567 reporterów
16:30 Na ratunek 112 odc. 110 - serial
17:00 Gliniarze odc. 98 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2627, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 480, - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 489, - serial
20:40 Bruce Wszechmogący - komedia
22:50 Faceci w czerni - science fiction
00:55 Heartbreaker. Licencja na uwodzenie - komedia

7 tvn

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 144 - serial
06:20 Szpital odc. 248 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 181 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 3 s. 5 - serial
09:10 Kryminalni odc. 1 s. 2, - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 523 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 182 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 422 - serial
14:55 Szpital odc. 249 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 6 s. 3, - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 4 s. 5 - serial
17:55 Kryminalni odc. 2 s. 2, - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 524 - serial
20:00 Źródło nadziei - dramat
22:20 Mentalista odc. 2 s. 7, - serial
23:20 Słodkie i ostre - komedia

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 9 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 12 - serial
07:05 Co nowego u Scooby'ego? odc. 7 - serial
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 10 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 64
09:00 Esmeralda odc. 133 - telenowela
10:00 Esmeralda odc. 134 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 12 s. 2 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 346, - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 42 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 67 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 43 - serial
16:00 Esmeralda odc. 135 - telenowela
17:00 Esmeralda odc. 136 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 13 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 347, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 142, - serial
21:00 Król Wikingów - fantastyczny
23:25 CSI: Kryminalne zagadki Miami odc. 139, - serial
00:25 Spadkobiercy odc. 37 - rozrywka

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 221 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26, - serial
08:00 Gliniarz i prokurator odc. 4, - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 16 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 21 s. 12, - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 16 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 19 s. 2, - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 2, - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 7, - serial
14:45 Królowa serc odc. 85 - telenowela
15:50 Gliniarz i prokurator odc. 5, - serial
16:45 13. posterunek odc. 6 s. 2, - serial
17:25 13. posterunek odc. 7 s. 2, - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 27, - serial
20:00 Mgła - horror
22:20 Kult - thriller
00:30 Snajper II - sensacyjny

TVP KULTURA

11:00 Dom

08:05 Białoruski klimat odc. 4 kulturalny
08:35 Informacje kulturalne
08:55 Próba ciśnienia - dramat
10:20 Jak to jest być moją matką - obyczajowy
11:00 Dom odc. 4, - serial
12:40 Dom odc. 5, - serial
14:35 Matka swojej matki - dramat
16:10 Dezerterzy odc. 39, - publicystyczny
16:45 Grający z talerza - obyczajowy
18:45 Zwykle zaburzenie - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 25, Rozmowa
20:25 Lampart - dramat
23:35 Dziennik filozofa odc. 28
23:50 Jedna scena odc. 12 kulturalny
00:05 Kobieta samotna - dramat

TVP HISTORIA

13:30 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 465 - - felieton
06:55 Skazani na siebie - dokumentalny
07:40 Bez komentarza odc. 75 publicystyczny
08:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 11
08:45 Ukryte skarby odc. 27
09:20 Królowa Bona odc. 2, - serial
10:25 Piłsudski Bronisław: zesłaniec, etnograf, bohater - dokumentalny
11:25 Spór o historię odc. 71,
12:05 Ziemia. Podwodny świat odc. 15, - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 82,
14:25 Encyklopedia II wojny światowej odc. 60, - serial
15:00 Na krawędzi wojny odc. 6, - serial
16:20 Gdzie rosną poziomki? - dokumentalny
17:20 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 5, - serial
17:45 Królowa Bona odc. 3, - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 76,
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Źródła naszej cywilizacji odc. 6, - dokumentalny
21:35 Miasto z morza odc. 2, Miniserial
22:30 W mniejszości siła - publicystyczny
23:40 We mgie - dramat

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy małych to potrafi Program dla dzieci
09:00 Kalejdoskop młodych - edukacyjny
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuario polskie
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Refleksje nad Psalmem XXIII odc. 12, - serial
10:00 Audiencia Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 40, - serial
11:25 Myśląc ojczyzna - felieton
11:40 Prosto o gospodarce - magazyn ekonomiczny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Gietrzwałd, czyli orędzie na trudne czasy
13:30 180 lat na zdrowie - dokumentalny
13:45 Yohan - wędrowni dzieci - obyczajowy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie - magazyn poradnikowy
16:30 Handicap Zakopane
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Modlitwa o pokój - dokumentalny
23:40 W Solankowej Dolinie - serial

Dobrze zjeść

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy II Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

TARTELETKI ZE SZPINAKIEM, MOZZARELLĄ I POMIDORAMI

Składniki:

Składniki na farsz:

- 400 g szpinaku mrożonego
- 300 g pomidorów
- 100 g mozzarelli (małe kulki)
- 2 ząbki czosnku
- 1 szyszka gałki muszkatołowej
- 50 ml soku z cytryny
- 200 ml śmietany 30 proc.
- 2 jaja
- 100 ml oliwy z oliwek

Składniki na ciasto:

- 250 g mąki
- 1 jajko
- 200 g masła
- 50 ml kefiru
- sól do smaku

Sposób wykonania:

Na stolnicę przesiej mąkę razem z solą. Masło pokrój w drobną kostkę, połącz z mąką, jajkiem i kefirem. Zagnieć ciasto, uformuj

kulę i odstaw do lodówki na 30 minut. Na oliwie podsmaż czosnek, dodaj rozmrożony szpinak, obrane ze skórki i pokrojone w kostkę pomidory. Dodaj startą gałkę muszkatołową, sok z cytryny, śmietanę i dopraw solą. Całość duś około 10 minut. Przystudź, dodaj do sosu mozzarellę. Na stolnicy rozwałkuj ciasto (ok. 4 mm), foremkami do tartaletek wykrój krążki, wyklej foremki. Wypiekaj w piekarniku, w temperaturze 180 stopni, ok. 10 minut. Tartaletki przestudź, napełnij nadzieniem i ponownie zapiekaj w piekarniku (200 stopni) ok. 10 minut.

Smaczniego!

Natalia Zdrodowska

1			7		9			
		6		4	2			
4			3	6		5	9	8
7		9		2	6			
	6			1			5	
			4	7		8		9
6	7	3		5	8			2
			6	9		3		
			2		4			1

6				9		1	4	2
3		2					7	
	4					6	9	
	5				9			6
2	1	9		4		7	8	5
7			2				3	
	2	5					1	
	7					8		9
1	3	8		5				7

P O G O D A

CZW. 1.02.2018	DZIEŃ temperatura: 5 opady: 0 ciśnienie: 1003 wiatr: 26	NOC 2 0 1005 14	°C mm hPa km/h	
PT. 2.02.2018	DZIEŃ temperatura: 3 opady: 0,6 ciśnienie: 1009 wiatr: 5	NOC 0 2 1000 16	°C mm hPa km/h	
SOB. 3.02.2018	DZIEŃ temperatura: 6 opady: 8 ciśnienie: 993 wiatr: 29	NOC 0 6 994 17	°C mm hPa km/h	
NIEDZ. 4.02.2018	DZIEŃ temperatura: 8 opady: 4 ciśnienie: 995 wiatr: 25	NOC 3 2 996 30	°C mm hPa km/h	
PN. 5.02.2018	DZIEŃ temperatura: 5 opady: 0,5 ciśnienie: 998 wiatr: 35	NOC 5 0 1010 25	°C mm hPa km/h	
WT. 6.02.2018	DZIEŃ temperatura: 1 opady: 0 ciśnienie: 1018 wiatr: 20	NOC 0 0 1017 15	°C mm hPa km/h	
ŚR. 7.02.2018	DZIEŃ temperatura: 1 opady: 0 ciśnienie: 1016 wiatr: 10	NOC -3 0 1013 10	°C mm hPa km/h	

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Amerkańska gra towarzyska, wywodząca się z mankali.	Samica psa		Państwo w Ameryce Środk., ze stolicą w Bridgetown (Male Antyle)	Miasto Demokryta	Zaczynanie następnego zdania od wyrazu którym kończy się poprzednie		Gr. matka bogów	Miasto w Birmie, na p.n. od Rangunu, port nad rzeką Mitakaka		Jednostka powierzchni; 10.000m2.	
	Niemieckie meble kuchenne				Rzekaw Lesotho, RPA i Namibii (Orange)						
		14	10			3					
Pln. cz. zespołu miejskiego Tokio								Lódź o szkielecie z drewna obciążonym smolowanymi płótnem		Bohater powieści Ignacego Kraszewskiego "Chata za wsią"	1
Pesymistyczny pisarz francuski					Wjudo: końcowa faza rzutu; rzut właściwy						2
								Szkoda moralna; uszczerbek, uchybienie, zniewaga			
Spiekota, upał		Długi, gruby, ociosany, zwykle okrągły pień drzewa								17	
					Moneta dawna, trzeciak						
		4	22		Wagon - platforma						
Jezioro w woj. suwalskim	Chip i ...						Sanki Eskimosów	Leo (ur. 1925), fizyk teoretyk jap.; nagroda Nobla 1973		Tytuł władców sumeryjskich	
	Minerał, krzemian magnezu; talk					7					
				Katapulta							
		19		Bogaty w jod		20				24	
Innowierca dla żyda	Skorupka do notatek staroż. Gr.							Autor "tajemnic paryża"			
	1/4 dolara	9						Lewy dopływ Prypeci (Białoruś)			12
			Puszka rogowa u krowy								
		15	Rosyjskie tak				13	5		Miastow Szwajcarii	
Pas morza przylegający do portu		16			Zartobliwie: Amerykanin, obywatel USA		23				8
Zespół komórek organicznych o podobnej budowie								Marokańska odmiana doga			11
									18		

123456789101112131415161718192021222324

AGENCJA BRUSSELA

ТЕАТР ОПЕРЕТН

PIERWSZY RAZ W POLSCE - ŚWIATOWY PROJEKT

10

TENORÓW

Petro Cheliali

Anatoly Pohrebnoy

Dymitro Foszczanka

Mariusz Adam Ruta

Bartosz Kuczyk

Mirosław Niewiadomski

Volodymir Holkin

Sergiy Hurets

Yury Kovalcuk

Mykhailo Gumennyi

6 marca, godz. 20.00, CKK Jordanki w Toruniu

Na łamach naszych tygodników szukaj konkursów,
w których możesz wygrać bilety na prestiżowe wydarzenia kulturalne!

Ruch na zdrowie

FITNESS ▶ Każdy wie, że ludzki organizm potrzebuje ruchu. Człowiek, który zalegnie na kanapie, w fotelu czy na biurowym krześle, nigdy nie będzie zdrowy. Jak poprawić swoje zdrowie? Na przykład, ćwicząc jogę

Rozpoczynamy cykl poświęcony zdrowiu. Przedstawimy grupę ćwiczeń, które można samemu praktykować, by poczuć się lepiej. Będzie to hatha joga. Jest to system filozoficzny, w którym wykorzystuje się elementy ćwiczeń fizycznych, mających przynieść poprawę zdrowia. Właśnie na tym elemencie się skupimy. Kluczem do sukcesu jest wytrwałość i regularność. Na pewno nie można spodziewać się szybkich rezultatów, ale z każdym poprawnie wykonanym ćwiczeniem będziemy się lepiej czuli, co będzie motywacją do dalszych działań.

Co na co?

Pozycje, które będziemy przedstawiali, można podzielić w następujący sposób:

- – postawy wyginające kręgosłup do tyłu – otwierają klatkę piersiową i przednią część tułowia. Energetyzują ciało oraz zwiększają pojemność oddechową płuc;
- – postawy wyginające kręgosłup do przodu – otwierają plecy, poprawiają funkcje trawienne i wydalnicze organizmu, uspokajają układ nerwowy;
- – postawy wyginające kręgosłup asymetrycznie, ukośnie lub bocznie, korygują postawy. Usuwają wszelkiego rodzaju napięcia w obszarach pleców, barków i pasa biodrowego;
- – wszelkiego rodzaju skręty uwalniają nas od napięć występujących wzdłuż kręgosłupa, poprawiają przepływ energii oraz wpływają korzystnie na trawienie i przemianę materii,
- – pozycje odwrócone wzmacniają mięśnie kręgosłupa,

pogłębiają rytmy oddechowe oraz korygują niekorzystne siły ciążenia, które występują w naszym ciele.

Kilka uwag praktycznych

Przed przystąpieniem do ćwiczeń musimy przygotować organizm do wysiłku, wykonujemy więc rozgrzewkę (skłony, przysiady, wymachy rąk). Nigdy nie zabierajmy się do tego z pełnym żołądkiem. Od ostatniego posiłku musi upłynąć przynajmniej kilka godzin (2 godz.). W trakcie treningu jogi nie pijemy żadnych napojów. Pozycje wykonujemy tylko w takim stopniu, na jaki pozwala nam organizm. Możemy poczuć ból wynikający z rozciągania mięśni (tępy, niezbyt dokuczliwy), ustępujący po zmianie pozycji. Wówczas głęboko oddychamy, „kierując” oddech do miejsca, które boli. Jeśli pojawi się ostry ból, wychodzimy z asany. Daną pozycję staramy się utrzymać od 30 sekund do jednej minuty. Co ważne, staramy się oddychać tylko przez nos. Oddech ma być łagodny i powolny, głęboki. I ostatnia rada: nie robimy nic na siłę.

Zaczynamy!

Do prezentacji naszych ćwiczeń wykorzystujemy doświadczenie i praktykę instruktorów hatha jogi Karoliny i Pawła Sulikowskich (na co dzień prowadzących zajęcia w Wąbrzeźnie i Golubiu-Dobrzyniu). Ich doświadczenie i praktyka pozwolą nam bezpiecznie rozwijać swoje ciało, a tym samym poprawić stan zdrowia.

Zaczynamy od podstawowych pozycji stojących.

**Pozycja 1 :
Góra (Tadasana)**

To podstawowa pozycja stojąca, która – mimo że wygląda na łatwą – może sprawić pewne kłopoty. Staramy się ustabi-

zować górę ciała. Na tej pozycji opierają się pozostałe ćwiczenia. Nie polega ona tylko na samym stanie. Wymaga koncentracji. Dzięki tej asanie możemy osiągnąć poziom wewnętrznej równowagi. Koryguje ona ewentualne wady postawy, wzmacnia nogi i kręgosłup, tonizuje nasze mięśnie pośladkowe. W wersji trudniejszej, można zamknąć na chwilę oczy. Osoby, które mają problem z utrzymaniem równowagi, powinny wykonywać to ćwiczenie przy ścianie, plecami do niej.

Jak prawidłowo wykonać tadasanę? Połącz stopy razem. Kostki, duże palce u stóp, pięty są razem. Czubek głowy skierowany do góry, barki ściągnięte i skierowane w dół. Pięty, biodra i czubek głowy powinny znajdować się w tej samej linii. Palce dłoni wydłużone i skierowane do dołu. Oddychaj spokojnie.

Pozycja 2:

Drzewo (Vrksasana)

Pozycja ta wzmacnia i rozciąga mięśnie nóg, a w szczególności wzmacnia łuki stóp, kostki, łydki i uda. Uelastycznia także pas biodrowy. Wydłuża kręgosłup, otwiera ramiona i klatkę piersiową. Jej prawidłowe wykonanie uspokaja umysł, reguluje krążenia krwi oraz poprawia koncentrację. Jest pozycją, która równoważy ciało i umysł.

Jak prawidłowo wykonać pozycję drzewa? Lewa noga zgięta w kolanie, ustaw lewą stopę na prawym wewnętrznym udzie. Naciśnij stopą na udo, udem na stopę. Biodra równo, na tym samym poziomie. Ręce szeroko na bok, z wdechem unieś je do góry. Ściągnij barki i łokcie do tyłu. Wyprostuj ręce do góry, by wyciągnąć się jak najbardziej pionowo i połącz je. Po wyjściu z asany wykonujemy ją na drugiej stronie ciała.

W dzisiejszym odcinku przedstawiliśmy dwie pozycje, które – mamy nadzieję – zachęcą was do systematycznego ruchu.

Pamiętajcie, że w jogie sukces to nie wykonywanie najbardziej skomplikowanych asan, a systematyczne, codzienne stawanie na macie i stopniowe wzmacnianie ciała. W następnych numerach nowe pozycje i nowe wyzwania.

(Maw)
fot. archiwum
P.K. Sulikowskich

Sprzęt

Joga – to ci się przyda

Jogę możesz ćwiczyć samodzielnie w domu, nie wydasz więc pieniędzy na karnet na zajęcia. Ale warto zaopatrzyć się w pomoce.

Podstawowym gadżetem jest mata. Po co ją mieć? „Przykleja się” do podłogi, dzięki czemu zapewnia stabilne podłoże do ćwiczeń. To ważne szczególnie dla osób, które na podłogach mają deski, panele czy płytki. Oczywiście można wykonywać asany również na wykładzinie czy dywanie (stabilnie umocowanym). Matę kupimy w sportowych sieciówkach i sklepach dedykowanych jogom. Ważne, by zwrócić uwagę na grubość. Dla począ-

kujących optymalna to 4-6 mm. Ceny od 50 zł wzwyż.

Klocki do jogi będą nam wspierać w trudniejszych pozycjach, gdy ciało nie jest jeszcze bardzo elastyczne. Większość tych gadżetów ma wymiar ok. 21x11 cm i ok. 6 cm wysokości. Klocki powinny być stabilne, bo będziemy na nich opierać ciężar ciała. Są wykonane z pianki, korka, drewna. Te ostatnie są najbardziej popularne i najtrwalsze, a pierwsze – miękkie, co daje

komfort użytkowania. Ceny od 20 zł/szt.

Bolster to długi wałek. Umożliwi utrzymanie odpowiedniej pozycji podczas ćwiczeń, zwłaszcza siedzących i leżących. Dla osób uprawiających jogę najlepsze są wałki wypełnione łuską gryki. Zapewniają mikromasaż, a naturalne wypełnienie zapobiega rozwojowi bakterii i grzybów. Cena ok. 50 zł.

(aba)
fot. pixabay

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

W nadchodzących dniach będziesz duszą każdego towarzystwa. Nie opieraj się więc, jeśli dostaniesz zaproszenia na weekendowe imprezy. Będziesz brylować, twoje sugestie i rady spotkają się z wyjątkowo życzliwym przyjęciem. Sprawy, na których ci zależało, znajdą wreszcie rozwiązanie. Samotne Koziorożce powinny wybrać się na randkę.

Wodnik
(20.01-18.02)

Od dawna czekasz na ciekawe propozycje zawodowe? Teraz jest ten czas, kiedy się pojawiają. Odezwie się do ciebie ktoś ze starych znajomych z propozycją spotkania. Nie odmawiaj, będziesz miał okazję poznać wpływową osobę, która udzieli ci cennych rad. Jeśli nie chcesz się rozchorować, nie bierz na siebie żadnych dodatkowych obowiązków i odłóż sprzątanie na później.

Ryby
(19.02-20.03)

Tydzień upłynie lekko i przyjemnie. W pracy nikt nie będzie na ciebie naciskał, współpracownicy sami poradzą sobie z zadaniami. W weekend postanowisz udać się na imprezę karnawałową. Zabawa dobrze ci zrobi. Uważaj jednak, by język nie rozplątał ci się za bardzo pod wpływem napojów wysokokowych. Ktoś może to wykorzystać przeciw tobie.

Baran
(21.03-20.04)

Jeśli w przeszłości miałeś pomysł na jakiś biznes, ale temat nie wypalił, teraz znów da o sobie znać. Przeanalizuj okoliczności i zastanów się, czy to aby nie dobry moment, żeby coś zmienić. Będziesz pełen zapału do nowego. Czujesz, że trzeba ruszyć z miejsca. Chęć zmian może dotyczyć także twojego związku. Czeką cię trudna, ale oczyszczająca, rozmowa z partnerem.

Byk
(21.04-21.05)

Dyplomacja, wyważone sądy i empatia będą ci potrzebne w najbliższych dniach. Ktoś poprosi cię o pośredniczenie w prywatnej, nadzwyczaj delikatnej sprawie. Nie będziesz chciał odmówić. Trzy razy zastanów się, zanim coś powiesz. Jeśli rozegrasz to źle, cała sytuacja obróci się przeciw tobie i zostaniesz oskarżony o wtykanie nosa w cudze sprawy.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Wpadniesz w wir imprez i dobrej zabawy, nieco odsuwając pracę na dalszy plan. Znajomi będą do ciebie Ignać, spodziewaj się częstych odwiedzin. Wcześniej zadbaj o zawartość lodówki, by mieć czym poczęstować gości. Myślami wróć jednak na chwilę do spraw zawodowych, żeby nie przegapić nadarzącej się, korzystnej okazji.

Rak
(21.06-22.07)

W tym tygodniu będzie więcej niż zwykle okazji do odpoczynku. W pracy niewiele będzie się działo, a jeśli już, to spodziewaj się raczej monotonnej, papierkowej roboty. Za to gorąco w sprawach sercowych. Uważaj na osobę, którą niedawno poznałeś. Dla ciebie to dopiero początek, a ona już was widzi przed ołtarzem. Poczujesz się osaczony, i słusznie.

Lew
(23.07-22.08)

Dobry czas na realizację planów pod tytułem „więcej pieniędzy, więcej wpływów”. Uporu i determinacji ci nie zabraknie. Pamiętaj, że masz do dyspozycji także urok osobisty i grono bliższych oraz dalszych znajomych. Odkurz eleganckie stroje, koniecznie wybierz się do fryzjera i kosmetyczki. Wszystkie te działania niebawem zapoczątkują.

Panna
(23.08-22.09)

We wszystkich dziedzinach będzie ci teraz sprzyjać szczęście. Czy to sprawy zawodowe, czy szkolne, czy udział w konkursie – spodziewaj się sukcesu. Jest tylko jedno „ale”: musisz być bardzo skrupulatna i zwracać uwagę na szczegóły, bo od tego zależy powodzenie spraw.

Waga
(23.09-23.10)

Sprawy urzędowe zaprzną twoją głowę. Coś trzeba będzie załatwić na szybko, a szef niechętnie będzie patrzył na to, by dać ci kilka dni wolnego. Na dodatek co chwila będzie zmieniał zdanie. Najlepiej, jeśli zachowasz spokój i poddasz się biegowi wydarzeń.

Skorpion
(24.10-21.11)

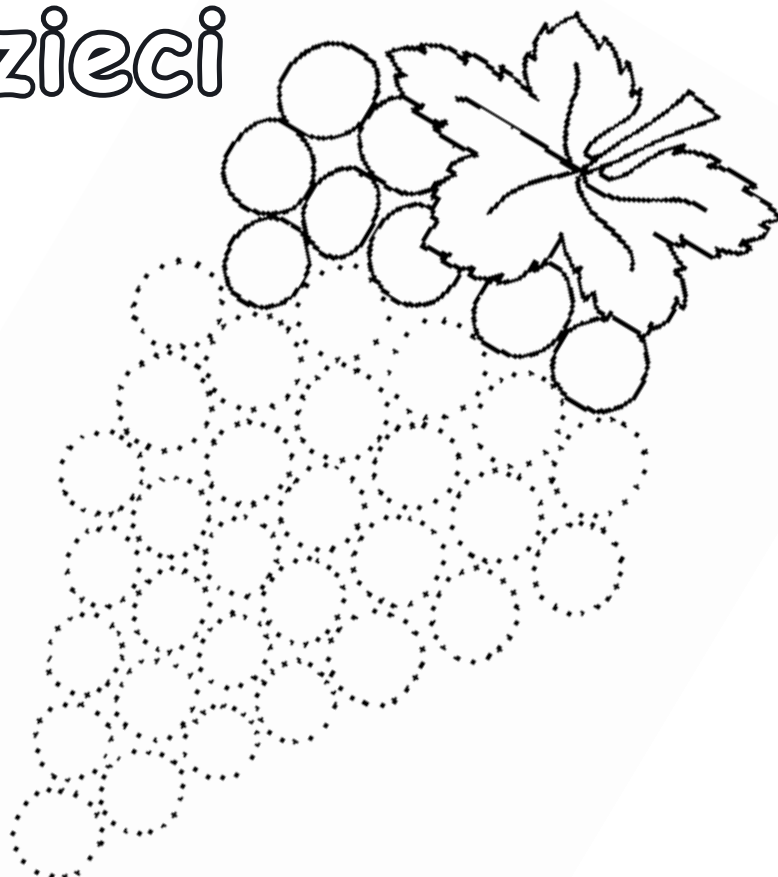
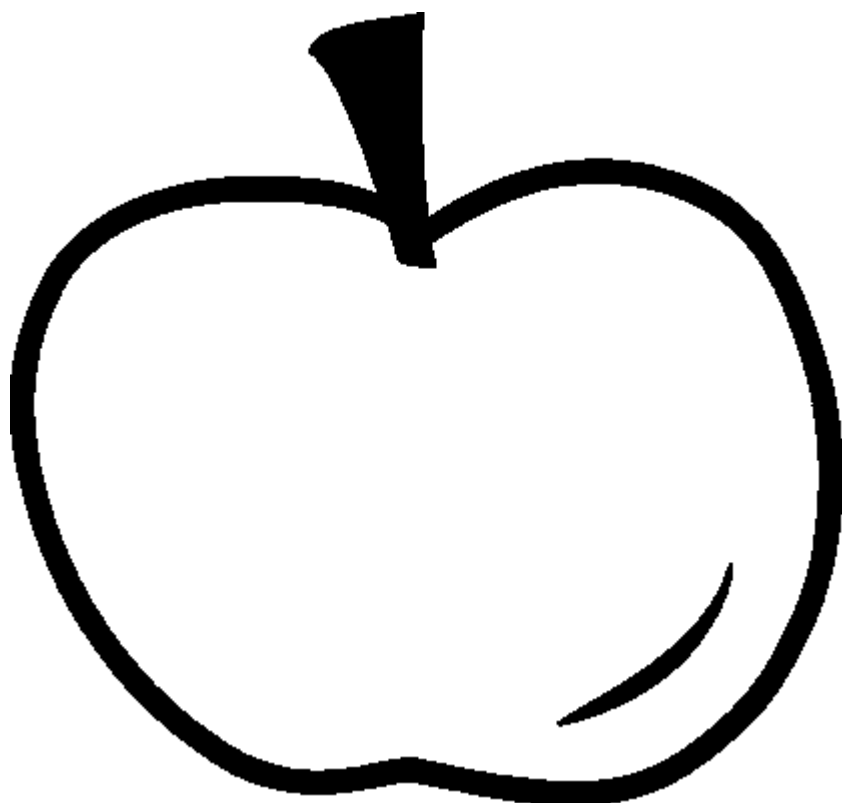
Dużo będzie się działo, ale nie łap kilku srok za ogon, bo kiepsko na tym wyjdiesz. Ustal, co jest najważniejsze i konsekwentnie realizuj plan. Za kilka dni poczujesz się zmęczony tym nadmiarem. Daj sobie czas na odpoczynek. W miłości spodziewaj się scen zazdrości.

Strzelec
(22.11-21.12)

Znajdź chwilę i zastanów się, co sprawia ci przyjemność, wywołuje uśmiech na twojej twarzy? Jeśli okaże się, że te pytania są dla ciebie zbyt trudne, znaczy to, że za dużo wzięłeś na swoje barki. Pora odpuścić i zająć się sobą. W końcu to najlepsza możliwa inwestycja.

Kolorowanki dla dzieci

Laurka dla dziadków i babć

WĄBRZEŃNO ▶ Wąbrzeski Dom Kultury rozstrzygnął konkurs na „Laurkę dla babci i dziadka”. Do placówki wpłynęło ponad 90 prac

Na składanych kartkach dominowały fartuszki, zdjęcia, bukiety kwiatów oraz wiele innych ciekawych kompozycji przygotowanych specjalnie dla wyjątkowych jubilatów.

– Bardzo kocham swoich dziadków. Co roku przygoto-

wuję dla nich laurki. – mówi jedna z uczestniczek konkursu. – Babcia za zrobioną kartkę ma dla mnie zawsze przygotowany słodki poczęstunek – dodaje.

O tym, że dzieci pamiętają o tak ważnym święcie świadczy ilość dostarczonych prac. Wpły-

nęło ich aż ponad 90. W ramce obok prezentujemy wyniki konkursu. Zwycięzcom oraz pozostałym uczestnikom gratulujemy!

oprac. (ToB)
fot. WDK

KATEGORIA PRZEDSZKOLA

- I m. – Ala Rydzik, Przedszkole Miejskie Bajka
II m. – Gabrysia Zakierska, Przedszkole Miejskie Bajka
III m. – Łucja Rychlewska, oddział przedszkolny, Szkoła Podstawowa w Toruniu
Wyróżnienie:
Akademia Kreatywnego Malucha WDK

KATEGORIA SZKOŁY PODSTAWOWE

- I m. – Jakub Fabrykiewicz, Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Dębowej Łące
II m. – Zofia Warsicka, SP nr 3 w Wąbrzeźnie
III m. – Antoni Lepisz, Szkoła Podstawowa nr 3 w Wąbrzeźnie
Wyróżnienie:
Krzysztof Kotłowski, Szkoła Podstawowa w Myśliwcu
Maciej Jakóbek, Wąbrzeskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski
Franciszek Wiśniewski, Zespół Szkolno – Przedszkolny w Płużnicy
Martyna Wojdyło, Szkoła Podstawowa nr 2
Paweł Dąbrowski, Szkoła Podstawowa w Zieleniu

KATEGORIA GIMNAZJUM

- I m. – Kinga Pawłowska, Gimnazjum Specjalne / Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Dębowej Łące
II m. – Mateusz Olszewski, Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie
Wszyscy laureaci zostali nagrodzeni dyplomami i nagrodami rzeczowymi. Wystawę można oglądać w godzinach pracy WDK do 6 lutego, w godzinach pracy jednostki.

Wąbrzeźno

Fotografie inspirowane zimą

Tegoroczna krótka zima nie zniechęciła miłośników fotografii do udziału w konkursie „Zimowe inspiracje”, przygotowanym przez WDK. Pierwsze miejsce zdobył Mateusz Olszewski z Wąbrzeźna.

Laureaci konkursu fotograficznego

Jak informują organizatorzy, na zgłoszonych pracach dominowały zimowe krajobrazy i pejzaże. Nie zabrakło również górskich widoków oraz leśnych polanek. Jednak największą uwagę poświęcono oszronionej roślinności. Jedną z uczestniczek konkursu łączy przyjemne z pożytecznym.

– Fotografowanie zimą może stać się wspaniałą przygodą. Często dokarmiam ptaki na moim

balkonie, co daje mi natchnienie do zrobienia im zdjęć. Uwielbiam przygodę z aparatem i często również fotografuję różne inne wydarzenia. W tym roku, gdy tylko pojawił się pierwszy śnieg, od razu wyruszyłam na spacer. Inspiracją do tegorocznych zdjęć stała się natura – mówi pani Barbara.

Jury przyznało następujące nagrody: I m. Mateusz Olszewski z Wąbrzeźna, II m. Barbara Anto-

W kategorii open zwyciężył Mateusz Olszewski

sik z Wąbrzeźna, III m. Magdalena Kilanowska z Wąbrzeźna. Wyróżnienia otrzymali: Przemysław Polkowski i Karolina Kurasiewicz.

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe. Wystawę fotografii można oglądać do 9 lutego w godzinach pracy jednostki.

oprac. (krzan)
fot. nadesłane

STAND UP NIGHT

ROBERT KORÓLCZYK

WSPÓŁTWÓRCA
KABARETU
MŁODYCH
PANÓW

EWA BŁACHNIO

TOMASZ JACHIMEK

MARCIN ZBIGNIEW WOJCIE

3 lutego, godz. 19.00, Aula UMK w Toruniu

Dwie godziny śmiechu i zabawy

Car świniopas

CIEKAWOSTKI ▶ To historia mało znana w Polsce, ponieważ kto z nas orientuje się w historii średniowiecznej Bułgarii? Opowieść o życiu Iwajły – cara Bułgarów, który zaczynał od bycia świniopasem – jest na tyle fascynująca, że warto jej poświęcić kilka łamów

Nic, co dotyczyło Iwajły nie wydawało się być ciekawe. Nawet jego imię w języku bułgarskim oznaczało tyle co „kapusta”. Według przekazów z XIII wieku był on świniopasem. Inni twierdzą, że był chłopem nieposiadającym ziemi. W każdym razie pochodził z nizin i wszystko wskazywało na to, że nie zmieni statusu społecznego.

Bułgaria w tym czasie przeżywała ogromny kryzys. Rządził nią car Konstantyn Asen Tich. Początkowo car był dobrym władcą, ale końcówka jego rządów była tragiczna. Na kraj spadły plagi w postaci najazdów bizantyjskich i mongolskich. Wiele wsi spalono, a mieszkańców wzięto w niewolę. Prawdopodobnie najazdy tatarskie zmusiły Iwajłę

do tego, by chwycić za broń i stać się wodzem jednej z band chłopskich. Wygrał kilka potyczek z Tatarami i szybko zyskał sławę. Wokół niego gromadziły się coraz większe rzesze chłopów. Iwajłę uważano za wizjonera. Musiał mieć nieprzeciętną inteligencję, a do tego jego podkomendni utrzymywali, że ma on kontakty z samymi niebiosami.

W końcu doszło do starcia chłopskiej armii Iwajły z carem Konstantynem. Władca Bułgarii był wówczas chory i dowodził armią ze swojego powozu. Atak powstańców Iwajły był tak silny, że doprowadził do przełamania wojsk cara. Iwajło miał osobiście zabić cara tłumacząc, że nie walczył godnie podczas bitwy. Część żołnierzy cara przeszła na stronę Iwaj-

ły. Świniopas zaczął zdobywać kolejne miasta w Bułgarii, a następnie został obwołany carem.

Sukcesy nowego cara-chłopa zaniepokoiły południowego sąsiada – Cesarstwo Bizantyjskie. Tamtejszy cesarz Michał VIII Paleolog chciał przejąć władzę w Bułgarii. W tym celu wykorzystał Iwana Arsena, bułgarskiego członka rodziny carskiej, którego wysłano do Bizancjum w roli zakładnika. Cesarz Michał ofiarował mu koronę cara Bułgarii i rękę swojej córki Oreny. Iwajło przez rok odpierał bizantyjskie ataki. Stosował taktykę „zero litości”. To powodowało upadek morali Bizantyjczyków. Cesarz Michał Paleolog musiał sięgnąć po pomoc Mongołów. Najazd został odparty przez Iwajłę. W stolicy Bułgarii rozeszła się jednak plotka o śmierci cara-świniopasa. Miejscowe elity postanowiły więc wydać miasto popieranemu przez Bizantyjczyków Iwanowi Aresnowowi.

Iwajło powrócił na południe kraju i ponownie rozbił armię bizantyjską pod Warną. Był lipiec 1279 roku. Iwan Arsen zbiegł do Bizancjum. Minusem cara świniopasa była jego agresja i sadyzm. Właśnie dlatego część bułgarskich możnowładców nie chciała widzieć w nim przywódcy. Był genialnym dowódcą, ale był jednocześnie zbyt nieobliczalny. Wobec tego możni obrali nowym carem Jerzego Tertera – jednego z możnych. Armia Iwajły zaczynała topnieć. Oddani mu chłopcy nie mieli już ochoty wykrwawiać się w kolejnych bitwach. Wrócili do swoich wsi.

Iwajło w akcie rozpaczyny zaczął poszukiwania pomocy u swojego niedawnego wroga, przywódcy Mongołów, Nogaja. Ten na początku serdecznie powitał cara, ale później zabił go podczas uczty na jego cześć.

Historia Bułgarii w tym okresie jest bardzo skomplikowana. Po śmierci cara-świniopasa na kraj spadały kolejne najazdy. Następcą Iwajły został pojmany przez Bizantyjczyków. Bułgarskie Carstwo upadło w 1389 roku i stało się częścią Imperium Osmańskiego aż do XX wieku.

(pw)

XX wiek

Ksiądz Pączek

Marian Pączek był księdzem kapłanem i weteranem wojny 1920 roku. Przez pewien czas pełnił funkcję wikarego w Wąbrzeźnie.

Marian Pączek urodził się 14 września 1884 roku w Osieku w powiecie starogardzkim. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1912 roku w Pelplinie. Jego pierwszym zadaniem był wikariat w parafii w Wąbrzeźnie. Niedługo potem przeniesiono go do Skarlina, Sztotlandu, Koronowa i Torunia.

Gdy wybuchła wojna polsko-bolszewicka w 1920 roku został kapłanem 66. pułku kaszubskiego. W maju 1921 roku został profesorem gimnazjum w Grudziądzu. 15 grudnia 1931 roku objął parafię N.M.P. w Toruniu.

(pw)

XX wiek

Książki w objazdach

Powiatowa biblioteka objazdowa to pomysł pochodzący jeszcze sprzed I wojny światowej, który działał w powiecie wąbrzeskim.

Na początku XX wieku dostęp do bibliotek i nowych książek był utrudniony dla mieszkańców wsi. Z myślą o nich powstawały Wanderbucherei, czyli biblioteki objazdowe. W powiecie wąbrzeskim taka objazdowa biblioteka miała swoje komórki w 23 obwodach. Wydawaniem książek zajmowali się nauczyciele.

Co jakiś czas następow-

ła rotacja książek między oddziałami wędrującej biblioteki. W ten sposób mieszkańcy wsi mogli mieć dostęp do nowych pozycji książkowych. Tradycja wędrujących bibliotek przetrwała w Niemczech do dziś. Obecnie jako nośnik książek służą busy bądź tramwaje.

(pw)

fot. ilustracyjne

XX wiek

Wojewoda i osadnicy

Po odzyskaniu dla Polski Pomorza pojawił się pomysł sprowadzania, na miejsce tutejszych Niemców, polskich osadników z innych części kraju. W powiecie wąbrzeskim działało się podobnie, o czym świadczą istniejące do dziś charakterystyczne domki osadnicze. W 1933 roku osadników odwiedził wojewoda Raczkiewicz.

Wojewoda odwiedził najpierw powiat toruński, gdzie najwięcej gospodarstw osadniczych znajdowało się w okolicach Gronowa i Gostkowa. W powiecie wąbrzeskim wojewoda na dłużej zatrzymał się w Płużnicy. Zainteresował się zwłaszcza miejscowymi spółdzielniemi. Były to spółdzielnie: elektryfikacyjna, mleczarska i Kasa Stefczyka. W Wąbrzeźnie Raczkiewicz

odbył konferencję z przewodniczącym rady miejskiej i burmistrzem.

Na temat historii dawnych domków osadniczych tzw. „poniatówek” powstała praca Eweliny Stańskiej i Izabeli Wróblewskiej pt. Ocalić od zapomnienia w ramach projektu zrealizowanego przez Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica.

(pw)

Pokój w Toruniu

ŚREDNIOWIECZE ▶ Wielka wojna z zakonem krzyżackim zakończyła się w 1411 roku. Dokładnie 1 lutego został podpisany I Pokój Toruński. Polska odzyskała ziemię dobrzyńską. Ziemia Chełmińska musiała jeszcze poczekać kilkadziesiąt lat, aby stać się częścią Rzeczypospolitej

Dokumenty podpisane w 1411 roku przechowywane są w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie

Traktat pokojowy pomiędzy Rzeczypospolitą, Wielkim Księstwem Litewskim a Zakonem Krzyżackim został zawarty 1 lutego 1411 roku na wiślanej wyspie Kępa Bazarowa w Toruniu.

Królestwo Polskie odzyskało ziemię dobrzyńską z zamkami w Złotorii i Bobrownikach. Zakon zrezygnował ze Żmudzi na okres życia Władysława Jagiełły i Witolda. Księstwo Mazowieckie odzyskało Zawkrze. Toruń, po pięciomiesięcznej przynależności do Polski, na mocy traktatu przeszedł ponownie pod panowanie Krzyżaków, podobnie jak cała Ziemia Chełmińska.

Obie strony postanowiły też, że kupcy obu państw mogą swo-

bodnie i bez przeszkód, według dawnych zwyczajów, używać dróg wodnych i lądowych. Zakon krzyżacki jako odszkodowanie i za wykup jeńców zobowiązał się zapłacić 6 milionów groszy czeskich. Kwestia Santoka i Drezdenka miały być poddane sądowi arbitrażowemu. Ziemie, miasta i zamki zdobyte przez obie strony wrócić pod poprzednią władzę

Uroczystego zaprzysiężenia i opieczętowania traktatu dokonał Władysław Jagiełło i Witold ze strony polskiej i litewskiej, a następnie wielki mistrz zakonu krzyżackiego Heinrich V von Plauen. Do wymiany w pełni opieczętowanych dokumentów pokoju doszło w maju 1411 roku

w pobliżu zamku w Złotorii nad Drwęcą.

Pomimo niewielkich nabytków na rzecz Polski, I pokój toruński miał wielkie znaczenie dla pozycji Jagiełły na arenie międzynarodowej, ponieważ w jego konsekwencji w marcu 1412 roku Zygmunt Luksemburski z Jagiełłą podpisali w Lubowli traktat pokojowy, który usankcjonował Jagiełłę jako władcę chrześcijańskiego i w wyniku którego przestawał obowiązywać okrążający Polskę sojusz krzyżacko-węgierski. Następnie Zygmunt wydał w sierpniu korzystny dla Polski wyrok w sporze z Krzyżakami oraz wy mógł na nich wypłatę odszkodowania zapisanego w pokoju toruńskim. Z odszkodowania tego 37 tys. kop czeskich pożyczyl od Polski pod tzw. zastaw spiski, który pozostał pod kontrolą Polski do końca XVIII wieku.

W konflikcie z Krzyżakami I pokój toruński nie doprowadził jednak do trwałego pokoju między państwem krzyżackim a Koroną i Wielkim Księstwem i już w 1414 r. wybuchła nowa wojna głodowa.

oprac. (szyw)

Wąbrzeźno

Było i jest

W poprzednim numerze naszego tygodnika przedstawiliśmy zdjęcia ulicy 1 maja. Ponownie prezentujemy archiwalne zdjęcia tego fragmentu miasta. Pocztówki pochodzą z początków XX wieku.

Przypominamy, że w okresie zaborów ulica 1 maja nosiła nazwę ulicy Dworcowej (Bahnhofstrasse). Zdjęcia pochodzą z początków XX wieku.

Jeżeli posiadają Państwo dawne zdjęcie lub pocztówkę Wąbrzeźna i okolic prosimy o kon-

takt z naszą redakcją pod numerem telefonu 608 154 720 lub drogą elektroniczną pod adresem s.wisniewski@wpr.info.pl. Chcielibyśmy pokazać czytelnikom jak zmieniał się świat wokół nas.

(szyw)

fot. aukcje internetowe

Średniowiecze

Golubski konflikt

Przypominamy historię wojny golubskiej, która toczyła się w 1422 roku. W tym czasie golubski zamek został zdobyty przez polskie wojska. W mieście przebywał natomiast król Władysław II Jagiełło.

Mimo pokonania sił krzyżackich w bitwie pod Grunwaldem w 1410 roku i zawarciu pokoju toruńskiego rok później, walki polsko – krzyżackie wybuchły ponownie w 1422 roku.

Latem tego roku siły polsko – litewskie ponownie wkroczyły na teren Ziemi Chełmińskiej. Krzyżacy, chcąc uniknąć walnej bitwy, schronili się w zamkach. Polacy i Litwini skierowali się wzdłuż Drwęcy w stronę Torunia i tak dotarli pod golubski zamek.

W wyniku oblężenia i szturm, siłom polskim udało się zdobyć zamek w Golubiu. Oto jak kronikarz Jan Długosz w swoim wielkim dziele „Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae” (Roczniki, czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego) opisał zdo-

bycie miasta i zamku:

„W sobotę zaś, nazajutrz po Wniebowzięciu NMPanny król [Władysław II Jagiełło – przyp. red.] spędziwszy noc w jednej ze wsi, w niedzielę, kiedy przybyli pod miasto Golub wojska królewskie uderzywszy nań, łatwo je zdobywają. Pozwolono wojsku na ogromne ograbienie miasta i to z wielu rzeczy. I choć wielka liczba mieszczan schroniła się na jedną, silną i warowną wieżę położoną nad rzeką Drwęcą i przez pewien czas broniła się z niej, to jednak po pewnym czasie, kiedy stwierdzili, że nie mogą stawić oporu, zdani na łaskę kapitulują. Wojska królewskie bowiem atakują ich na różne sposoby, usiłowały zdobyć wspomnianą wieżę. [...] król oblega położony na wy-

niosłym wzgórzu zamek, który wznosił się nad miastem i bardzo silnie bije w niego z wielkich dział. A we czwartek, dwudziestego pierwszego sierpnia rycerze podejmują atak na gród. I choć bronili go dobrze zarówno rycerze Zakonu, jak i najemnicy, a mianowicie: Ślązacy i Miśnieńscy, po wybijeniu jednak lepszych koni, które mieli w dolnym zamku przez własnoręczne podłożenie ognia musieli oddać w ręce i we władanie króla górny zamek osłabiony w większej części przez machiny. Wojsko królewskie zrabowawszy wszystko, co znalazło w górnym zamku, bierze w niewolę Krzyżaków i innych najemnych rycerzy. Piętnastu rycerzy z Zakonu zginęło, między nimi komtur Golubia, a czterdziestu najemników dostało się do niewoli. Najświętszy Sakrament zabrany z zamku nocą z ogromną czcią, przy zapalonych świecach i przeniesiony do namiotu prepozytura św. Floriana Zbigniewa z Oleśnicy, następnego dnia został przejęty przez celebransa. A w tym czasie, kiedy żołnierze atakowali gród, wieża miejska, która była silniejsza i wyższa od

innych budowli, na rozkaz króla podkopana od fundamentów runęła do rzeki Drwęcy, powodując swym upadkiem bardzo wielki, przeraźliwy huk. Wypełniła ona swym ogromem jakby szanćcem koryto rzeki Drwęcy i przez jakiś czas opóźniała stały odpływ wód wspomnianej rzeki [...].

Po zdobyciu Golubia wojska polskie rozpoczęły również obleganie zamku w Kowalewie Pomorskim. Krzyżacy zdołali tu stawić opór i warownia nie została zdobyta. Zakon krzyżacki, przerażony pustoszeniem swoich ziem przez polskie wojska i pozbawiony pomocy z Rzeszy Niemieckiej, zdecydował się po kilku tygodniach prosić Władysława II Jagiełłę o zawarcie pokoju.

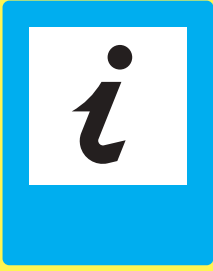
Dnia 27 września 1422 roku nad jeziorem Mełno koło Radzyna Chełmińskiego został zawarty pokój pomiędzy obiema stronami konfliktu. Polska zyskała posiadłości kujawskie zakonu ze strategiczną Nieszawą. Król jednak ponownie zrezygnował z Pomorza Gdańskiego i ziemi chełmińskiej. Litwa zaś otrzymała wieczystą rezygnację z Zakonu ze Żmudzi oraz dostęp do Morza

Bałtyckiego. Zakon tym samym stracił połączenie między Prusami a Inflantami.

Po zawarciu pokoju odbyło się nad Drwęcą nabożeństwo dziękczynne wojsk polskich. Konflikt w 1422 roku przeszedł do historii pod nazwą „wojny golubskiej” z tego względu, iż głównym sukcesem militarnym wojsk polskich było zdobycie miasta i zamku w Golubiu.

(szyw)

INFORMATOR

DLA MIESZKAŃCÓW

POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 331, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto

auto handel / komisy

Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

części i akcesoria

mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990

MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

motocykle / skutery

Hel-Trans - części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038

MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

serwisy

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951

skup aut / demontaż

mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁA-CIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990

Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253

stacje paliw

Stacja paliw Lotos - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66

usługi

Pomoc drogowa, autoholowanie - Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

Transport, usługi ładowarką - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Budownictwo

usługi

Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610

Dom

wyposażenie wnętrz

FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Domy weselne / sale

Dom weselny Kardamon - wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928

Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309

Półwysp Wądzyn - Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja

szkoły językowe

Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525

Finanse i bankowość

Kredyty i pożyczki

FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakijskie kedytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112

Fotografia

Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do

dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828

Hotele

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn - Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Rolnictwo / leśnictwo

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

usługi

Dampol transport wapna tel. 694 498 284

Składy opału

Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

Olejek opałowy z dowozem do klienta - Gabar Wrocki, tel. 601 659 654

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Sport i rekreacja

rowery

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Hurtownia rowerów w Zieleniu - Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 026

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260

Surowce / skupy

FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145

Hurtowe dostawy oleju napędowego - Gabar Wrocki, tel. 601 205 759

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Zdrowie

REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00

Urząd Gminy Ryński ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21

Numery alarmowe

Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00

Komenda Powiatowej Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00

Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23

Akademia Wiedzy. Policealna Szkoła dla Dorosłych. Mazur M. ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 663 860 005

Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie ul. Wolności 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 97

REKLAMA

NIEMCY-HOLANDIA PRZEWÓZ OSÓB

tel. 698 239 698

Szymański Express Brodnica

REKLAMA

www.januczek-nieruchomosci.pl
Tel.784 595 367, 56 688 82 10

POSZUKUJEMY MIESZKAŃCÓW, DOMÓW ORAZ DZIAŁEK ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

w ofercie m.in.: **MIESZKANIA: WRÓŃNIE:** ★48 m2 105tys. zł ★**WĄBRZEŹNO:** ★os. Marysińska 79m2, III p.-187 tys. zł bezczyni po remoncie: ★48m2-150tys. zł★83m2-165tys. zł **DOMY:** ★Wąbrzeźno Os.Ptasie 163 m2 -380 tys. zł ★Łopatkino 100 m2-195 tys. zł★Wałycz 103 m2-115tys. zł★Jarantowice 100 m2-95 tys. zł ★Kielaski 160 m2-365 tys. zł 140m2-250tys. zł **DZIAŁKI:**★Mysliwiec 2800m2 -38tys. zł ★Ul. Sowia 755 m2★Wałycz 800m2★Wąbrzeźno 2154 m2 **LOKALE:** ★Wąbrzeźno 80 m2 – 135 tys. zł **KAMIENICA** : Wąbrzeźno 260m2

REKLAMA

ZAKŁAD POGRZEBOWY „HADES”

Krzysztof Czerwiński
ul. Kopernika 13
WĄBRZEŹNO

Jesteśmy do Państwa dyspozycji przez CAŁĄ DOBĘ

tel. 605 767 495

www.hades-wabrzezno.manifo.com

OGŁOSZENIA DROBNE

Węgiel/drewno

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Nowo otwarty skład opału, Kowalewo Pomorskie, ul. Dworcowa 2, kontakt pod nr. Tel. kontaktowy 530 170 270

Drewno opałowe mieszane, suche. Pocięte na 25-30 cm. Możliwy dowóz. Tel 783 812 584

Kupię/Sprzedam

Tuja, szmaragd, 0,50 zł. Tel. kontaktowy 518 518 835

Nieruchomości

Sprzedam działkę budowlaną nad jeziorem Wąbrzeźno Cymbark około 900 m2, cena do uzgodnienia, tel. 604 541 339

Sprzedam lub wynajmę magazyny, trzy po 140 m2, jeden 300 m2, Wąbrzeźno, ul. 1 Maja 63, tel. 604 541 339

Dom parterowy z poddaszem do wykończenia, osiedle leśne Wałycz. Tel. 506 141 913

Praca

Pracowników z orzeczeniem, pracowników produkcji, monterów, operatorów maszyn. Tel. 606 821 065

Kurs niemieckiego od podstaw dla opiekunek w Wąbrzeźnie! Po kursie praca. Promedica24 zaprasza – pierwsze zajęcia już w lutym, po kursie praca gwarantowana! Tel. 519 690 440

W związku z powstaniem nowych stanowisk pracy zatrudnimy 40 osób do prac produkcyjnych i magazynowych. Zapewniamy umowę o pracę, 2 zmiany i darmowy transport. 566 462 026 lub 608 549 221

Rolnictwo

Sprzedam sianokiszonkę z lucerny z 2017r. Tel. 662 017 028

Sprzedam kurczaki brojlery, do uboju 10.02. Tel. 693 110 176

Sprzedaż kurek 10-15tyg. dostawa gratis, tel. 503 508 148

Knury, maciory kupię odbiór z gospodarstwa waga płatne gotówka lub przelew 725 804 742

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

Usługi

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Przewóz maszyn rolniczych do 10 ton, tel 600 990 042

TAXI OSOBOWE CAŁODOBOWE GRZEGORZ LIPIŃSKI 728 706 343

Wyburzenia, rozbiórki budynków i konstrukcji kompleksowo wraz z wywozem odpadów. Transport wywrotka 16t. Usługi koparko-ładowarka. Tel kontaktowy 783 812 584

REKLAMA

POŻYCZKI

OD 500 DO 10000 zł

- SZYBKĄ DECYZJĄ
- GOTÓWKĄ W 10 MINUT
- HONORUJEMY RÓWNIEŻ ŚWIADCZENIA 500+

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!!!

508-593-838

BIURO 67/349-05-05

DYSKREKCYJA I ZAUFANIE Z INVEST FINANCE

REKLAMA

Nowo otwarty salon "Firanki u Anki" zaprasza do Kowalewa Pomorskiego

Szeroki wybór firan, zasłon, pościeli, obrusów, ręczników i kołder. Atrakcyjne ceny. Miła obsługa i fachowe doradztwo. Szyjemy pod wymiar. Pomiar u klienta GRATIS.

Tel. 504 700 913, facebook: Firanki U Anki Kowalewo Pomorskie

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynaj od podania prefiksu
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).
5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

[illegible]

Kolędowanie w Wielkich Radowiskach

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ W niedzielę 21 stycznia w Wiejskim Domu Kultury w Wielkich Radowiskach rozbrzmiewały dźwięki kolęd i pastorałek. Organizatorem Gminnego Przeglądu Kolęd i Pastorałek była miejscowa szkoła podstawowa. Jedenasta edycja przeglądu przebiegała pod hasłem „Chwałą z aniołami Pana nad Panami”

Śpiewają harcerze i zuchy

– Organizacja imprezy wymagała wielu przygotowań, m.in. pozyskania funduszy, wykonania dekoracji, przygotowanie poczęstunku dla słuchaczy – mówi Bogumiła Frankiewicz. – Po raz kolejny niezwykle pomocni okazali się rodzice uczniów naszej szkoły. Nie tylko czynnie pomagali w przygotowaniach, ale też wsparli przegląd finansowo, tj. sponsorowali zakup części nagród – dodaje dyrektorka szkoły w Wielkich Radowiskach.

Wśród licznie zgromadzonych widzów i uczestników byli także goście honorowi – wójt gminy Stanisław Szarowski, proboszcz miejscowej parafii ks. Wiesław Michlewicz, radni gminy oraz sponsorzy.

– Nasz koncert kolęd i pastorałek zbiegł się w czasie z Dniem Babci i Dziadka, a więc okazja była podwójna, aby wnuki razem z babkami i dziadkami mogły spędzić niedzielne popołudnie w podniosłej atmosferze – mówi dyrektor Frankiewicz. – Takie uroczystości jednoczą i integrują lokalną społeczność, a także sprzyjają kultywowaniu tradycji oraz tworzeniu i pielęgnowaniu własnych, szkolnych tradycji. Szczególnie cieszy nas fakt, że do występów przygotowali się również najmłodszy uczniowie – podkreśla Bogumiła Frankiewicz.

Imprezę poprowadzili: Rokšana Wierzbicka, Sebastian Wierbowski i Jakub Paprocki, zaś na

scenie pojawiły się liczne zespoły, duety i soliści, m.in. Zespół ICHTIS z Wąbrzeźna, Schola z Wielkich Radowisk, Schola z Łobdowa, 66. Drużyna Harcerska „Waleczni” z Wielkich Radowisk, Gromada Zuchowa z Wielkich Radowisk. Jak podkreślają organizatorzy, wykonane przez nich zarówno te najbardziej znane kolędy, jak też bardziej lub mniej znane pastorałki, chwytają za serce i sprawiały, że ich słowa szczególnie zapadały w pamięci słuchaczy.

Publiczność mogła ponadto skorzystać z poczęstunku, przygotowanego przez rodziców uczniów wszystkich klas. Natomiast po występach wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, puchary, książki, gry planszowe. Kolejna edycja przeglądu już za rok.

Koncert odbył się dzięki wsparciu od wójta gminy Dębowa Łąka Stanisława Szarowskiego, państwa Bożeny i Mirosława Błażejewiczów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębowej Łące oraz radnych z gminy Dębowa Łąka.

(krzan)

fot. nadesłane

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Wszyscy artyści otrzymali pamiątkowe dyplomy i upominki

Zespół ICHTIS z Wąbrzeźna

Wąbrzeźno

Czym dawniej walczano?

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza wszystkich miłośników historii oraz dawnej broni i sztuki wojennej na wystawę pt. „Militaria I Rzeczypospolitej”. Otwarcie ekspozycji odbędzie się w poniedziałek 5 lutego o godz. 17.00.

– Współtwórcami ekspozycji są członkowie Bractwa Rycerskiego Komturii Radzyńskiej oraz Golubsko-Toruńskiego Bractwa Rycerskiego. Ciekawe osobowości, godna pozazdrosczenia pasja i niewątpliwie ogrom wiedzy historycznej to atuty współtwórców wąbrzeskiej wystawy. Dzięki tym zagorzałym kolekcjonerom wąbrzeźnianie będą mieli okazję zobaczyć m.in. miecze, buzdygany, broń czarnoprochową, sztylęty, tarcze rycerskie, zbroje oraz chorągwie – zachęca dyrektor WDK Gizela Pijar.

Golubsko-Toruńskie Bractwo Rycerskie reprezentują Andrzej Stasiński, Marek Małolepski i ks. Paweł Dąbrowski. Natomiast przedstawicielem Bractwa Rycerskiego Komturii Radzyńskiej jest Mieczysław Łata. Jak informuje szefowa domu kultury, wszyscy

mają wspólne pasje, krzewią idee towarzyszące ruchom rycerskim w Polsce, są również aktywnymi uczestnikami inscenizacji historycznych m.in. bitwy pod Grunwaldem, oblężenia Malborka, turnieju rycerskiego w Golubiu-Dobrzyniu czy też spotkań na zamku w Radzynie Chełmińskim.

– Jednym z wystawców jest kusznik, bombardier, kanonier Andrzej Stasiński, który w ruchach rycerskich działa od 1998 roku. Mieszka w Kiełpinach koło Golubia-Dobrzynia. Na rycerza został pasowany w 2006 roku na Zamku Drahim w Starym Drawsku. Kolejnym z pasjonatów dawnych militariów jest kusznik i autor replik dawnej broni i sztuki wojennej Marek Małolepski, mieszkaniec Wronia, pasowany na rycerza 2011 r. na zamku w Toruniu. Zaangażowany w ruch

rycerski od niemal 20 lat. Swoje zbiory pokaże również ks. Paweł Dąbrowski z Wąbrzeźna. Kanonier, kusznik, autor replik broni dawnej działający w ruchu rycerskim od ponad 5 lat. Natomiast Mieczysław Łata, którego ekspozycję, jest mieszkańcem Radzyna Chełmińskiego i członkiem Bractwa Rycerskiego Komturii Radzyńskiej. W swoich zbiorach posiada samodzielnie wykonane repliki dawnej broni, chorągwie i pieczęcie historyczne. Pasowany na rycerza został w swoim rodzinnym mieście w 2009 roku – przedstawia autorów wystawy Gizela Pijar.

Wszystkich, którzy chcieliby nie tylko zobaczyć ale również posłuchać o militariach, organizatorzy zapraszają do galerii WDK.

oprac. i fot. (krzan)

Srebro młodzików

PIŁKA NOŻNA ▶ Pierwszoligowy zespół młodzików Unii Wąbrzeźno, trenowany przez Roberta Tomaszewskiego, zajął drugie miejsce w brodnickim turnieju halowym Sparta Cup

Turniej w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji w Brodnicy zorganizowany został dla dzieci z rocznika 2005 i młodszych. Barwy Unii Wąbrzeźno na tej imprezie reprezentowali: Wiktor Kaspirowicz, Miłosz Jadziński, Jakub Boczek, Jakub Mroczka, Sebastian Drozdalski, Wiktor Czerwiński, Maciej Głowacki, Bartosz Ciupak oraz Jakub Sikora.

W pierwszej fazie turnieju wszystkie uczestniczące drużyny zostały podzielone na dwie grupy. W grupie A znalazły się ekipy: Poncio Lidzbark, Lecha Rypin, Promienia Kowalewo oraz Sparty Żółtych. Grupa B składała się natomiast z Unii Wąbrzeźno, Piłkarza Golub-Dobrzyń, Sparty Niebieskich oraz Gola Brodnica.

W premierowym meczu fazy grupowej Unia spotkała się z drużyną Gola Brodnica.

– Mecz skończył się wynikiem 2:0 dla moich podopiecznych, a na listę strzelców wpisali się: Miłosz Jadziński oraz Jakub Sikora – opisuje trener Tomaszewski.

Kolejnym przeciwnikiem Unitów była ekipa gospodarzy – Sparta Niebiescy. Niebiesko-biali z Wąbrzeźna szybko wyszła na prowadzenie 3:0 po hat-tricku Miłosza Jadzińskiego. Gospodarze zdobyli kontaktową bramkę,

ale na 4:1 błyskawicznie podwyższył Sebastian Drozdalski.

– Łatwo zdobyte bramki uświadczają czujność moich graczy, bowiem w ciągu dwóch minut straciliśmy dwa gole i przez taki obrót spraw końcówka tejże konfrontacji stała się bardzo nerwowa. Szczęśliwie udało się nam utrzymać korzystny wynik do końca spotkania i dopisać do dorobku komplet punktów – dodaje szkoleniowiec MKS-u.

Ostatni grupowy pojedynek to starcie z Piłkarzem Golub-Dobrzyń.

– Pierwszą bramkę dla Unii zdobył z rzutu wolnego Wiktor Czerwiński. Niestety, drużyna z Golub-Dobrzyń szybko wyrównała stan meczu. Na szczęście mój MKS nie zwolnił tempa i na prowadzenie ponownie wyprowadził nas Wiktor Czerwiński, a wszelkie wątpliwości w końcowej fazie rozwiązał Jakub Sikora, ustalając wynik na 3:1.

Tym samym Unia zajęła pierwsze miejsce w swojej grupie i w półfinale trafiła na drugą drużynę gospodarzy, Spartę Żółtych. W tej rywalizacji nie pozostawiła oponentom żadnych wątpliwości, wygrywając bezpiecznie 3:1. Strzelcami bramek byli Jakub Boczek, Miłosz Jadziński oraz Jakub Sikora. W drugim półfinale Piłkarz Golub-Dobrzyń pokonał Lecha Ry-

pin 3:1.

W wielkim finale Unia Wąbrzeźno ponownie mierzyła się zatem z drużyną z Golub-Dobrzyń.

– Niestety, dopadało nas chyba fatum turnieju Sparta Cup z ubiegłego roku, kiedy to w finale przegraliśmy po karnych z Piłkarzem Golub-Dobrzyń. Ten pech nie opuścił nas również i tym razem. Piłkarz Golub-Dobrzyń wyciągnął wnioski z porażki w meczu grupowym i nie dał nam żadnych szans, pewnie triumfując w decydującym starciu 2:0 – tłumaczy Tomaszewski.

Reasumując, młodzicy Unii zaprezentowali się bardzo dobrze, otrzymując wiele pochwał od organizatorów. Indywidualną nagrodę dla najlepszego bramkarza za spektakularne interwencje otrzymał Wiktor Kaspirowicz. Z kolei Miłoszowi Jadzińskiemu zabrakło tylko jednej bramki, żeby zostać najlepszym strzelcem turnieju. 24 lutego na kolejny turniej Sparta Cup wybiera się rocznik 2006.

– Mam nadzieję, że tym razem uda się zdobyć puchar za pierwsze miejsce – podsumowuje szkoleniowiec Robert Tomaszewski.

(kl)

fot. nadesłane

Część ekipy Unii przed początkiem rywalizacji

Wiktor Kaspirowicz odebrał statuetkę dla najlepszego bramkarza turnieju

Drużyna Unii Wąbrzeźno z pucharem i medalami za drugie miejsce

Piłka nożna

Optymistyczny początek

W pierwszym meczu sparingowym A-klasowa Unia Wąbrzeźno zremisowała z grającymi dwie klasy wyżej Orłętami Aleksandrów Kujawski 2:2.

Spotkaniem z Orłętami Aleksandrów Kujawski rozpoczęło cykl zimowych meczów sparingowych Unii. Rywalem niebiesko-białych był doświadczony team Orłąt Aleksandrów Kujawski, który zajmuje

aktualnie 11. pozycję w IV lidze.

Sobotnie starcie nieco lepiej rozpoczęli przyjezdni, którzy w 15. minucie za sprawą Kacpra Kościelskiego wyszli na jednobramkowe przodownictwo. Do końca

pierwszej połowy żadna ze stron nie zdołała wpisać się już na listę strzelców i obie ekipy schodziły do szatni przy stanie 0:1.

Po zmianie stron gola na 1:1 zdobył Marcin Gołąb, a chwilę póź-

niej do siatki trafił Tomasz Liszaj i to Unici prowadzili 2:1. Decydujące słowo należało jednak do przyjezdnych, którzy za sprawą bardzo aktywnego Kościelskiego zdołali wyrównać stan gry na 2:2.

Kolejny sparing piłkarze MKS-u rozegrają w Wąbrzeźnie w przyszłą sobotę, a ich rywalem będzie Wisła Grudziądz. Spotkanie zaplanowane jest na godzinę 14:00.

(kl)

fot. archiwum

UNIA WĄBRZEŹNO VS. ORLĘTA ALEKSANDRÓW KUJAWSKI		
2	(0:1)	2
Gole		
0 : 1	K. Kościelecki	
1 : 1	M. Gołąb	
2 : 1	T. Liszaj	
2 : 2	K. Kościelecki	
Unia zagrała w składzie:		
P. Andrzejewski, M. Cyrklaf, Dar. Kalinowski, A. Domachowski, R. Drapiewski, Sz. Marszałek, P. Mazurowski, E. Gajewski, D. Hancyk, M. Gołąb, T. Liszaj, Daw. Kalinowski, W. Leis, J. Godlewski, O. Chojnacki, Zawodnik testowany I, Zawodnik testowany II.		

Underart i Agrolider w czołówce

PIŁKA NOŻNA ▶ Wąbrzeskie drużyny grające w Golubsko-Dobrzyńskiej Lidze Amatorów mają za sobą już kilka punktowanych spotkań. W tabeli prowadzi na razie Mito Spedycja Rypin, a za nią plasuje się Underart i Agrolider

Ligowe starcia stoją na wysokim poziomie sportowym i dostarczają wielu emocji. Wśród teamów uczestniczących w Lidze Amatorów dominuje dotychczas ekipa z Rypina (Mito Spedycja), która w ośmiu rozegranych potyczkach zanotowała komplet zwycięstw i wyprzedza wąbrze-

ski Underart o sześć „oczek”. Na miejscu trzecim plasuje się aktualnie ekipa Agrolidera, która ma jeszcze do rozegrania cztery zaległe potyczki.

Wyprzedzenie liderującego teamu Mito Spedycji może okazać się zadaniem trudnym, ale wiele wskazuje na to, iż dwie pozostałe

lokaty na podium należeć będą właśnie do wąbrzeskich ekip. Poniżej przedstawiamy dotychczasowe wyniki i aktualną tabelę w zmaganiach organizowanych przez Golubsko-Dobrzyński Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Tekst i fot.
(kl)

Aktualna tabela Golubsko-Dobrzyńskiej Ligi Amatorów:

Lp.	Nazwa	Mecze	Punkty	Bramki
1.	Mito Spedycja	8	24	42-8
2.	Underart	8	18	34-13
3.	Agrolider	4	6	9-9
4.	TKKF Sahara	4	6	16-10
5.	FC Rypin	8	6	16-31
6.	Golubskie Asy	8	0	4-50

Wyniki Golubsko-Dobrzyńskiej Ligi Amatorów:

Golubskie Asy - FC Rypin 0:2
Underart - Mito Spedycja 1:2
Agrolider - Golubskie Asy 2:0
FC Rypin - Underart 2:7
Mito Spedycja - Agrolider 4:3
Golubskie Asy - Underart 1:6
FC Rypin - Agrolider 1:3
Golubskie Asy - Mito Spedycja 0:7
Agrolider - Underart 1:4
FC Rypin - Mito Spedycja 1:6
Golubskie Asy - Underart 1:7
TKKF Sahara - Underart 2:3
Golubskie Asy - FC Rypin 2:7
Mito Spedycja - TKKF Sahara 6:1
FC Rypin - Underart 1:5
Golubskie Asy - Mito Spedycja 0:8
FC Rypin - TKKF Sahara 1:2
Underart - Mito Spedycja 1:3
Golubskie Asy - TKKF Sahara 0:11

Piłka nożna

Triumf Orlików

Drużyna Orlików Unii Wąbrzeźno, trenowana przez Tomasza Sulikowskiego, poprawiła wynik swoich starszych kolegów i okazała się najlepsza w prestiżowym turnieju Sparta Cup.

Imprezę dla rocznika 2008 rozegrano w minioną sobotę, a do rywalizacji przystąpiło osiem zespołów. Unici trafili do grupy B, w której przyszło im się mierzyć z LZS-em Zbiczno oraz dwiema ekipami Sparty. Niebiesko-biali w premierowym starciu zremisowali bezbramkowo z LZS-em Zbiczno, a następnie pokonali Spartę West Brodnica 1:0 i Spartę Pomarańczowych 7:0, co zapewniło im pierwszą lokatę w grupie.

W półfinale podopieczni Tomasza Sulikowskiego walczyli z trzecim teamem Sparty i po zwycięstwie 1:0 zameldowali się w wielkim finale. Tam ponownie konfrontowali swe siły z LZS-em Zbiczno, a do wyłonienia triumfatora potrzebny był konkurs rzutów karnych, bowiem

potyczka w czasie regulaminowym zakończyła się wynikiem 0:0. „Wojnę nerwów” młodzi Unici wytrzymali wręcz wzorowo, trzykrotnie precyzyjnie egzekwując futbolówkę ustawioną na szóstym metrze. Zbiczno zaś nie zdołało pokonać znakomicie dysponowanego Jakuba Zalewskiego, który w pełni zasłużenie został uznany najlepszym bramkarzem całego turnieju.

Zespół MKS-u na turnieju w Brodnicy wystąpił w składzie: Jakub Zalewski, Kacper Drozdalski, Filip Dąbkowski, Kajetan Dąbrowski, Mateusz Libuszewski, Damian Sturmman, Bartosz Kamiński, Michał Drewnik, Kacper Wiśniewski oraz Bartosz Dziura.

(kl)

**fot. FB BKS
Sparta Brodnica**

